

Veřejná prostranství v Plzni

A. Metodika pro přístup k veřejným prostranstvím

Objednatel: Útvar koncepce a rozvoje města Plzně, příspěvková organizace

Zhotovitel: Partnerství, o.p.s. založená Nadací Partnerství

srpen 2014

Objednatel:

Útvar koncepce a rozvoje města Plzně, příspěvková organizace

Škroupova 5, 301 36 Plzeň

IČ:00227277

Telefon: +420 378 035 001

E-mail: ukrmp@plzen.eu

Zhotovitel:

Partnerství, o.p.s. založená Nadací Partnerství

Údolní 33, 602 00 Brno

IČ:26268817

Telefon: +420 515 903 111

E-mail: partnerstvi.ops@nap.cz

Zpracovatelský tým:

Ing. arch. Robert Sedlák

Ing. Marie Římanová, MSc.

Mgr. Martin Nawrath

Mgr. Karel Černín

Bc. Kristián Škoda

Bc. Ivana Leles

Nadace Partnerství pomáhá lidem, aby chránili a zlepšovali svoje životní prostředí. Poskytuje jim k tomu granty, odborné znalosti i služby a inspiraci ze zahraničí. Podporuje výsadbu stromů, ochranu přírody, šetrnou dopravu a turistiku, využívání obnovitelných zdrojů energie a kvalitní veřejná prostranství. Společně se čtyřmi sesterskými nadacemi v Bulharsku, Maďarsku, Rumunsku a na Slovensku je součástí asociace Environmental Partnership Association.

Nevyřešíme problém za vás, vyřešíte ho s námi!

WWW.NADACEPARTNERSTVI.CZ

Obecně prospěšná společnost Partnerství byla založena Nadací Partnerství v roce 2001 za účelem poskytování služeb pro trvale udržitelný rozvoj komunit, obcí a jejich partnerů z neziskového a podnikatelského sektoru. Nabízí zajištění služeb při přípravě a vedení projektů zaměřených především na oblast životního prostředí a trvale udržitelného života.

Podporujeme, plánujeme a tvoříme v partnerství s vámi.

WWW.PARTNERSTVI-OPS.CZ

Obsah

1	Zadání studie a členění dokumentu	4
1.1	Cíl studie	4
1.2	Podklady	4
1.3	Členění dokumentu	4
2	Právní vymezení pojmu veřejné prostranství	5
2.1	Definice pojmu „veřejné prostranství“	5
2.2	Ukotvení pojmu „veřejné prostranství“ v české legislativě	5
3	Charakteristika a obecné principy vymezení veřejných prostranství	7
3.1	Význam veřejných prostranství pro město	7
3.2	Význam veřejných prostranství pro společnost	7
3.3	Kvalita veřejných prostranství jako nezbytné kritérium	7
3.4	Aktuální výzvy plánování a realizace veřejných prostranství	7
3.5	Veřejná prostranství jako systém	8
3.6	Strukturální a kvalitativní parametry veřejných prostranství	9
3.7	Potřeba veřejných prostranství	9
3.8	Dostupnost veřejných prostranství	10
3.9	Veřejný prostor v krajině	10
4	Kategorizace veřejných prostranství	11
4.1	Příslušnost k urbanistické struktuře dle Územního plánu Plzeň	11
4.2	Základní funkční význam veřejného prostranství	11
4.3	Význam ve struktuře města	11
4.4	Typ veřejného prostranství	12
4.5	Dopravní význam	12
4.6	Další informace o veřejném prostranství	12
5	Klasifikace veřejných prostranství	13
5.1	Smysl a způsob klasifikace	13
5.2	Kvalitativní kritéria	13
6	Charakteristika jednotlivých veřejných prostranství podle struktur zástavby v Plzni	14
6.1	Historická kompaktní bloková zástavba	14
6.2	Rostlá městská struktura	16
6.3	Rostlá venkovská zástavba	18
6.4	Kompaktní bloková struktura	20
6.5	Bloková volná (izolovaná) struktura	22
6.6	Bloková souvislá struktura	24
6.7	Volná sídlištní struktura	26
6.8	Areálová kompaktní struktura	28
6.9	Areálová volná struktura	30
6.10	Drobná izolovaná struktura	32
7	Analýza typů veřejných prostranství	34
7.1	Klady, problémy a možnosti úprav jednotlivých typů veřejných prostranství	34
7.2	„Privatizace“ veřejných prostranství	46
8	Možnosti participace občanů na podobě veřejných prostranství	53
8.1	Úvod	53
8.2	Aktivismus, participace a partnerství	53
8.3	Měřítko - rozdílný přístup k městu a místu	54
8.4	Zásady a předpoklady efektivní participace	54
8.5	Současné výzvy participačních procesů	54
8.6	Doporučení	55
9	Studie a analýzy všech urbanistických struktur plzeňské zástavby	57

1 Zadání studie a členění dokumentu

1.1 Cíl studie

Prvním z cílů studie je vytvořit **metodický postup** pro vymezení veřejných prostranství, jehož součástí je **kategorizace** veřejných prostranství a jejich **klasifikace** v celoměstském systému.

Dalším cílem je určit **hlavní charakteristiky plzeňských veřejných prostranství**, pozitivní i negativní.

V navazující druhé etapě budou zpracovány **koncepční zásady, principy a požadavky na veřejná prostranství** v podobě plzeňských standardů.

1.2 Podklady

- Digitální katastrální mapa území
- Ortogonální letecké snímky
- Územní plán města Plzně v aktuálním znění z r. 2010 (ÚKRMP 1995)
- Územní plán – návrh (ÚKRMP 2014)
- Vyhláška statutárního města Plzně č. 2/2004 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství
- Pracovní podklady k veřejným prostranstvím zpracované na Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně
- Plzeňský standard komunikací (Správa veřejného statku města Plzně)
- Výkres významných veřejných prostranství a všech veřejných prostranství – pracovní verze

1.3 Členění dokumentu

Část A obsahuje popis východisek, metodický postup včetně kategorizace a klasifikace. Tento celek uzavírá analýza 20 vybraných plzeňských prostranství, na kterých byla ověřena navržená metodika.

Charakteristiky jednotlivých veřejných prostranství jsou v části A rozebrány v závislosti na typologii veřejných prostranství a na typu urbanistické struktury tříděné dle charakteru zástavby.

V části B jsou pozitiva a negativa plzeňských veřejných prostranství zpracována popularizační formou podle kvalitativních kritérií definovaných v metodické části.

Právní analýza je z důvodu přehlednosti vyčleněna do samostatného dokumentu, označeného písmenem C.

Obrazový materiál je začleněn do textu.

Součástí dokumentace je datová část obsahující:

- hlavní části ve formátu .doc
- podklady pro hodnocení VP a vyhodnocení 20 vybraných VP ve formátu .xls
- data využitelná v programu ArcGIS ve formátu .shp

2 Právní vymezení pojmu veřejné prostranství

Tato kapitola stručně shrnuje právní vymezení pojmu veřejné prostranství. Podrobná právní analýza tvoří samostatný oddíl C. *Právní rozbor*.

V druhé etapě budou rozpracovány okruhy pojednávající o vymezení veřejných prostranství a jejich realizaci a o soukromých pozemcích pod veřejnými prostranstvím.

2.1 Definice pojmu „veřejné prostranství“

Zákon o obcích obsahuje v § 34 jedinou současnou zákonnou definici veřejného prostranství. Podle ní jsou veřejnými prostranstvím „všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“

Vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj č. 501/2006 Sb. v aktuálním znění, o obecných požadavcích na využívání území stanovuje řadu kritérií, která mají být dodržena při navrhování nových veřejných prostranství. V § 7 uvádí:

(1) „*Plochy veřejných prostranství se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro přiměřené umístění, rozsah a dostupnost pozemků veřejných prostranství¹⁾ a k zajištění podmínek pro jejich užívání v souladu s jejich významem a účelem.*

(2) *Plochy veřejných prostranství zahrnují zpravidla stávající a navrhované pozemky jednotlivých druhů veřejných prostranství a další pozemky související dopravní a technické infrastruktury a občanského vybavení, slučitelné s účelem veřejných prostranství.*

Pro každé dva hektary zastavitelné plochy bydlení, rekreace, občanského vybavení anebo smíšené obytné vymežit s touto zastavitelnou plochou související plochu veřejného prostranství o výměře nejméně 1000 m²; do této výměry se nezapočítávají pozemní komunikace.“

Vyhláška statutárního města Plzně č. 2/2004 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství v této souvislosti upřesňuje: *Za veřejné prostranství se podle této vyhlášky považují všechna místa, která jsou určena k veřejnému užívání včetně přilehlé veřejně přístupné zeleně v zastavěném území až k hraně stavby či trvalému oplocení, dále pak stezky pro chodce a cyklisty, samostatné cyklistické*

stezky, obytné a pěší zóny, parkoviště, body MHD, tramvajová tělesa, nástupní ostrůvky, odpočívky, obratiště. Jsou to pozemní komunikace (vozovky, chodníky, mosty, náměstí, podchody, nadchody, silniční zeleň apod.) a dále pak zejména nábřeží, venkovní schodiště u objektů, průchody, loubí, pasáže, městské parky a sady, veřejná zeleň na sídlišťích, tržiště a ostatní území uvedená v příloze č. 2 této vyhlášky.“

Návrh nového územního plánu ve výrokové části definuje veřejná prostranství mj. takto: „*jedná se bez ohledu na vlastnictví o území, z jejichž užívání nelze nikoho vyloučit a která musí být přístupná veřejnosti bez omezení; využití veřejných prostranství lze však omezit stanovením časového režimu*

2.2 Ukotvení pojmu „veřejné prostranství“ v české legislativě

2.2.1 Pojem veřejného prostranství

- Podle právní teorie je veřejné prostranství **veřejným statkem**, pro který je charakteristické právo veřejnosti na jeho obecné a zvláštní užívání.
- **Obecné užívání** je užívání k účelu, k němuž daný veřejný statek obvykle slouží a způsobem, který v podobném užívání nebrání jiným osobám. Obecné užívání je bezplatné. **Zvláštní užívání** je naproti tomu možné zpoplatnit, a to jak ze strany veřejné moci (např. místní poplatky), tak i ze strany vlastníka pozemku (např. nájem).
- Zákon o obcích obsahuje v § 34 jedinou současnou **definici veřejného prostranství**. Veřejné prostranství se může nacházet jak na veřejném pozemku (státním, krajském, obecním), tak i na pozemku soukromém. Znaky veřejného prostranství lze shrnout takto:
 - zčásti nebo zcela otevřený prostor (nikoliv interiéry budov, dopravních prostředků apod.)
 - umožňující obecné užívání (zpravidla pro účely dopravy, setkávání lidí či rekreace)
 - z vůle vlastníka přístupný každému bez omezení (tzv. veřejné věnování)
- Mělo by jít zároveň o prostor, který se svou charakteristikou a účelem blíží prostorům výslovně vyjmenovaným v zákoně o obcích, jimiž jsou náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň a parky.

- Vedle zákona o obcích pracují s pojmem veřejného prostranství zejména **stavební předpisy, zákon o místních poplatcích a zákon o přestupcích.**

jen v jednotlivých sporných případech, nikoliv jako plošný nástroj pro vytvoření evidence veřejných prostranství.

2.2.2 Evidence stávajících veřejných prostranství

Pro podrobnou právní analýzu viz samostatný oddíl C. Právní rozbor.

- Ideální nástroj pro právně závaznou inventarizaci všech existujících veřejných prostranství v obci neexistuje. Každý má své výhody a nevýhody, proto je nejvhodnější je zkombinovat.
- Zahnutí veřejných prostranství jako stabilizovaných ploch do **územního plánu** má tu výhodu, že se tím závazně chrání jejich budoucí využití před záměry stavebního charakteru. Vlastníka však územní plán nezavazuje, aby strpěl obecné užívání – může do něj zasahovat jinými způsoby než stavebním využitím. Do tří let od vydání může také v této otázce napadnout samotný územní plán. Navíc je možné tuto cestu využít jen pro rozsáhlejší a významnější veřejná prostranství – zachycení všech existujících veřejných prostranství jako samostatných ploch s rozdílným způsobem využití je prakticky nemožné a územní plán by to značně znehlednilo¹.
- Vymezení veřejných prostranství v **obecně závazné vyhlášce** umožňuje zahrnout do přehledu všechna stávající veřejná prostranství a má univerzálnější využití v úřední praxi. Není však konečné, neboť vlastník se přijímání obecně závazné vyhlášky nijak neúčastní a nemůže se tedy jeho deklaraci nijak bránit. Proto může napadnout status pozemku kdykoliv později soudní cestou.
- Výhodou vydání **deklaratorního správního rozhodnutí** je to, že jde o konečné posouzení sporné otázky – vlastník se může vyjádřit v průběhu řízení i bránit proti rozhodnutí ihned soudní cestou. Pokud tak neučiní nebo neuspěje, dá se přepokládat, že soudy budou z takového rozhodnutí v budoucnu vycházet. Nevýhodou je to, že obec je odkázaná na podání žádosti o vydání rozhodnutí ze strany dotčené osoby (pokud podá návrh sama obec, mělo by se zastupitelstvo zákonitě prohlásit za podjaté a věc by měla rozhodovat jiná obec). Vzhledem k náročnosti správního řízení lze navíc doporučit toto řešení

¹ V novém Územním plánu Plzeň jsou součástí všech ploch s rozdílným způsobem využití urbanizovaného území, není pro ně definována samostatná plocha s rozdílným způsobem využití a regulativ způsobu využití. Veřejná prostranství jsou zobrazena jako překryvná vrstva ve výkresu č. 2 Hlavní výkres, plochy s rozdílným způsobem využití. Veřejná prostranství na sídlištích, nazvaná jako „mezidomí“, nejsou ve výkresu č. 2 Hlavní výkres, plochy s rozdílným způsobem využití, jako překryvná vrstva zobrazena. Výjimkou jsou důležitá veřejná prostranství s převahou parkových ploch, která jsou vymezena jako samostatné lokality a jsou vymezena jako samostatná plocha s rozdílným způsobem využití „Park“ s vlastním regulativem způsobu využití. (převzato z výrokové části Územního plánu Plzeň, verze k 21. 5. 2014.

3 Charakteristika a obecné principy vymezení veřejných prostranství

Vymezování veřejných prostranství má dvě roviny. Předchozí kapitola pojednává o rovině legislativní zabývající se otázkou, které plochy nebo prostory lze za veřejná prostranství považovat z hlediska právní definice. Druhá rovina vychází z požadavků strukturálních (urbanistických / územně-systémových) a kvalitativních. Těmto požadavkům se věnuje následující kapitola.

3.1 Význam veřejných prostranství pro město

Veřejná prostranství vytváří základní urbanistickou strukturu města. Uspořádání a kvalita veřejných prostranství má zásadní vliv na kvalitu života ve městě a je jednou z podmínek pro harmonický rozvoj města.

Technicky vzato jsou veřejná prostranství součástí veřejné infrastruktury zajišťující obsluhu území. Současně však vedle splnění provozních požadavků spoluvytvářejí veřejná prostranství obraz města² a kulturu každodenního životního prostředí.

Systematická péče o veřejný prostor je úzce propojena se strategií rozvoje města, jeho urbanistickou koncepcí i koncepcí dopravy. Ve veřejném prostoru je třeba hledat soulad různých zájmů, například hranici veřejného a soukromého nebo poměr prostoru určený jednotlivým typům uživatelů nebo aktivit. Kvalitní koncepce veřejných prostranství a její naplňování může být silným nástrojem pro ochranu hodnot města a jeho další kvalitativní rozvoj.

3.2 Význam veřejných prostranství pro společnost

Dění v našich městech dokládá, že společnost v současné době opouští období nezájmu o veřejný prostor a tím vyvolané degradace městského prostředí. V posledních letech sílí snaha uchopit znovu veřejný prostor – a to jak ze strany politiků a odborníků z úřadů i z praxe, tak i veřejnosti.

V minulých dekádách se na špatné úrovni veřejného prostoru podepsal funkcionalistický přístup k plánování města a necitlivé upřednostňování automobilové dopravy. Současně se ve společnosti odehrávaly změny, které

„odvedly“ lidi z veřejných prostranství. Technologické vynálezy jako rádio, telefon, televize, internet, celý mobilní a virtuální svět spolu s doručováním čehokoli kamkoliv způsobily, že se čím dál více mezilidských kontaktů odehrává mimo fyzický veřejný prostor. Stále samozřejmě a efektivněji chápána mobilita se děje často v izolovaném prostředí osobních automobilů. Přítomnost na veřejných prostranstvích je dnes méně nutností a více volbou.

Neznamená to však, že lidé na veřejný prostor rezignovali. Naopak pod vlivem individualizace společnosti se veřejná prostranství stávají opět vyhledávaným místem setkávání. Také sociologové a psychologové potvrzují potřebu lidí setkávat se, a to různě intenzivní formou od osobní sounáležitosti s místní komunitou až po nenáročnou anonymní přítomnost mezi ostatními obyvateli města. Praxe také ukázala, že tam, kde přestal veřejný prostor fungovat, přestává fungovat také sama společnost – například na problematických sídlištích západních měst, v anonymních ghettech předměstských satelitů nebo ve vylidněných centrech ekonomicky krachujících metropolí.

3.3 Kvalita veřejných prostranství jako nezbytné kritérium

Je třeba si uvědomit, že v dnešní době není přítomnost či pobyt lidí na veřejných prostranstvích nutností, nýbrž volbou. Přesto je žádoucí lákat lidi do veřejného prostoru a tím podporovat nejen atraktivitu města díky jeho živosti, ale nepřímo tak podporovat také bezpečnost (danou přítomností lidí a přirozeným dohledem), místní ekonomiku (zákazníky místních obchodů a služeb), zdraví obyvatel (díky přirozenému pohybu) apod.

Město, které má zájem na své prosperitě a udržitelnosti sociální, ekonomické i environmentální, tedy správně věnuje veřejnému prostoru zvýšenou pozornost. Péče o veřejný prostor je cestou ke komplexní udržitelnosti a atraktivitě města.

3.4 Aktuální výzvy plánování a realizace veřejných prostranství

3.4.1 Majetkoprávní vztahy

Při vymezování veřejných prostranství hrají významnou roli majetkoprávní vztahy. Na straně soukromých vlastníků a investorů většinou není vůle poskytnout svůj pozemek pro veřejné prostranství. Město v tomto případě musí mít vyjasněný veřejný zájem a ten prosazovat s využitím různých nástrojů od územního plánování až po směny pozemků – podrobněji v právním rozboru (viz část C. *Právní rozbor* a navazující kapitoly zpracovávané v rámci 2. etapy této studie.

² viz Kevin Lynch, *Obraz města*; Léon Krier, *Architektura – volba nebo osud*

3.4.2 Politická vůle

Rozvoj a zvyšování kvality veřejných prostranství jsou věcí veřejné správy. Ze strany politiků často chybí porozumění a výraznější vůle prosazovat veřejný zájem ve věci rozvoje veřejných prostranství s ohledem na nepopularitu například při omezování individuální dopravy nebo určování pravidel soukromým investorům. Například zpoplatnění parkování v širším centrální části Plzně je však chvályhodným počinem, který poukazuje na hodnotu a význam veřejných prostranství v organismu města.

3.4.3 Plánování a realizace nových veřejných prostranství

V nové zástavbě rozvojových lokalit nenacházíme jasně vymezená veřejná prostranství. Chybí členění na soukromé a veřejné, ze strany veřejné správy chybí koncepce a jasné požadavky na vymezení veřejných prostranství. Využitím nástrojů územního plánování (územní studie, regulační plán, dohoda o parcelaci) lze veřejná prostranství v rozvojových projektech vymezit. Podrobněji se tématu bude věnovat část *D. Standardy plzeňských veřejných prostranství*, zpracovávaná v 2. etapě studie.

3.4.4 Ředění aktivit, suburbanizace a extenzivní rozvoj

Města se potýkají s rizikem suburbanizace a Plzeň není výjimkou. Toto „ředění“ města má neblahý vliv jednak na formu veřejných prostranství i na jejich vitalitu. Nízká hustota obyvatel, nejednoznačné vymezení veřejných prostranství, nejasná orientace v území, prostředí a rozmístění funkcí nabádající spíše k využití automobilu než chůze či jízdy na kole, to jsou okolnosti, které s sebou nese přetrvávající trend rozpínání města. Návrh nového územního plánu si klade za cíl intenzifikaci města a vymezení hranic zastavitelné části a vede tedy i k vytvoření podmínek pro formování kvalitních a vitálních veřejných prostranství.

3.5 Veřejná prostranství jako systém

Návrh územního plánu města Plzně mezi hlavními principy uvádí, že **veřejná prostranství spoluvytvářejí základní kostru města a jeho obrazu**. Ochrana veřejných prostranství, zvyšování kvality a rozvoj veřejných prostranství je úlohou veřejné správy města.

Město Plzeň zatím nemá zpracovanou dokumentaci, která by komplexně a systematicky pojímala koncepci veřejných prostranství.

Smyslem této metodiky je nalezení klíče pro to, která veřejná prostranství a na základě jakých kritérií chránit, rozvíjet a nově vytvářet.

Utváření systému veřejných prostranství spočívá v definování skladebných prvků a jejich umístění (vymezení) na území města. Tyto prvky musí splňovat určité požadavky:

- ve vztahu k celku – význam (role) a pozice veřejného prostranství v celoměstském systému
- ve vztahu k místu – kvalita a podmínky pro užívání konkrétního veřejného prostranství

Metodika navrhuje způsob, jak:

- popsat stávající veřejná prostranství a podle jakých parametrů je třídit
- definovat požadavky na systém: roli a pozici v celoměstském systému
- definovat požadavky na jednotlivé prvky: kvalitu veřejných prostranství

Aplikací metodiky bude tedy možné zjistit:

- nedostatky a potenciál v urbanistickém měřítku
- nedostatky a potenciál jednotlivých sledovaných veřejných prostranství

Tato metodika má být nástrojem pro systematické zlepšování systému veřejných prostranství jednak v rovině územního plánování (ochrana stávajících a vymezení nových VP), tak i v rovině zvyšování kvality jednotlivých veřejných prostranství.

Město má mít jen tolik veřejného prostoru, kolik opravdu potřebuje. Metodika je proto také pomůckou pro „inventuru“ veřejných prostranství z hlediska rozlišení důležitosti některých míst a postradatelnosti jiných, která jsou vedena jako veřejná prostranství a přitom jsou zbytná a mohou být ze systému vyřazena.

V metodice je třeba zohlednit jedinečnost jednotlivých prostranství a akceptovat jistou míru zobecnění přiřazením do předdefinovaných kategorií. Byl zvolen takový počet a typ parametrů, aby systém zůstal přehledný a prakticky využitelný.

Veřejná prostranství z hlediska pozice v urbanistické struktuře jsou zatříděna v podle následujících parametrů:

- příslušnost k urbanistické struktuře definované Územním plánem Plzeň
- typu veřejného prostranství dle typologie
- významu v celoměstském systému

Dalšími sledovanými parametry jsou:

- základní funkční význam VP
- dopravní význam

Podrobněji viz kapitola 4 *Kategorizace veřejných prostranství*.

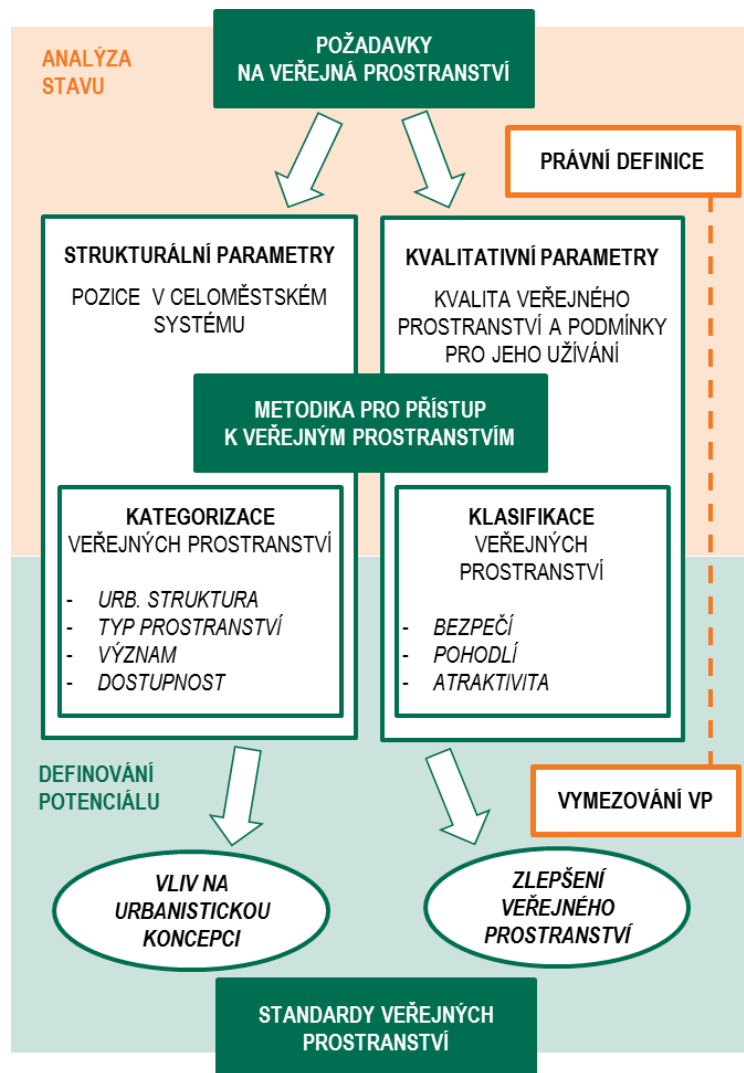

Schéma znázorňující přístup k utváření metodiky od formulace obecných požadavků na veřejná prostranství až po návrh standardů. Dvě linie odkazují na nutnost zohlednit měřítko města (urbanistické, prostorové, strukturální) a měřítko místa (kvalitativní)

Tyto parametry společně předurčují význam a roli konkrétního prostranství v celoměstském systému. Jejich zobrazením v mapě bude zřejmé, kde je „nedostatečné pokrytí“ určitým typem důležitým pro zdravou polycentrickou městskou strukturu.

Jedná se o parametry, které nelze jednoduše změnit úpravou samotného prostranství. Případná žádoucí změna těchto základních parametrů se musí odehrát v měřítku urbanistické koncepce.

3.6 Strukturální a kvalitativní parametry veřejných prostranství

Problematika veřejných prostranství je velmi komplexní. Pro praktické uchopení v rámci metodiky dělíme sledované parametry prostranství na strukturální a kvalitativní:

- Prvky systému a jejich důležitost (vč. požadavku na dostupnost) upřesňuje kapitola 4 *Kategorizace*, kde je rozvedena typologie veřejných prostranství.
- Parametry kvality, rozhodující pro posouzení konkrétního veřejného prostranství, jsou rozvedeny v kapitole 5 *Klasifikace*.

Stav / cíl / potenciál

Strukturální (prostorové) parametry definují pozici daného prostranství v celoměstském systému veřejných prostranství a z hlediska cíle této studie je považujeme za neměnné, proto používáme pojem kategorizace.

Případná změna zařazení v předdefinovaných kategoriích se odkazuje do roviny urbanistické koncepce.

Kvalitativní parametry popisují kvalitu daného veřejného prostranství. Úpravou prostranství je možné kvalitu měnit. Proto zde používáme pojem klasifikace: hodnotíme aktuální stav, definujeme cílové parametry a potenciál, vyjádřený rozdílem hodnocení aktuálního a cílového stavu.

3.7 Potřebnost veřejných prostranství

Prokázání veřejné potřeby (potřeby) konkrétního veřejného prostranství je důležitým kritériem ve vztahu k majetkoprávním podmínkám a vymezení nových veřejných prostranství nebo potvrzování těch nejasně vymezených stávajících.

V právním rozboru (část C.) je podrobněji rozveden příklad definování potřeby pozemních komunikací, jako obdobné kategorie veřejné infrastruktury. V případě

veřejných prostranství ovšem není zatím potřebnost nad rámec obsluhy území jednoznačně definovatelná a tedy i obhajitelná.

Můžeme se snažit jednoznačně formulovat odůvodnění potřebnosti VP, nicméně základem by měla být cílevědomá urbanistická koncepce prosazovaná pomocí nástrojů územního plánování.

3.8 Dostupnost veřejných prostranství

Rozhodujícím kritériem při vymezování systému VP je **dostupnost určitých typů veřejných prostranství**. Zejména v plochách smíšených obytných a v plochách občanského vybavení by měla být dostupná veřejná prostranství s převážujícím využitím:

- sociálním (společenským, kulturním)
- rekreačním (se zohledněním různých vzdáleností pro krátkodobou a dlouhodobou rekreaci)

Kritérium dostupnosti vychází mj. z teoretických konceptů *Urban Village* aneb *Město krátkých vzdáleností*, v případě Plzně tedy směřujícím k polycentrickému rozvoji města. Vzdálenost, kterou je posuzována dostupnost veřejných prostranství, by měla být určena s ohledem na hustotu osídlení, resp. charakter urbanistické struktury (například v kategoriích město / předměstí / periferie / vesnice).

Základem pro hodnocení dostupnosti VP je zejména stávající struktura sestávající z více či méně identifikovatelných celků městských částí, čtvrtí, okrsků, obytných souborů apod.

Indikátory TIMUR³ definují dostupnost vzdáleností 300 m od veřejného prostranství většího než 5000m² a jiných základních služeb.

V podmínkách Plzně navrhuje prověřit tyto vzdálenosti:

- město – 300 metrů
- předměstí – 600 metrů
- původní samostatná obec nyní na správním území města – 600 metrů
- periferie – 900 metrů

Nepředpokládá se, že se podaří dosáhnout ideálního modelu, nicméně takto vymezený systém VP je jasným vodítkem pro územní plánování, městské investice i prosazování zájmů města v jednání se soukromými vlastníky pozemků.

Předmětem této metodiky není prověřování dostupnosti VP. Splnění nebo nesplnění kritéria dostupnosti však lze zobrazit v mapovém podkladu vyznačením příslušné vzdálenosti od vybraných veřejných prostranství.

Přesah do urbanismu a územního plánování

Je zřejmé, že kritérium dostupnosti je inverzním parametrem, který nelze aplikovat na jednotlivá veřejná prostranství a musí být posuzován už na úrovni urbanistické koncepce. Toto kritérium proto není zařazeno mezi parametry v hodnotící tabulce.

Kvalitu veřejného prostranství tvoří do značné míry to, co jej vymezuje – okolní domy, přilehlá urbanistická struktura. Pokud tedy chceme zvyšovat kvalitu určitého veřejného prostranství, měli bychom formulovat doporučení týkající se například dostavby objektů, uliční čáry, změny funkčního využití. Nástrojem pro tuto kvalitativní změnu je územní plán, případně podrobnější ÚPD (územní studie, regulační plán).

3.9 Veřejný prostor v krajině

Nezastavěnou část správního území města tvoří krajinné lokality, které jsou nezastavitelné a jejichž cílem je zachování, ochrana a rozvoj přírodních hodnot. Příměstská krajina, případně krajina prostupující městem, je důležitou součástí veřejného prostoru a kromě jiných funkcí by měla plnit i funkci rekreační, ve vazbě na zastavěné území města.

Veřejná přístupnost krajiny je zaručena Zákonem o ochraně přírody a krajiny (zák. č. 114/1992 Sb. v platném znění). Mimo zastavěné území se tedy nevymezují veřejná prostranství, nicméně krajinné zázemí města by mělo být pojímáno jako součást celoměstského systému veřejných prostranství.

V systému veřejných prostranství je tedy navržena kategorie „příměstská krajina“, do které se řadí plochy krajinného charakteru – nábřeží řek, navazující poříční parky, údolní nivy vodních toků, veřejně přístupné účelové komunikace, stezky a pěšiny a na ně navazující příměstské lesní plochy s rekreačním charakterem. Toto zázemí je třeba chránit, podporovat, rozvíjet jeho dostupnost, prostupnost a soulad rekreačního využití s využitím hospodářským a ekologickým.

3 TIMUR - Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj, www.timur.cz

4 Kategorizace veřejných prostranství

Pro kategorizaci veřejných prostranství byla zvolena jako klíčová následující kritéria, související s pozicí veřejného prostranství v urbanistické struktuře:

- příslušnost k urbanistické struktuře dle Územního plánu Plzeň
- základní funkční význam
- význam ve struktuře města
- typ veřejného prostranství

dále jsou evidovány doplňující parametry uváděné pro potřeby třídění a filtrování při práci s databází:

- dopravní význam
- funkční využití území
- podlažnost

4.1 Příslušnost k urbanistické struktuře dle Územního plánu Plzeň

Jedná se o parametr převzatý z nového návrhu nového územního plánu. Charakteristiky veřejných prostranství v jednotlivých urbanistických strukturách jsou uvedeny v kapitole 6.

4.2 Základní funkční význam veřejného prostranství

Veškeré nezastavěné nebo nezastavitelné plochy v zastavěném nebo zastavitelném území města mají jeden nebo více z těchto významů:

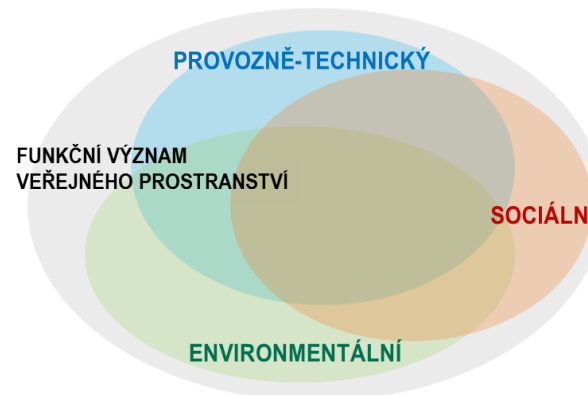
- **provozně-technický** (prostupnost území, koridory pro dopravu osob, věcí, médií, světla, vzduchu apod.)
- **environmentální** (ekologický a psychologický význam zeleně, mikroklima, retence dešťové vody, absorpce hluku, prachu apod.)
- **sociální** (společenský a kulturní význam, estetika)

Většina veřejných prostranství má všechny tři tyto významy. Z hlediska „inventury“ veřejných prostranství nebo jejich vymezování je však dobré si rozsah významu uvědomit: Na veřejná prostranství s pouze provozně-technickým významem

(například koridor pro motorovou dopravu) nebo pouze environmentálním významem (například příměstská krajina bez infrastruktury pro pobyt) nelze plně uplatňovat dále stanovená kritéria analýzy a hodnocení.

V této práci nás tedy zajímají především prostranství, kde je zastoupena alespoň sociální funkce.

V případě ploch, které postrádají sociální význam, je na zvážení, zda by tento význam měly nabýt anebo by naopak jako veřejná prostranství neměly být klasifikovány.

Funkční význam veřejných prostranství. Schéma kategorizace veřejných prostranství podle jejich základního funkčního významu. Plochy veřejných prostranství na území města nabývají jednoho nebo více těchto významů.

4.3 Význam ve struktuře města

Tento parametr definuje důležitost prostranství z hlediska charakteru užívání, společenského významu, sounáležitosti obyvatel apod.

- **nadměstský** – s významem přesahujícím hranice města
- **celoměstský** – veřejná prostranství vyhledávaná a využívaná většinou obyvatel a uživatelů města
- **okrskový** (v měřítku čtvrti) – významné prostory v měřítku čtvrti
- **lokální** – místa aktivit navázaných na své bezprostřední okolí
- **minimální** – prostory velmi málo využívané, bez prokazatelného významu, zbytné

4.4 Typ veřejného prostranství

Typologická kategorie předurčující charakter, způsob a možnosti užívání

Charakteristiky jednotlivých typů včetně jejich silných a slabých stránek, problémů a možností řešení jsou uvedeny v kapitole 7. *Analýza typů veřejných prostranství*

Vedle tradičních typů veřejných prostranství byly vyčleněny i další typologické kategorie s cílem zařadit a charakterizovat pokud možno všechna prostranství v současném městě.

- ulice
- náměstí
- náves
- park
- vnitroblok
- sídlištní mezidomí
- areálové mezidomí
- nábřeží
- zahrada
- pasáž
- předprostor významné budovy
- drobný veřejný prostor
- dopravní terminál
- parkoviště
- technický prostor
- příměstská krajina

4.5 Dopravní význam

Z hlediska řešení koexistence dopravy a dalších funkcí veřejného prostoru dělíme liniová veřejná prostranství do těchto typů dle jejich dopravního významu:

- dopravní koridory – ulice s převážně motorovou dopravou
- městské třídy a další významné ulice – hlavní ulice

- obslužné ulice – ostatní běžné místní ulice
- sdílené prostory – pěší a obytné zóny

Pro liniová veřejná prostranství jsou doplněny paralely plošných veřejných prostranství:

- dopravní plocha – prostranství s využitím převážně pro motorovou dopravu (např. parkoviště)
- dopravní uzel – křižovatka celoměstského významu
- významná křižovatka
- plocha s obslužným dopravním významem

4.6 Další informace o veřejném prostranství

Identifikace:

- označení – označení / kód veřejného prostranství
- název VP – místopisný název ulice / náměstí
- lokalita – označení a název lokality v územním plánu
- rozměry VP (u ploch m², případně A x B, u ulic šířka profilu v metrech)

Doplňující informace:

- využití území – přiřazení funkce přilehlých budov do základních urbanistických kategorií (bydlení, občanské vybavení, výroba, rekreace); tento parametr je možné uvést do souladu s kategoriemi ploch s rozdílným způsobem využití v Územním plánu Plzeň, pokud to bude praktické)
- podlažnost – základní informace o počtu podlaží přilehlých budov

Pro zaznamenávání dat je navržena tabulková databáze ve formátu .xls pro analytickou část, převedená do gisového formátu .shp (viz datová příloha).

5 Klasifikace veřejných prostranství

5.1 Smysl a způsob klasifikace

Klasifikace veřejného prostranství sleduje parametry, které jsou do velké míry ovlivnitelné úpravou samotného prostoru. Výjimku tvoří kritéria měřítka a mikroklimatu, která jsou spjata s urbanistickým vymezením prostranství a úpravou prostranství je lze zlepšovat jen dílčím způsobem.

Každé kritérium je hodnoceno slovně v kategoriích „hodnoty“, „nedostatky“ a „možnosti zlepšení“. Bodováním je na škále 1-5 hodnocen stávající stav a navržen cílový. Ne vždy je přitom možné vzhledem k povaze a předurčení daného prostranství dosáhnout plného počtu bodů. Rekapitulací hodnocení je část přehledně shrnující bodové průměry a hodnotu potenciálu v hlavních sledovaných kategoriích.

5.2 Kvalitativní kritéria

Východiskem pro posuzování kvality veřejných prostranství je primárně lidské měřítko⁴. Pokud chceme, aby lidé měli dobré podmínky pro užívání veřejných prostranství, aby se zde cítili vítání, musíme nabídnout základní pocit bezpečí, určitou míru pohodlí a pro pobytové a společenské aktivity i jistou atraktivitu prostranství.

Na celém území města by měla veřejná prostranství splňovat kritérium **bezpečí** – a to jak dopravní bezpečnosti, tak sociální.

Kritérium **pohodlí** zahrnuje hodnocení příznivého měřítka, působení na smysly a dále podmínky pro chůzi i pobývání. Tyto parametry nemusí být nutně naplněny na méně významných veřejných prostranstvích, která mají převážně tranzitní význam.

Na významnějších prostranstvích s předpokladem intenzivnějšího veřejného života je žádoucí vyšší míra **atraktivitu** veřejného prostranství, spojená s nabídkou aktivit v parteru okolních domů nebo přímo na prostranství, kvalitou zeleně a odpovídající péčí.

V následující tabulce jsou uvedena podrobná kritéria hodnocení kvality veřejných prostranství:

bezpečí	dopravní bezpečnost	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečné přechody • bezpečné chodníky • bezpečná jízda na kole
	sociální bezpečnost	<ul style="list-style-type: none"> • přítomnost lidí v okolí prostranství po celých 24 hodin • přehlednost prostoru • osvětlení • bez známek vandalizmu • absence osob vzbuzujících pocit ohrožení
pohodlí	měřítka	<ul style="list-style-type: none"> • rozměry a proporce prostranství příznivé lidským smyslům • příznivá výška budov • členitost fasád
	příznivé mikroklima	<ul style="list-style-type: none"> • bez nepříznivých smyslových vjemů • bez nepříjemného hluku • bez nepříjemného zápachu • bez nepříznivých emisí (předpoklad) • vodní prvek
	podmínky pro pěší	<ul style="list-style-type: none"> • prostupnost územím • odpovídající šířky chodníků • vyhovující povrchy • možnost bezbariérového pohybu • dostatek vhodně umístěných přechodů • vyhovující trasování cest • dostupnost veřejné dopravy
	podmínky pro pobyt	<ul style="list-style-type: none"> • prostor pro pobytové aktivity • možnost úkrytu před nepřízní počasí (niky vstupů apod.) • možnost postávání • možnost sezení na lavičkách i druhotných místech • dobře umístěná pobytová místa (výhled, krytá záda, slunce/stín) • vhodná ergonomie a materiály
atraktivita	míra využití	<ul style="list-style-type: none"> • přítomnost lidí, pohybujících se, ale zejména pobývajících
	nabídka aktivit	<ul style="list-style-type: none"> • občerstvení • nabídka aktivit pro děti (hřiště) • pravidelné akce (trhy)
	aktivní parter	<ul style="list-style-type: none"> • počet vstupů, výloh • počet míst v předzahrádkách
	kvalita zeleně	<ul style="list-style-type: none"> • míra zastoupení zeleně v kontextu místa • vhodnost druhů • údržba • bezpečnost
	údržba a péče	<ul style="list-style-type: none"> • čistota • odpadkové koše • upravenost fasád, bez graffiti
	vizuální smog	<ul style="list-style-type: none"> • „znečištění“ agresivní a velikostně nepřiměřenou reklamou

4 viz Jan Gehl, Život mezi budovami (2000); Jan Gehl, Města pro lidi (2011)

6 Charakteristika jednotlivých veřejných prostranství podle struktur zástavby v Plzni

6.1 Historická kompaktní bloková struktura zástavby

Popis

Založená středověká struktura s centrálním náměstím a pravoúhlou sítí ulic lemovaná parkovým, dříve hradebním pásem. Veřejná prostranství jsou dimenzována prostorově úsporně, poplatně období vzniku, výjimku tvoří rozlehlé hlavní náměstí v dimenzi dva krát jeden blok (136 x 192 m).

Vymezení veřejných prostranství

Veřejná prostranství ulic a náměstí jsou jasně vymezená a ohraničená souvislou uliční frontou. Veřejná prostranství parkového okruhu jsou v jižní části velmi dobře vymezena (Smetanovy sady, Kopeckého sady); na západním, severním a východním okraji historického jádra jsou veřejná prostranství nejasně ohraničena kvůli řadě proluk, nenavazující urbanistické struktuře a pěším bariérám.

Parametry veřejných prostranství

Veřejná prostranství historického jádra mají lidské měřítko (výjimku tvoří rozlehlé hlavní náměstí). Uliční profily šířky přibližně 12 m jsou uspořádány pro zklidněnou dopravu, tramvajové těleso, případně pěší zónu. Intenzita využívání prostranství je vysoká. Zatímco ulice a náměstí jsou bez zeleně, historické jádro obklopuje okruh městských parků – sadů s vysokou kvalitou zeleně.

Jde o veřejná prostranství celoměstsky, resp. nadměstsky významná, ulice a náměstí s velkým podílem společenské a obchodní funkce, ve vazbě na atraktivní, živý parter. Sadový okruh kombinuje funkci rekreační, společenskou a obchodní.

Pozitiva

- příznivé měřítko (příznivé mikroklima, krátké vzdálenosti)
- zachovalé dimenze uličního prostoru
- intenzita využívání a promísení městských funkcí

- atraktivita prostředí a bohatost vjemů díky živému obchodnímu parteru a budovám s architektonickou kvalitou a řemeslným detailem
- sadový okruh jako velmi atraktivní místo dostupné krátkodobé rekreace
- sdílení omezeného uličního profilu vozidly MHD a ostatním provozem včetně letních předzahrádek

Negativa

- uliční prostor nedostatečně upravený pro pohodlnou chůzi a pro rozvoj aktivit ve vazbě na parter (předzahrádky, předsunutý prodej)
- vysoký podíl automobilové dopravy v úzkých uličních profilech
- chybějící místa zastavení a pobytu mimo „placené“ letní zahrádky
- náměstí
 - prostor bez ochrany před projevy počasí (vítr, chybějící stín)
 - podoba trhů neodpovídá očekávané úrovni na hlavním náměstí (sortiment, hlasitá hudební produkce)
 - problematické přecházení přes šířkově předdimenzovanou vozovku

Možnosti zlepšení

- ulice:
 - více prostoru zcela pro pěší nebo ve sdíleném režimu obytné zóny
 - pohodlná místa pro přecházení v ulicích s vyšším dopravním zatížením
 - „plácky“ pro pobytové aktivity (před významnými budovami nebo tam, kde to prostorové možnosti dovolují)
- náměstí:
 - zúžení vozovky a vysazené chodníkové hrany pro snadnější přecházení
 - omezení parkování s cílem zajistit snadnou prostupnost plochy náměstí (z okrajů do středu a naopak)
 - vyšší kulturní úroveň programu – vzhled stánků, sortiment, omezení vizuálního smogu
 - bezbariérová úprava bez výškového členění na vozovku a chodník
- sadový okruh:
 - odstranění bariér a zvýšení komfortu pěších vazeb směrem ven z centra

Pozitivní sdílení omezeného prostoru tramvají s ostatním provozem včetně letních předzahrádek. (ulice Pražská)

Náměstí Republiky je prostranstvím, na kterém by pěší měli mít přednost.

Sadový okruh jako velmi atraktivní místo dostupné krátkodobé rekreace. (Kopeckého sady)

Na severním okraji je historické jádro odděleno od okolí dopravními koridory. (sady Pětařicáků)

6.2 Rostlá městská struktura zástavby

Popis

Kompaktní rostlá zástavba původních historických předměstí za hradbami středověkého města vytváří nepravidelné uliční prostory a prostranství. Původní struktura je často narušená a rozvolněná prolukami nebo necitlivými novodobými přestavbami.

Vymezení veřejných prostranství

Veřejná prostranství jsou v části jasně vymezena uliční frontou. Ve zbývající části území s narušenou uliční frontou jsou veřejná prostranství nevymezená, resp. nečitelná a ztrácejí charakter rostlé struktury.

Parametry veřejných prostranství

Veřejná prostranství v zachovalé rostlé městské zástavbě jsou charakteristické příjemným měřítkem. Uliční profily šířky cca 12 m jsou pod tlakem automobilové dopravy jak v pohybu, tak zejména v klidu. Kladem je rozmanité funkční využití objektů včetně obchodního parteru. Zeleň je zastoupena okrajově, nejčastěji ve formě stromořadí.

Pozitiva

- příznivé měřítko a parcelace v urbanisticky dochované struktuře
- vyšší standard dopravního řešení (zklidnění dopravy), ale stále ne zcela bezpečný pro chodce

Negativa

- v části území podstatné narušení urbanistické struktury a s tím spojená neohraničenost veřejných prostranství a s tím spojené nepříznivé mikroklima (vítr, hluk, velké vzdálenosti - např. v okolí ulic Pražská, Fügnerova, Tyršova)
- chybějící vazby na okolí vzhledem k poloze ve struktuře města a z toho plynoucí izolace s negativním dopadem na vitalitu parteru i dalších funkcí
- relativně velký podíl ploch pro parkování vytěsňující městotvorné aktivity (pobyťová místa)
- ulice bez stromořadí

Možnosti zlepšení

- velký potenciál obnovit citlivými urbanistickými zásahy strukturu v původní stopě anebo jinak s respektem k původní struktuře se zachováním příznivého měřítka veřejných prostranství
- dostavba proluk a obnovení kvalitních (zejména pěších a cyklo) vazeb na okolí, s efektem zvýšení intenzity užívání a tím oživení parteru a celkového atraktivního lokality
- systematické rozvíjení vztahu k řece, úprava a přístupnost nábřeží
- vyšší stupeň priority pěších: na nárožích a frekventovaných místech (např. neoficiální náměstí v místě křížení ulic Na Roudné, Pod Všemi svatými atd.), vytvoření pobyťových míst (vč. mobiliáře) v omezeném prostoru na úkor automobilů
- výsadba stromů pro zlepšení mikroklimatu, vč. kvalitní údržby
- redukce vizuálního smogu: pravidla pro povolování reklam

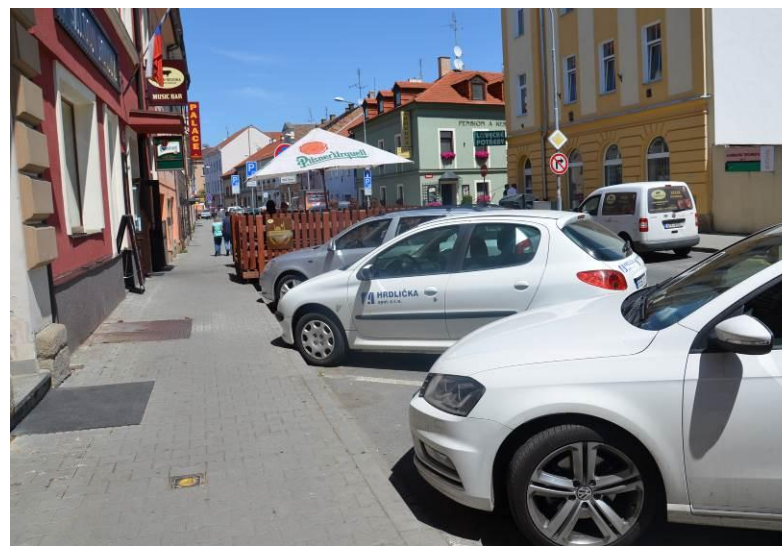
Souvislé řady parkujících aut neumožňují rozvinutí potenciálu ulice. (ulice Na Roudné)

Kladný dojem z příjemného měřítka prostoru kazí nedobré mikroklima. (ulice Malická)

Rozšíření chodníku může při vybavení mobiliářem nabízet podmínky k zastavení.

Letní zahrádka namísto parkujících aut je dobrým řešením. (ulice Na Roudné)

6.3 Rostlá venkovská struktura zástavby

Popis

Na administrativním území města se nachází několik vesnických struktur, které si zachovaly původní charakter – převážně rostlou řadovou zástavbu stavení podél ulic návěsního prostoru a přilehlé uliční prostory. Jedním z nejzachovalejších příkladů je Koterov, dále např. Božkov.

Vymezení veřejných prostranství

Plochy veřejných prostranství zahrnují vedle komunikací také přiléhající často travnaté plochy, kde hranice veřejného a soukromého není vždy jednoznačně vymezena.

Parametry veřejných prostranství

Veřejná prostranství s původně nerozlišenými částmi pro různé druhy dopravy jsou v současné úpravě většinou členěna na vozovku, chodníky a plochy zeleně. Parametry veřejných prostranství pro pohyb a pobyt jsou vzhledem k převážně malé intenzitě běžného užívání dostačující, výjimku tvoří některé části zejména komunikací, kde profilu dominuje vozovka a pěší zde nemají odpovídající bezpečné podmínky pro pohyb a pobyt je zde prakticky vyloučen (např. ul. Letkovská). Veřejná prostranství návsí doplňují vzrostlé listnaté stromy v travnatých plochách v souladu s charakterem lokality, v uličních prostorech je při úzkém profilu podíl zeleně minimální.

Pozitiva

- zachovalý jedinečný venkovský charakter včetně uspořádání veřejného prostoru
- informace pro návštěvníky v podobě informačních panelů
- vhodnost výběru druhů a prvků zeleně

Negativa

- dominující plochy dopravy, předimenzované profily vozovek, nebezpečí z dopravy, hluk
- malá intenzita využívání, chybějící mobiliář pro podporu pobytových aktivit
- často pouze funkce bydlení a z toho vyplývající negativa monofunkčnosti území

Možnosti zlepšení

- redukce ploch dopravy
- oživení parteru (hospody, obchody, předzahrádky, mobiliář)
- zklidnění dopravy v uličních prostorech, zvýšení dopravní bezpečnosti pěších a cyklistů
- nabídka aktivit pro návštěvníky

Zachovalý jedinečný venkovský charakter domů i veřejného prostoru. (Koterov)

Hlavní ulice vesnic jsou často pouhými koridory pro motorovou dopravu. (Božkov)

Charakter návsi ruší široká vozovka, svádí k rychlé jízdě a vzbuzuje tak pocit nebezpečí (Koterov)

Jistá neformálnost venkovu svědčí. Božkovská návěs si však říká o lepší úpravu povrchu.

6.4 Kompaktní bloková struktura zástavby

Popis

Městský charakter této struktury utváří uliční osnova vícepodlažní zástavby vystavěná v 19. a 20. století podle zastavovacích plánů vymezujících převážně uzavřené bloky se souvislou uliční čarou. Využití území je funkčně rozmanité. Bydlení je na hlavních ulicích doplněno obchodním parterem, administrativou, architektonicky více či méně odlišeny jsou budovy veřejné vybavenosti.

6.4.1 Vymezení veřejných prostranství

Převažují veřejná prostranství s jasně vymezenou formou ulic a náměstí, často parkového charakteru, s jednoznačnou hranicí veřejného a soukromého (výjimky: např. lokality Letná, Pod Záhorskem, Chválenická)

Parametry veřejných prostranství

Struktura zástavby z 19. století (lokality Petrohrad, Tylova, Jižní předměstí) se vyznačuje kompaktními bloky s poměrně úzkými ulicemi, často bez stromové nebo jiné zeleně. Veřejná prostranství jsou do značné míry využívána pro automobilovou dopravu a parkování, chodníky slouží téměř výhradně pěšímu pohybu, jen s minimálními podmínkami pro pobyt. Vzhledem k vysoké hustotě osídlení je intenzita využívání (pohybu osob) poměrně vysoká, ovšem zdaleka nedosahuje možného potenciálu. Zeleň je přítomná v části vnitrobloků a dále na parkových náměstích (Mikulášské nám., nám. Míru, nám. Milady Horákové).

Pozitiva

- kompaktní městská struktura s lidským měřítkem a příznivým mikroklimatem
- převážně jasně vymezené veřejné prostory
- rozmanitost funkcí, vysoký podíl živého parteru, sociální bezpečnost
- dostupnost parkových náměstí pro krátkodobou rekreaci
- náměstí jsou místními centry s vybaveností a vazbou na veřejnou dopravu

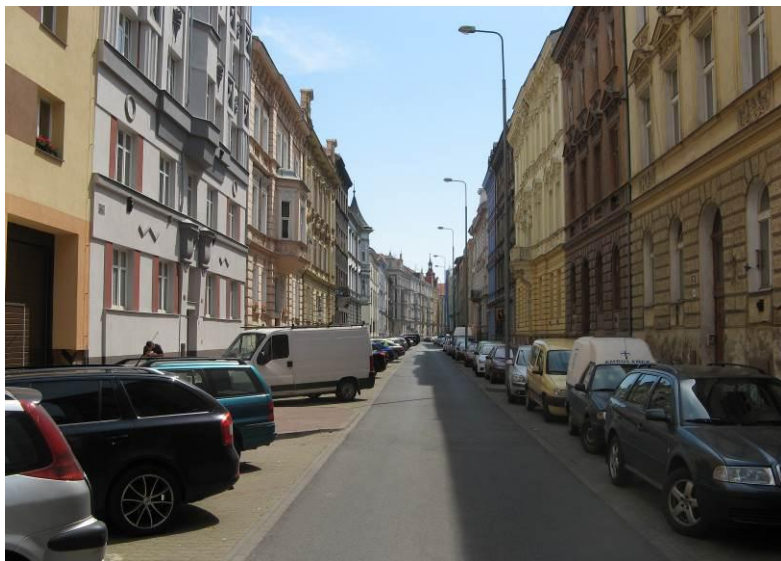
Negativa

- velký podíl záboru ploch parkováním
- hluk z dopravy výrazně snižující atraktivitu veřejných prostranství

- ohrožení pěších a cyklistů dopravou na dopravně zatížených křižovatkách a ulicích
- absence drobných pobytových míst v uličních prostorech

Možnosti zlepšení

- prvky zklidnění dopravy s ohledem na komfort pěších ve vedlejších ulicích (vysazené chodníky, zvýšená vozovka v křižovatkách apod.) i na hlavních ulicích (krátké přechody, místa pro přecházení)
- zlepšení mikroklimatu: výsadba stromořadí v ulicích
- širší chodníky na úkor parkování (postupně, alespoň v místech se zřejmou poptávkou chodců)
- vytvořit podmínky pro aktivity ve vazbě na živý parter (předzahrádky)
- obnova povrchů a mobiliáře ve vyšší kvalitě architektonického provedení
- podmínky pro bezpečný pohyb cyklistů (cykloobousměrky, bezpečné parkování kol)
- využití potenciálu „zelených“ nábřeží ve vazbě na území s kompaktní zástavbou
- snížení vizuálního smogu: systémové řešení adekvátních míst pro odpadové nádoby

Ulice kompaktních bloků nenabízí nic kromě míst k parkování. (ulice Husova)

Klatovská třída jako jedna z hlavních městských tříd trpí tranzitní dopravou.

Plochy pro parková náměstí byly vymezeny před více než sto lety v zastavovacích plánech. Dnes jsou v kompaktní zástavbě zelenými oázami.. (Mikulášské náměstí)

Potenciál nároží v kompaktní zástavbě není využit. (ulice Kardinála Berana)

6.5 Bloková volná (izolovaná) struktura zástavby

Popis

Převážně nízkopodlažní zástavba izolovaných domů drobnějšího měřítka, s vymezenými zahradami a pozemky uspořádanými do bloků, s charakterem předměstí a rezidenčních zahradních čtvrtí vystavěných od konce 19. století do současnosti.

Vymezení veřejných prostranství

Bloková struktura určuje většinou zřejmou hranici mezi veřejným a soukromým, s ohrazením ve formě zděných plotů. Téměř výhradně se v této struktuře vyskytují uliční prostory, případně komponované prostory (rozšířené křižovatky) na styku ulic (např. Na Hvězdě). V některých lokalitách (např. Zavadilka) nejsou soukromé pozemky jasně vymezeny.

6.5.1 Parametry veřejných prostranství

Uliční profily mají v různých lokalitách rozdílné dimenze – velkorysejší (uliční profil 18 m) např. v Bezovce, na Bručné nebo Zavadilce, skromnější např. na Bílé Hoře (10-12 m). Intenzita využívání odpovídá zástavbě rodinných domů v zahradách, tzn., že ulice slouží převážně jako komunikační prostor. Charakter uliční zeleně je různý na škále od travnatých pruhů se vzrostlými stromy až po ulice zcela bez zeleně.

Pozitiva

- klidné rezidenční čtvrti
- ulice převážně neumožňují rychlou jízdu aut, jsou tedy relativně bezpečné pro ostatní uživatele

Negativa

- monofunkční využití území, nízká úroveň užívání veřejných prostranství
- malá hustota osídlení, hůře dostupná vybavenost
- vzhledem ke vzdálenostem do centra města nebo i k místním cílům je častým dopravním prostředkem automobil
- minimální poptávka po obývání veřejného prostoru
- veřejný prostor není uzpůsoben k pobytu
- často spíše nižší kvalita a úroveň údržby zeleně

- zbytečné členění veřejného prostoru na vozovku a chodník
- chybí ohniska aktivit, místa setkávání (s výjimkou Hvězdy)

Možnosti zlepšení

- zřizování obytných zón jako možnost jiného uspořádání uličního profilu a jako nabídka k obývání (hry dětí na ulici, podpora sousedských vztahů)
- revitalizace zeleně (Bezovka) nebo koncepční řešení zeleně (novější lokality), možno se zapojením místních obyvatel
- identifikace a podpora ohnisek (významnějších křižovatek, plácků) jako podpora hierarchizace veřejných prostranství

Zahradní město založené počátkem 20. století má své prostorové kvality. (lokalita Bezovka)

Některé ulice na Bručné si kvůli dopravní obsluze území zachovávají tradiční členění.

Na Bručné byly některé ulice přeměněny v obytnou zónu, zůstávají ale bez života.

Členitá lokalita v okolí Plzeňské cesty je příjemnou obytnou zónou. (ulice U Českého dvora)

6.6 Bloková souvislá struktura zástavby

Popis

Bloková struktura spojená s rozvojem města kolem přelomu 19. a 20. století. Převážně nízkopodlažní rezidenční objekty ve vedlejších ulicích doplňuje pestřejší škála funkcí a podlažností na hlavních ulicích (Slovanská, Masarykova). Domy většinou navazují štitovými zdmi a tvoří vnitrobloky se soukromými zahradami.

Vymezení veřejných prostranství

Díky blokovému uspořádání a převažující souvislé uliční čáře většinou existuje zřejmá hranice mezi veřejným a soukromým – ať už ve formě fasády nebo plotu. V lokalitách zahrnutých do tohoto typu urbanistického struktury najdeme velké rozdíly v charakteru veřejných prostranství.

Parametry veřejných prostranství

Přiměřené rozměry veřejných prostranství a uličních profilů vytvářejí většinou příznivé lidské měřítko. Uliční bloková struktura je doplněna komponovanými plošnými prvky náměstí (Habrmannovo náměstí, Jiráskovo náměstí) nebo menších veřejných prostranství (U Bachmače). Nízká intenzita využívání veřejných prostranství uvnitř rezidenčních lokalit je doplněna vyšší intenzitou na hlavních ulicích a městských třídách. Součástí většiny ulic jsou alespoň nějaké prvky zeleně; její kvalita a množství se liší dle lokality.

Pozitiva

- klidné rezidenční čtvrti, s vyšším podílem dalších funkcí a vybaveností soustředěnou na hlavních třídách a v jejich bezprostředním okolí (Slovanská, Masarykova)
- hierarchie veřejných prostranství
- přijatelná hustota osídlení vzhledem k převládajícímu bydlení v RD díky řadové zástavbě (potenciál pro živější veřejná prostranství)

Negativa

- veřejný prostor není uzpůsoben k pobytu, chybí předprostor RD
- velký díl veřejných prostranství zabírají parkující automobily
- nevyužitý potenciál zeleně jako kompozičního prvku a formy zlepšení mikroklimatu

- často zbytečné členění veřejného prostoru na vozovku a chodník ve vedlejších ulicích

Možnosti zlepšení

- zvýšení obyvatelnosti uličního prostoru zřizováním obytných zón (hry dětí na ulici, podpora sousedských vztahů)
- důslednější práce se zelení, zejména v podobě alejí a stromořadí
- úprava místních center (městských tříd) s cílem zvýšit pohodu pěších a zachování dostupnosti obchodu a služeb v místě

Příjemné měřítko ulice, která však nemá kapacitu pro současnou poptávku po parkování. (ulice Železničářská)

Drobné veřejné prostory napomáhají orientaci a obohacují liniové prostranství. (ulice Slovanská)

Svébytná městská třída. Prospělo by jí stromořadí a více přechodů. (ulice Slovanská)

V běžném uličním profilu zbývá na chodník jen minimální šířka. (ulice Slovanská)

6.7 Volná sídlištní struktura zástavby

Popis

Zástavba tvořená bytovými domy o třech až třinácti podlažích doplněná nízkopodlažními objekty občanské vybavenosti. Uspořádání objektů založené na parametrech oslunění a technologie výstavby vytváří volně plynoucí veřejný prostor bez zřejmé hierarchie.

Vymezení veřejných prostranství

Zatímco urbanistické soubory z období po 2. sv. válce naznačují vymezení uličního prostoru a vnitrobloku, případně tvoří řádkovou strukturu s meziprostory, panelová sídliště budovaná od 70. let 20. století vytváří volný monotematický neohraničený prostor mezidomí s vloženými komunikacemi, často oddělenými pro pěší a motorovou dopravu.

Parametry veřejných prostranství

Veřejný prostor ve volné sídlištní struktuře většinou opomíná přirozené lidské měřítko. „Uchopitelné“ jsou struktury řádkové (např. sídliště Doubravka), kde lze hovořit o částečně vymezených veřejných prostranstvích. Opačným extrémem je sídliště Košutka, kde navzdory poutavé půdorysné kompozici celku nelze z perspektivy chodce prostor „číst“ a strukturovat.

Poválečná výstavba obsahuje formu ulice ve velkorysém měřítku, s odstupy budov od komunikace a chodníku, v novějších sídlištích jsou komunikace vedeny nezávisle na poloze staveb a veřejná prostranství zde postrádají jak vymezení, tak i orientaci.

Intenzita využívání je vyšší v místech soustředěné vybavenosti (obchod, služby) a ve vazbě na zastávky MHD. Mimo tato místní centra je intenzita užívání nízká. V případě větších sídlišť navštěvují obyvatelé tato obchodní centra automobilem.

Zeleň tvoří podstatnou složku sídlištního prostředí. Charakteristické jsou rozsáhlé travnaté plochy se vzrostlými stromy nebo smíšené výsadby s keřovým podrostem. Většina ploch se vyznačuje starší výsadbou, kterou je nutné v nejbližší době obnovit. Menší část ploch tvoří nedávno obnovené prvky zeleně.

Pozitiva

- klidné prostředí bez hluku, emisí z dopravy apod.
- kontakt se zelení jako přírodní složkou, často také blízkost přírodního zázemí za hranicemi města
- na většině území dopravní bezpečnost

Negativa

- odcizenost a neohraničenost veřejného prostoru
- chybějící sociální kontrola (anonymita, monofunkce)
- velké vzdálenosti mezi cíli i lidmi, pocit nízké míry využití
- často nevyhovující trasování a povrchy chodníků a cest
- chybějící hierarchie prostoru a ohniska aktivit
- nevhodné měřítko staveb i prostoru mezi nimi
- bariéry dopravních staveb, „bulvárů“, velkoplošných parkovišť
- nevhodné ztvárnění fasád regenerovaných objektů

Možnosti zlepšení

- nalezení a potvrzení hierarchie prostorů jejich vymezením (aleje, stromořadí, dlážděné plochy)
- rozvoj místních center obchodu, služeb, setkávání (centra s živým parterem a navazujícími plochami charakteru náměstí, doplnění mobiliáře, zajištění kvalitní dostupnosti)
- aktualizace trasování chodníků a vyšlapaných cest („desire paths“), zohlednění hierarchizace
- nalezení a vyčlenění soukromých, resp. polosoukromých prostranství pro individuální rekreaci nebo komunitní aktivity (ve spolupráci s obyvateli)
- citlivé zvážení a vymezení zbytných ploch k zastavění
- odstraňování bariér (zbytečná zábradlí, chybějící propojení, terénní překážky), úrovněvé přechody namísto podchodů
- zlepšování mikroklimatu dosadbou zeleně a prací s měřítkem prostoru
- různá intenzita údržby veřejných prostranství podle hierarchie VP

Bezbrěhost, absence hierarchie a chybějící využití veřejného prostoru. (sídliště Košutka)

Trasování chodníků neodpovídající potřebám najdeme na všech sídlištích.

Některá prostranství mají potenciál přiblížit se charakteru náměstí. (ulice Skupova, OC Luna)

Doklad zájmu některých obyvatel o podíl na péči o své okolí. (sídliště Košutka)

6.8 Areálová kompaktní struktura zástavby

Popis

Areály převážně s využitím pro produkci, relativně intenzivně zastavěné halovými i vícepodlažními objekty, charakteristické velkou rozlohou (Škoda, pivovar, Doudlevice), oplocené.

Vymezení veřejných prostranství

Až na výjimky se nejedná o veřejná prostranství – jsou to plochy v soukromém vlastnictví bez přístupu veřejnosti.

Parametry veřejných prostranství

Prostory mezi budovami mají většinou racionální pragmatické uspořádání s ohledem na technologie a dopravu. Pouze v místech kolem administrativních nebo návštěvnických objektů jsou zohledňovány parametry veřejného prostoru. Tyto veřejné prostory jsou částečně vymezeny právě objekty souvisejícími s pohybem osob (Techmania, Návštěvnické centrum Plzeňského Prazdroje).

Pozitiva

- v některých případech atraktivní industriální architektura a „industriální urbanismus“
- kulturně-turistický potenciál; při jeho důsledném využití by mohlo dojít k intenzivnějšímu využívání VP veřejností

Negativa

- monofunkce
- regulovaný přístup
- horší (pěší) dostupnost, chybějící vazby s okolím
- většinou nepříznivé mikroklima dané nevhodným měřítkem a nevymezením prostoru objekty
- sociální bezpečnost dle situace
- často velké vzdálenosti
- často chybějící vybavení pro pobyt

Možnosti zlepšení

- vyjasnění cílového stavu a charakteru prostoru, resp. provozního režimu (veřejný / soukromý, přístupný / nepřístupný – aktuálně depo Cukrovarská)
- v případě ukončení výrobní funkce zajištění prostupnosti areálu nebo jeho části, s respektem k prostorové struktuře
- v částech otevřených veřejnosti je žádoucí
 - zlepšení dostupnosti (např. křižovatka U Jána)
 - zvýšení rozmanitosti funkcí
 - zlepšení měřítka a mikroklimatu např. dosadbou vzrostlých stromů nebo jiných okrasných výsadeb, případně vymezení prostranství doplněním objektů (viz Světovar)
 - zajištění dopravní bezpečnosti, zejména při pohybu areálem
 - určení ohnisek a jejich vybavení pro pobyt (lavičky, neformální sezení – např. Techmania)

Podobu areálů určovala při výstavbě jiná kritéria než lidské měřítko. (Techmania)

Zapojení areálů do organismu města by pomohlo napojení více než jedním vstupem.

Návštěvníci Techmanie nenajdou v předprostoru budov ani lavičku, ani přístřeší.

Venkovní expozice jako skvělý příklad; reflexní okna a dveře planetária však zbytečně oddělují vnější a vnitřní prostory.

6.9 Areálová volná struktura zástavby

Popis

Do této kategorie řadíme výrobní areály různé rozlohy, stáří i využití (Jateční, Borská Pole), ale i areály vybavenosti jako např. kampus Západočeské univerzity, Fakultní nemocnice nebo Světovar.

Vymezení veřejných prostranství

Ve výrobních areálech je uspořádání budov a prostranství většinou podřízeno technologickým a technickým pravidlům. Nevýrobní areály jsou většinou také racionálně uspořádané s ohledem na obsluhu. V uzavřených areálech nelze hovořit o plnohodnotných veřejných prostranstvích; jejich potenciál spočívá v případném otevření, změně využití a začlenění do organismu města. Veřejně přístupné areály mají převážně pavilonový charakter ve více či méně pravidelné struktuře.

Parametry veřejných prostranství

Měřítko areálů je různorodé, od poměrně příznivého (Fakultní nemocnice Plzeň na Borech) až po takové, kde se s člověkem-chodcem nepočítá (průmyslová zóna Borská pole). Intenzita využívání je zde převážně nízká; pojetí zeleně nelze charakterizovat – typ zeleně se liší v jednotlivých lokalitách.

Při konverzi dosloužilých průmyslových areálů v plnohodnotnou část města je žádoucí kvalitní napojení areálu na okolí, zahuštění jeho struktury a jasnější fyzické vymezení VP.

Pozitiva

- v některých případech cenná a atraktivní (industriální) architektura

Negativa

- monofunkce
- regulovaný přístup
- horší (pěší) dostupnost / chybějící vazby s okolím
- většinou nepříznivé mikroklima dané nevhodným měřítkem a nevymezením prostoru objekty
- sociální bezpečnost dle situace, v časech mimo provozní dobu, v odlehlých místech bez přirozeného dohledu z přilehlých budov

- rozvolněnost zástavby, rozptýlené vstupy jednotlivých budov, velké vzdálenosti
- chybějící vybavení pro pobyt

Možnosti zlepšení

- zvážit případnou možnost konverze nedostatečně využívaných nebo nevyužívaných výrobních areálů vedoucí k obohacení celoměstské urbanistické struktury

Veřejně přístupné areály:

- zvýšení rozmanitosti funkcí (např. kampus ZČU)
- zlepšení měřítka a mikroklimatu např. dosadbou stromů, případně doplněním objektů
- určení ohnisek a jejich vybavení pro pobyt (lavičky, neformální sezení)
- podpora lepší orientace v území
- kvalitní dopravní napojení na okolí pěší, cyklistickou a veřejnou dopravou

Nedávno dokončená Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara s okolím komunikuje pouze grafikou na fasádě.

Ani předprostory dalších budov kampusu ZČU nenabízí příležitost se zdržet.

Plýtvání prostorem vede k nízké intenzitě využití a minimu mezilidských kontaktů.

Koncept kampusu jako solitérních budov obklopených zelení dává jen málo příležitostí k obývání veřejného prostoru.

6.10 Drobná izolovaná struktura zástavby

Popis

Jedná se převážně o chatové a zahrádkářské osady s drobnými stavbami v zeleni. Veřejná prostranství se zde vyskytují sporadicky, pokud ano, pak v minimálních dimenzích.

Vymezení veřejných prostranství

Veřejná prostranství se omezují převážně na nezbytnou obsluhu území, případně je struktura území tvořena plochami s vnitřní obsluhou bez veřejné přístupnosti. Veřejná prostranství v podobě více či méně upravených komunikací jsou většinou vymezena oplocením.

Parametry veřejných prostranství

Komunikace často nesplňují normové parametry. Jedná se o utilitární veřejná prostranství bez ambicí, resp. koncepční úpravy. V souvislosti s tlakem na změnu rekreačního využití na bydlení je třeba řešit splnění požadavků alespoň na dopravní a technickou infrastrukturu, ideálně i na vymezení veřejných prostranství (lokalita Výsluní, Mikulka).

Pozitiva

- klidné prostředí pro rekreaci, případně bydlení

Negativa

- chybějící koncepce, resp. její prosazování při přeměně rekreace na bydlení
- chybějící základní prostupnost územím, resp. chybějící návaznosti na okolí špatná orientace v území
- chybějící hierarchie veřejných prostranství, absence místních center
- nižší sociální kontrola daná monofunkčností území

Možnosti zlepšení

- definovat a prosazovat pravidla pro výstavbu v území (výstavba podmíněná realizací veřejné infrastruktury – dohoda o parcelaci)
- ve stabilizovaných územích zajistit zejména prostupnost územím, případně místa cílů vycházek a zastavení (nástupní místa, vyhlídky, křižovatky) vybavit základním mobiliářem s cílem zlepšení podmínek pro krátkodobou rekreaci

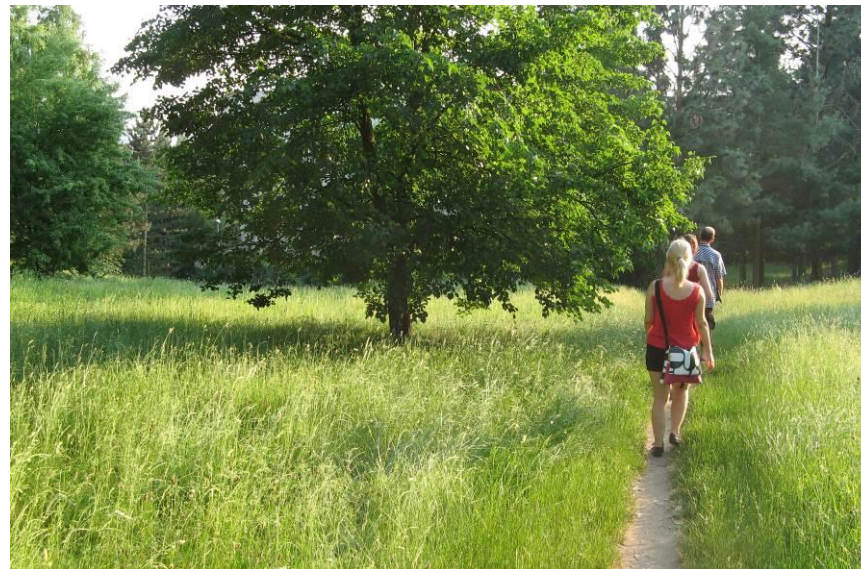
- z pozice města hledat možnosti odkupů nebo výměny pozemků s cílem vymezení veřejných prostranství (lokalita Výsluní)

Zahrádkářské kolonie lákají k přeměně na trvalé bydlení (lokalita Výsluní)

Zahrádkářské lokality s potenciálem pro bydlení vyžadují pravidla výstavby a jejich dodržování s cílem vymezit základní osnovu veřejných prostranství.

Krajina uvnitř města má svůj půvab... (Zapomenutá zahrada, lokalita Pod Záhorskem)

... je ale třeba vyhodnotit náklady a přínosy v kontextu principů kompaktního města.

7 Analýza typů veřejných prostranství

7.1 Klady, problémy a možnosti úprav jednotlivých typů veřejných prostranství

7.1.1 Ulice

Ulice je základním a nejvíce zastoupeným prvkem urbanistické struktury města. Je liniovým prostorem se zřejmou úlohou obsluhy objektů a často i širšího území města.

Charakter ulice je určen zejména jejím měřítkem, podobou parteru a mírou jeho interaktivity a uspořádáním uličního profilu.

Významnou roli ve veřejném prostoru hraje dopravní zatížení. Vhodným řešením dopravního systému je žádoucí motivovat lidi k využívání těch způsobů dopravy, které jsou šetrnější k městskému prostředí. S ohledem na pozici dané ulice v dopravním systému je třeba určit její cílový charakter.

Význam ulice nemůže být zužován na pouhou dopravní funkci. Každá ulice by měla nabízet bezpečné a pohodlné podmínky pro pohyb (zejména chůzi) a podle kontextu také maximum příležitostí pro pobyt a společenské kontakty.

Z hlediska souladu dopravy a dalších funkcí veřejného prostoru dělíme ulice do těchto typů:

- Dopravní koridory – ulice s převážně motorovou dopravou
- Městské třídy a další významné ulice – hlavní ulice
- Obslužné ulice – ostatní běžné místní ulice
- Sdílené prostory – pěší a obytné zóny

Dopravní koridor

Liniové prostory s převážně motorovou dopravou, sběrné komunikace tvořící základní dopravní skelet města. Svým charakterem jsou odděleny od okolí, bez přímé obsluhy, bez vhodných podmínek pro pohyb pěších a cyklistů, bez podmínek pro pobyt.

Příklad

Rokycanská, U Prazdroje, Tyršova, U Trati, Karlovarská

Dopravní koridor – U Jána (ulice U Prazdroje)

Problémy

Tyto koridory jsou zpravidla bariérami v území, tranzitní doprava je dominantní, dimenze neodpovídají lidskému měřítku.

Možnosti zlepšení

- umožnit překonání bariér – bezpečné a vhodně situované přechody, případně bezpečné a pohodlné mimoúrovňové překonání bariéry
- využít koridor pro vedení souběžných pěších nebo cyklistických tras pro zajištění celoměstských vazeb
- případné začlenění koridoru do urbanistické struktury města, pokud to umožňuje redukce dopravy a charakter okolí

Městská třída

Městská třída svojí polohou ve struktuře města soustřeďuje obchodní, společenskou a dopravní funkci. Je charakterizována parterem s výrazným podílem obchodů a služeb, často s vedením linek veřejné dopravy.

Příklad

Klatovská, Slovanská, Americká, Francouzská, Koterovská

Městská třída – ulice Klatovská

Problémy

Vysoký podíl automobilové dopravy, tranzitní doprava, z toho vyplývající hluk, v některých případech nedobré podmínky pro přecházení, nevyjasněná pozice cyklistů v profilu ulice, v některých případech nedostatečný prostor pro chůzi (šířka chodníku) a pobyt (místa k zastavení, posezení, prostor pro předzahrádky restaurací).

Možnosti zlepšení

- zajistit bezpečný pohyb pěších a cyklistů
- zlepšit podmínky pro pobyt – prostorově a vybavením
- identifikovat uzlové body na významných křižovatkách a nárožích a jejich architektonickým (prostorovým, materiálovým) zvýrazněním městské třídy traktovat
- umožnit pouze krátkodobé parkování pro zajištění nezbytné obsluhy přilehlých objektů

Obslužná ulice

Ulice s pouze místním dopravním významem, ve kterých charakter a intenzita dopravy umožňuje pohyb pěších i přecházení prakticky v celém průběhu ulice.

Příklad

Železničářská, V Bezovce, Hřímálého

Obslužná ulice – ulice Železničářská

Problémy

Často množství parkujících vozidel brání bezpečnému volnému pohybu a jinému využití veřejného prostoru, v případě provozoven v parteru často chybí předprostor pro venkovní posezení. Nejsou zde podmínky pro zastavení a pobyt.

Možnosti zlepšení

- převést většinu ulic do režimu Zóny 30 (zvyšujících dopravní bezpečnost a zlepšujících podmínky pro chůzi a jízdu na kole)
- potlačit dopravní funkci a zlepšit podmínky pro pobyt, například pro hry dětí; některé ulice mají potenciál stát se obytnou, případně pěší zónou
- identifikovat místa s potenciálem pro zastavení a pobyt – plácky s lavičkami na nárožích, zklidněné křižovatky atd.
- zlepšit mikroklima výsadbou souvislých stromořadí a alejí
- umožnit obousměrný provoz cyklistů

Pěší a obytná zóna

Ulice s preferencí nemotorové dopravy a pobytových aktivit, výškově sjednocený prostor sdílený všemi uživateli, s dopravní obsluhou v minimální nezbytné míře.

Příklad

Prešovská, Bedřicha Smetany, Úhlavská, Na Líše, Nad Beranovkou, U Českého dvora, Střední cesta

Obytná zóna – Bručná, ulice Střední cesta

Problémy / stav

Prostranství tohoto typu není v Plzni mnoho. V režimu pěší zóny je několik ulic v historickém jádru. Obytné zóny najdeme hlavně v rezidenčních oblastech mezi rodinnými domy. Většinou tyto prostory nejsou uspořádány ani vybaveny pro pobyt.

Možnosti zlepšení

- více využívat režim obytné zóny jak v centrální části města, tak i v rezidenčních oblastech – všude, kde má komunikace pouze místní obslužný význam
- v uspořádání prostoru řešit pobytová místa – vytvořit ucelené plochy bez jízdního pruhu a ploch vyhrazených pro parkování

- pěší a obytné zóny řešit tak, aby se chodec nebo pobývající člověk mohl cítit neohrožený, zpomalit dopravu fyzickými bariérami i psychologicky – členěním prostoru a architektonickým detailem

7.1.2 Náměstí

Náměstí je jedním ze základních prvků ve struktuře města. Náměstí svojí plošnou formou nezastupitelně doplňuje liniovou uliční strukturu. Je významným prvkem z hlediska kompozice, orientace, funkčního i společenského významu.

Náměstí může nabývat různé formy – od tradičních prostorů souvisle vymezených budovami až po prostory téměř volné, pojmenované sice jako náměstí, ale nemající (jeho) charakteristické znaky a funkce.

Historická náměstí často tradičně sdružují více významů od obchodního a společenského po reprezentační; náměstí také mohou být předprostorem významných budov nebo například parkovým prostorem vymezeným okolní blokovou zástavbou.

Na atraktivitu a vitalitu náměstí má podstatný vliv úroveň dopravního zatížení, podobně jako míra živosti a otevřenosti parteru.

V systému veřejných prostranství města rozlišujeme význam náměstí:

- nadměstský (náměstí Republiky)
- celoměstský (náměstí Míladý Horákové)
- okřskový (Chodské náměstí, Mikulášské náměstí, Habrmannovo náměstí)
- lokální (Jiráskovo náměstí, náměstí Českých bratří, Na Hvězdě)

Nadměstský význam má hlavní náměstí v historickém jádru, případně předprostory významných veřejných budov. Celoměstský význam můžeme přiřadit několika dalším náměstím ve městě. V systému veřejných prostranství jsou však neméně důležitá i náměstí na úrovni jednotlivých městských čtvrtí. Zde mohou tvořit místní centra služeb, centra společenského života a identifikace obyvatel s místem, kde žijí. Lokální náměstí jsou důležitá z hlediska urbanistické kompozice jako prvek určující základní jednotku města.

Parkové náměstí – Mikulášské náměstí

Z hlediska charakteru můžeme z množiny náměstí vyčlenit (v souladu s koncepcí návrhu nového územního plánu) parková náměstí, na nichž převažuje parková úprava. Tato náměstí mají zejména rekreační význam, ale mohou být i místem společenských a kulturních událostí.

Za pozornost stojí skutečnost, že náměstí byla formována buď jako součást rostlého města, nebo byla vymezována v rámci zakládaných měst nebo nových městských částí. Jasně formovaná náměstí vznikala ještě na počátku 20. století, později byla jejich forma postupně rozvolňována až do sídlištních prostorů. V posledních desetiletích nová náměstí prakticky nevznikají.

Problémy

Na území města je několik parkových náměstí na vysoké úrovni (např. Habrmannovo nebo Mikulášské náměstí). Některá náměstí trpí nadměrným dopravním zatížením (např. Chodské náměstí nebo náměstí Milady Horákové). Potenciál některých náměstí není využit (např. Jiráskovo náměstí, náměstí Českých bratří), některým náměstím chybí základní prostorové vymezení (např. náměstí Emila Škody, Palackého náměstí).

Specifickým tématem jsou potenciální nová náměstí (Bručná-Čechurov) nebo plochy prostorově nevymezené, ale blíží se charakterem k náměstí (např. v místě křížení ulic Skupova-Šimerova na sídlišti Bory).

Jako hlavní problémy plzeňských náměstí tedy můžeme uvést:

- rušivé vlivy dopravy oddělující hrany náměstí od středu, případně zábor plochy parkováním
- nedostatečné prostorové vymezení a tím sníženou pohodu prostředí
- nízkou atraktivitu pro pobyt (nevhodně řešený mobiliář apod.)
- chybějící krystalizační funkce v podobě živého parteru, významné veřejné budovy apod.

Možnosti zlepšení

- náměstí regenerovat s cílem posílit jejich společenský a pobytový charakter
- redukovat plochy dopravy v pohybu i v klidu
- urbanisticky dotvářet prostorově nevymezená náměstí
- věnovat pozornost také lokálním náměstím a drobným veřejným prostranstvím, která posilují charakter jednotlivých čtvrtí a lokalit a tvoří jejich těžiště (Roudná-Zelinářská)
- nástroji územního plánování vymezovat v rozvojových lokalitách nová náměstí po vzoru úspěšných předobrazů vymezených při výstavbě města v 19. a na počátku 20. století (Čechurov)

7.1.3 Náves

Centrální prostory bývalých samostatných vesnic, které jsou v současnosti součástí území města. Návsí jsou vymezeny (bývalými) hospodářskými staveními; jejich plocha je zpravidla členěna na zpevněné plochy komunikací a plochy zeleně se vzrostlými stromy. Akcentem v prostoru bývá drobná sakrální stavba.

Náves - Koterov

Klady

Na území města Plzně se nacházejí návsí s velmi dobře dochovanou urbanistickou formou i architekturou selských stavení; některá tato veřejná prostranství byla nedávno kvalitně rekonstruována (Koterov, Božkov). Hodnotou návsí je zachování vzrostlých stromů, charakteristických pro tento typ prostoru.

Problémy

- tranzitní doprava a v některých případech předimenzované plochy komunikací
- chybějící mobiliář
- absence aktivit (drobný obchod, pohostinství, služby – Božkov, Koterov)

Možnosti zlepšení

- redukce ploch dopravy vedoucí ke snížení rychlosti a vyšší bezpečnosti míst pro pohyb pěších a cyklistů a pro pobyt, změna měřítka

7.1.4 Park

Prostranství s převažujícím podílem zeleně, primárně určené pro relaxaci a rekreaci, plní také ekologické funkce. Parky můžeme členit podle rozlohy na velké městské parky (Borský park) a menší parkové plochy (Smetanovy sady), podle charakteru na komponovaná parková náměstí s vysokým stupněm údržby (Mikulášské náměstí) nebo přírodě blízké, méně intenzivně udržované plochy (Lesopark Homolka).

Parky rozlišujeme také podle významu od celoměstského (Borský park, Lochotínský park) až po okrskový nebo lokální (Chvojkovy lomy, park Košutecké jezírko).

Park má ve městě význam jako místo rekreace, jako „umělá příroda“ tam, kde není dostupné autentické přírodní zázemí. Síť „zelených“ veřejných prostranství by měla být utvářena podle kritéria dostupnosti krátkodobé a dlouhodobé rekreace spolu s kritérii ekologickými (ÚSES), se zřetelem k principům kompaktního města. Význam krátkodobé rekreace mohou plnit ve volnější struktuře zástavby také vnitrobloky a prostory mezidomí, pro dlouhodobou rekreaci se nabízejí nábřeží plzeňských řek, která si s výjimkou regulace (Radbuzy a částečně i Mže) ve středu města zachovávají krajinný charakter.

Klady

- sadový okruh vysoké kvality
- kvalitní úpravy parkových náměstí okrskového významu
- potenciál zelených nábřeží jako krajiny vstupující do města (koncept rozvoje greenways)
- kvalitní krajinné zázemí města a říční nivy umožňující rozvíjet koncept kompaktního města

Sadový okruh – Křížkové sady

Problémy

- chybějící vybavení parků pro pobyt, hru dětí apod.

Možnosti zlepšení

- rozvíjet koncept kompaktního města s důrazem na dostupnost parkových náměstí a krajinného zázemí vč. nábřeží
- jasné odlišení ploch s různým charakterem dle intenzity údržby (pobytové trávníky / louky)
- doplnění vybavenosti parků (viz problémy)
- jasné vymezení pobytových ploch a ploch pro venčení psů

7.1.5 Vnitroblok

Vnitřní prostory uzavřených bloků i prostranství mezi domy v polouzavřených a řádkových strukturách jsou podstatnou částí městského organismu. Zatímco v uzavřených blocích se jedná převážně o soukromý prostor, ve volnější struktuře zástavby je prostorem spíše veřejným. Tyto prostory mají charakter dvorů, zahrad i

volně přístupných travnatých ploch pod stromy, v některých případech slouží z části jako plochy parkování. Dle míry soukromí jsou více či méně využívány obyvateli přilehlých domů pro rekreaci, hry dětí, sušení prádla apod.

Klady

- potenciál vnitrobloků jako nejbližšího prostředí pro rekreaci, volný čas a rozvoj sousedských vztahů

Problémy

- nevyjasněnost charakteru některých vnitrobloků z hlediska statusu veřejný / soukromý (např. Slovany)
- ostrá hranice mezi veřejně přístupným prostranstvím a soukromím bytů (veřejné prostranství končí pod oknem přízemního bytu, resp. u vstupních dveří bytového domu, což nemotivuje obyvatele domů k obývání venkovního přilehlého prostoru a převzetí spoluzodpovědnosti za jeho vzhled)
- poptávka po parkování aut v prostorech vnitrobloků

Vnitroblok – ulice Tomanova

Možnosti zlepšení

- vytvořit obyvatelům domů podmínky pro využívání vnitrobloků jako prostředí každodenní snadno dostupné rekreace (vyhodnotit a stanovit režim přístupnosti daných prostranství, případně rozčlenit plochy na veřejné a polosoukromé)
- zaangažovat obyvatele domů do péče o prostranství s efektem snížení nákladů na údržbu na straně města a potlačení anonymity a případného vandalizmu na straně obyvatel příslušných domů; tento vztah musí vycházet zdola, z přirozeného zájmu obyvatel; základem je vymezení předmětného území, což v případě některých sídlištních struktur může být překážkou

7.1.6 Sídlištní mezidomí

Neohraničený nebo jen velmi volně ohraničený prostor mezi solitérními domy s funkcí bydlení nebo občanské vybavenosti, s vloženými komunikacemi, často oddělenými pro pěší a automobily.

Pro některá sídliště jsou zpracovány projekty regenerace⁵.

Klady

- bydlení v klidném prostředí bez hluku, emisí z dopravy apod.
- dostupnost přírodního zázemí města
- prostorový komfort
- dopravní bezpečnost na většině území

Problémy

- obtížná orientace (prostorový stereotyp), chybějící hierarchie prostorů
- monofunkčnost území, chybějící sociální kontrola během dne
- nevhodné měřítko veřejných prostranství
- velké vzdálenosti mezi cíli i lidmi, nízká míra využití prostranství
- často nevyhovující trasování a povrchy chodníků a cest
- absence poloveřejných a polosoukromých prostorů – ostrá hrana mezi veřejným a soukromým, anonymita
- nedostatek ploch pro parkování
- pochybná estetika regenerovaných objektů

Sídlištní mezidomí - Košutka

Možnosti zlepšení

- prověřit urbanistické koncepty jednotlivých sídlišť a hledat hierarchii veřejných prostranství, vymezit pomocí alejí, stromořadí, dlážděných ploch
- rozvíjet místní centra obchodu, služeb, setkávání (s živým parterem a navazujícími plochami charakteru náměstí, doplnění mobiliáře, zajištění kvalitní dostupnosti)
- ověřit potřebnost stávajících cest v území a upravit trasování, případně potvrdit a upravit vyšlapané cesty („desire paths“)
- zapojit obyvatele do hledání hierarchie veřejných prostranství, nalézt a vyčlenit soukromá, resp. polosoukromá prostranství pro individuální rekreaci nebo komunitní aktivity (ve spolupráci s obyvateli)
- citlivě zvažovat možnosti dostaveb, v návaznosti na původní koncepci
- odstraňovat bariéry (zbytečná zábradlí, chybějící propojení, terénní překážky), zřizovat úrovněvé přechody namísto podchodů
- zlepšovat mikroklima dosadbou zeleně a prací s měřítkem prostoru
- stanovit různou intenzitu údržby veřejných prostranství ve vazbě na jejich hierarchii

⁵ Regenerace sídliště Severní předměstí, architektonické studio Hysek, s.r.o., 2007

7.1.7 Areálové mezidomí

Areál je prostorově vymezené území tvořící provozní nebo správní celek. Prostranství v zastavěných areálech nazýváme areálové mezidomí. Kromě toho existují areály s převahou volných prostranství (hřbitovy, ZOO apod.)

Prostranství mezi budovami ve výrobních areálech, většinou s racionálním pragmatickým uspořádáním s ohledem na technologie a dopravu, často monofunkční; nejsou utvářena primárně jako prostředí pro pohyb a pobyt osob a nelze je považovat za plnohodnotná veřejná prostranství. Jejich potenciál spočívá v případném otevření, změně využití a začlenění do organismu města.

V nevýrobních a stávajících veřejně přístupných areálech jsou prostranství často upravena do parkové podoby (Fakultní nemocnice Plzeň na Borech). V některých případech mají prostranství problematické předimenzované měřítko (kampus ZČU), které však může být považováno i za charakteristický rys daného prostředí nebo může být projevem úvodní fáze konverze průmyslového areálu na jiné využití (Techmania).

Areálové mezidomí – Kampus ZČU

Klady

- v případě některých výrobních areálů jedinečný charakter industriální architektury a „industriálního urbanismu“
- snazší dohled, údržba a péče o prostředí díky uzavřenosti areálu

Problémy

- monofunkčnost území, specifické skupiny uživatelů
- areál jako plošná bariéra v území
- prostranství často jako racionální provozní plochy bez dalších ambicí

Možnosti zlepšení

v případech areálů otevřených veřejnosti:

- zlepšení dostupnosti vstupů a jejich kvalitní napojení na komunikační síť, kvalitní dopravní napojení na okolní stezky pro pěší a cyklo dopravu a veřejnou dopravu
- zlepšení měřítka a mikroklimatu např. dosadbou stromů, případně vymezení prostranství doplněním objektů (viz Světovar)
- zvýšení rozmanitosti funkcí
- zajištění dopravní bezpečnosti, zejména při pohybu areálem
- určení ohnisek a jejich vybavení pro pobyt (lavičky, neformální sezení – např. Techmania)

7.1.8 Nábřeží

Jedná se o prostranství lemující vodní toky nebo plochy. Nábřeží můžeme zjednodušeně členit na urbanizovaná a krajinná; každý typ má jiné vlastnosti a požadavky na kvalitu.

Urbanizované nábřeží

Úprava břehů svírajících v městském zastavěném prostředí poměrně těsně koryto vodního toku, se zděnými regulačními stěnami a nezpevněnými náplavkami; břehy jsou lemovány nábřežními uličními prostory, které slouží v různé míře jak dopravě, tak i pobytové a reprezentační funkci.

Kamenné nábřeží – Radbuza - Anglické nábřeží

Klady

- kontakt s řekou a jedinečná poloha v rámci města

Problémy

- nevyužitý potenciál řeky v těsné vazbě na centrum města
- nepřístupnost náplavky
- limitující podmínky protipovodňové ochrany, které jsou v rozporu s užívatelskou kvalitou a bezpečností (strmé a vysoké břehy, nepřístupnost, technické stavby)

Možnosti zlepšení

- umožnit přístup na náplavky a zajistit jejich alespoň částečnou prostupnost
- umožnit snadný přístup na nábřeží na úrovni ulice zklidněním individuální automobilové dopravy (např. Anglické nábřeží)
- vytvoření (dalších) pobytových míst a vybavení odpovídajícím mobiliářem

Krajinné (přírodní) nábřeží

Říční nivy uchovávající si při průchodu územím města více či méně přírodní charakter.

Klady

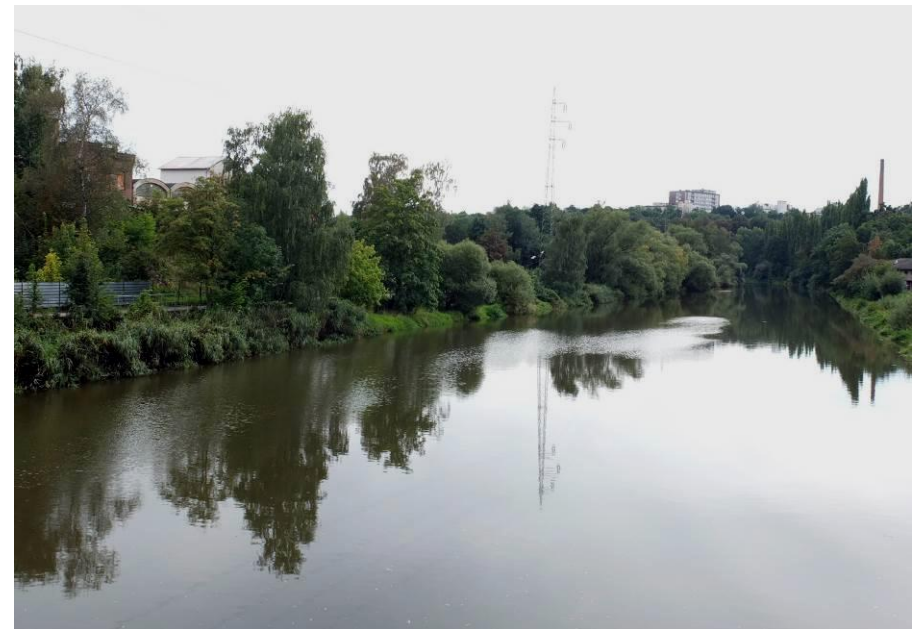
- přítomnost dostupného přírodního prvku ve městě
- přirozený koridor pro zelené stezky jako alternativní (pěší a cyklo) dopravu

Problémy

- neprostupnost břehů

Možnosti zlepšení

- zajistit souvislou prostupnost říční krajiny a tam, kde je to možné a účelné také přímou dostupnost říčních břehů
- na zelené stezky umístit místa zastavení, odpočinku, rekreace

Přírodní nábřeží – Radbuza u Papírny

7.1.9 Předprostor významné budovy

Prostranství uvozující vstup do významné budovy je v blokové struktuře zpravidla současně náměstím. Ve volné struktuře města však není takto vymezeno ani názvoslovně ani prostorově; veřejná (významná) budova nicméně přirozeně vyzdvihuje význam předprostoru v hierarchii veřejných prostranství.

Klady

- kvalitní příklady předprostorů významných budov (Západočeské muzeum, Hlavní pošta v Sadech Pětatřicátníků)

Problémy

- pasivní parter některých veřejných budov nenabízející nic svému okolí (OC Plaza, Techmania, budovy kampusu ZČU)
- chybějící předprostor významných budov nebo dominantní funkce dopravy před významnými budovami (Velká synagoga, Hlavní nádraží, Pedagogická fakulta ZČU na Chodském náměstí, Nové divadlo v Jízdecké ulici)

Předprostor významné budovy – Západočeské muzeum

Možnosti zlepšení

- při rekonstrukci veřejných prostranství i veřejných budov vytvářet podmínky pro aktivní vztah a iniciaci veřejného života (dostatečným prostorovým komfortem, mobiliářem, kvalitou architektonického detailu, výtvarným uměním, otevřeností parteru budovy)
- nové veřejné budovy koncipovat maximálně otevřeně vůči jejich okolí

7.1.10 Drobný veřejný prostor

Plácky, rozšířená nároží nebo místa s ustoupenou uliční frontou jsou kořením městského veřejného prostoru. Tato prostranství mají potenciál být místem sousedských setkávání, místem narušení stereotypu, místem všedního a neformálního městského života. Tato prostranství jsou v městském plánování málo viditelná, protože nejsou pojmenovaná a jejich měřítko je poměrně malé (například prostranství na křížení ulic Na Roudné/Zelinářská, Slovanská/Suvorovova).

Drobný veřejný prostor – křižovatka Divadelní a Puškinovy

Klady

- existence komponovaných drobných veřejných prostranství (Slovanská/Suvorovova, Na Hvězdě)

Problémy

- mnoho těchto míst vyplňují parkující auta nebo zeleň s nízkou kvalitou údržby nebo jsou zahrnuty do ploch komunikací (křižovatka Divadelní / Puškinova, Jiráskovo náměstí)

Možnosti zlepšení

- provést inventuru těchto míst, zlepšit podmínky pro zastavení a pobyt a pojmout tato místa jako krystalizační body lokálního veřejného života

7.1.11 Zahrada

Intenzivně upravované záměrně komponované zahradně architektonické plochy převážně okrasného charakteru mají původ v bývalých soukromých zahradách zámků, vil a jiných reprezentativních budov, které byly předány do užívání veřejnosti. Jsou vyhledávanými místy pro rekreaci, procházky, kulturní nebo společenské aktivity. V poslední době přibývá zahrad komunitních s důrazem na pěstitelství, které však jsou veřejnosti omezeně přístupné (Zapomenutá zahrada atd.).

Klady

- prostranství prostorově úsporné, nicméně rozmanité, osvěžující a bohaté na vjemy, plnící úlohu krátkodobé dostupné rekreace
- většinou jasně vymezené, s možností uzavírání v nočních hodinách apod. s cílem zamezit vandalismu a uchovat vysokou úroveň prostoru
- intenzivní kvalitní údržba a estetická forma

Možnosti zlepšení

- ve spolupráci s veřejností identifikovat případné plochy vhodné k revitalizaci, vytvořit podmínky pro soukromou (občanskou) iniciativu (např. obnova někdejší Tuschnerovy zahrady na nábreží Mže, která v současnosti slouží jako parkovací plocha)

Zahrada – Luftova zahrada

7.1.12 Specifické typy veřejných prostranství

Typologii veřejných prostranství doplňují typy, které se vyskytují v menší míře a formulace společných kladů, negativ a možností zlepšení je obtížná vzhledem k jejich originalitě.

Pasáž

Zastřešené prostranství, které je většinou součástí soukromého objektu. Je rozšířením veřejného prostoru v místech intenzivního provozu při využití hloubky parcely. Pasáže obohacují veřejný život, neměly by ale konkurovat ulici ani ji nahrazovat.

V Plzni je ukázkovým příkladem funkcionalistická pasáž U Františkánů nebo menší a „neprůchozí“ pasáž Slavia. Do kategorie pasáží jsou řazeny i prostory novodobých obchodních center (Plaza, Olympia apod.), které však svým charakterem nesplňují kritéria kladená na veřejná prostranství z důvodu kontroly a zúženého spektra povolených aktivit. Problematice pasáží se věnujeme podrobněji v kapitole 7.2 „Privatizace“ veřejných prostranství.

Pasáž – U Františkánů

Dopravní terminál – Centrální autobusové nádraží

Dopravní terminál

Specifický typ veřejného prostranství plnící v první řadě požadavky na bezkolizní odbavování cestujících veřejnou dopravou, případně přestupování z jednoho typu dopravního prostředku na jiný. Současný trend vede na rozdíl od minulé praxe k prostorové úspornosti terminálů a snaží se o maximální možný komfort pro cestující z hlediska bezpečnosti, krátkých přestupových tras, poskytnutí potřebných informací, služeb a důstojného prostoru pro čekání. Vyspělé terminály umožňují cestujícím snadno „měnit“ dopravní prostředek, například bezpečně zaparkovat jízdní kolo a dál pokračovat veřejnou dopravou.

Parkoviště

Jednouúčelové plochy pro parkování automobilů nejen u nákupních center a supermarketů, ale i na různých místech na území města. Provedení parkovišť často plní pouze nejzákladnější provozní parametry. Lepší příklady zahrnují zeleň ve formě keřových porostů nebo výsadby stromů, vítaných pro jejich mikroklimatický a hygienický význam. Plochy parkovišť jsou často bariérou v území pro ty, kteří je pro parkování neužívají, zejména pro chodce. Městotvorný přístup vede ke stanovování podmínek pro parkování uvnitř objektů i stanovování maximální přípustné kapacity, nikoli minimální.

U nově vystavěných objektů se parkoviště zpravidla nachází na soukromém pozemku a potřebná kapacita parkovacích stání je dána normou. U objektů vybavenosti postavených před rokem 1989 nemusí mít stejného vlastníka. Z tohoto důvodu zde není jednoznačně vymezena příslušnost pozemku k veřejným prostranstvím a tedy ani podmínky využívání parkoviště těmi, kteří nenavštěvují přilehlý komerční objekt.

Technický prostor

Mezi plochami splňujícími definici veřejných prostranství najdeme i místa, která mají ryze technický účel, často související s dopravními stavbami (křižovatky, prostranství pod mosty a estakádami apod.) Je třeba, aby takových prostranství bylo na území města co nejméně, aby netvořila bariéry a zapojila se do organismu města konkrétním využitím (např. skatepark, hřiště, parkoviště apod.).

Parkoviště – Košutka, Gerská

Technický prostor – U Trati

7.2 „Privatizace“ veřejných prostranství

Hranice mezi veřejným a soukromým prostorem není vždy tak jednoznačná, jako například v blokové struktuře, kde je tato hranice určena hranou chodníku a přilehlé budovy, případně oplocení. Složitější vztahy vznikají ve volnějších stavebních strukturách různého stáří, od poválečných obytných souborů až po současné developerské projekty.

Pojem privatizace veřejných prostranství může mít více významů, včetně případů novodobých obchodních pasáží. Zde se však věnujeme zejména případům, kdy buď existuje poptávka obyvatel daného území po privátnějším vztahu k veřejnému prostranství anebo naopak město chce hájit veřejně přístupné prostranství na soukromém pozemku.

Nejednoznačnost vymezení veřejných prostranství je dána dvěma základními důvody:

- nejasným prostorovým vymezením a/nebo
- majetkoprávními vztahy

Těmito komplikovaným situacím lze předejít uplatňováním jasné koncepce už v územním plánování, které bude obsahovat požadavek na umístění veřejných prostranství buď přímo v územním plánu anebo v podrobnější dokumentaci, tedy územní studii nebo regulačním plánu. Podmínkou realizace, tedy prosazování stanovené koncepce, je vyřešení majetkoprávních vztahů nejlépe formou výkupu pozemků pod veřejným prostranstvím městem, případně jejich směnou.

V případech již reálně existujících nejasných situací lze zmínit dva základní typy:

- **prostranství v majetku města**, kde požadavku obyvatel na „privatizaci“ může město vyhovět v případě, že v systému veřejných prostranství je tento pozemek postradatelný, případně nestavebně (např. živým plotem) oddělit dané prostranství, které tak bude fyzicky (a psychologicky) vymezeno, ale formálně bude dále veřejným prostranstvím (viz kap. 7.2.1 příklad BD Tomanova)
- **prostranství v soukromém vlastnictví**, kde podmínkou pro vymezení veřejného prostranství je dohoda s majitelem; město by mělo usilovat o vymezení veřejného prostranství tam, v případech, kdy je v dané lokalitě (v docházkové vzdálenosti chybí veřejné prostranství daného typu. V tomto případě je podstatná otázka správcovství daného prostoru a také případná ochota převzít prostranství do správy s ohledem na splnění/nesplnění technických standardů (viz kap. 7.2.2. BD Bručná)

Právní aspekty „privatizace“ veřejných prostranství jsou řešeny v části C. *Právní rozbor a následně v 2. etapě studie Veřejná prostranství v Plzni.*

Poloveřejná a polosoukromá prostranství

Z pohledu kvality veřejného prostoru, jeho hierarchie a podmínek pro sociální kontakty je vhodné, pokud hranice mezi veřejným a soukromým není zcela ostrá. Přejícné formy mezi veřejným a soukromým prostorem nazýváme prostory poloveřejnými a polosoukromými.

Poloveřejný prostor je přístupný veřejnosti, avšak svým fyzickým vymezením tvoří svébytnou část, nikoli veřejného prostoru. Jedná se například o veřejně přístupný vnitroblok. Poloveřejný prostor bývá pod přirozeným sousedským dohledem a vykazuje nižší míra anonymity.

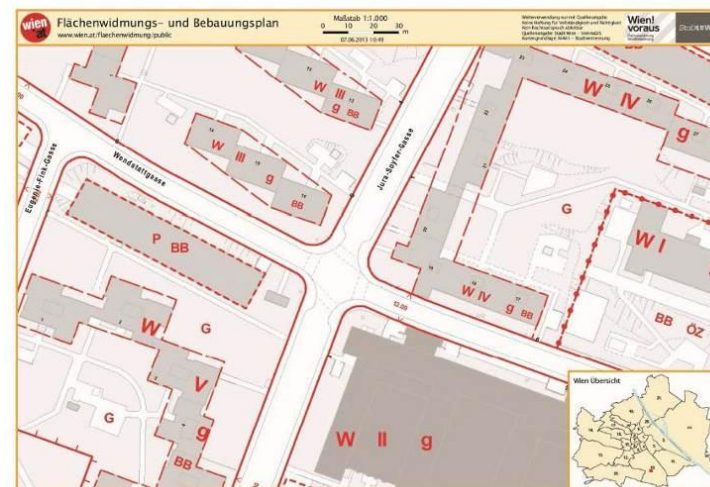
Polosoukromý prostor je soukromým prostorem bez přístupu veřejnosti, vymezeným pro více uživatelů, například veřejnosti uzavřený vnitroblok nebo přezahrádka rodinného domu. Uživatelé zde nemají soukromí, ačkoli se jedná o pozemek v soukromém vlastnictví.

Při hledání systémového řešení vymezení veřejných prostranství se můžeme inspirovat čerstvě zpracovanými Pražskými stavebními předpisy⁶ (PSP), respektive zdroji, na které PSP odkazují. Pražské stavební předpisy zavádí pojem *uliční prostranství* jako podmnožinu veřejných prostranství. Uliční prostranství je považováno za základní prvek tvorby města. Principem, který může pomoci i v řadě současných problematických případů, je tedy jasné vymezení bloků stavební čarou a následně definování veřejných prostranství tam, kde uliční čára není uzavřená, tedy není totožná s hranicí uličního prostranství.

„V německy mluvících zemích se veřejná prostranství dělí na „öffentliche Verkehrsflächen“ a „privaten Flächen in der öffentlichen Nutzung“, tedy volně přeloženo „veřejné přístupové (dopravní) plochy“ a „soukromé plochy ve veřejném užívání“. Odůvodnění PSP, strana 33

Základní schéma ilustrující principy vymezení veřejných prostranství v Pražských stavebních předpisech.

Inspirací pro Pražské stavební předpisy byl mimo jiné aktuální regulační plán Vídně⁷.

⁶ Pražské stavební předpisy mají statut obecní vyhlášky a nahrazují pro území Prahy obecně závaznou vyhlášku č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území. (dostupné z <http://www.iprpraha.cz/clanek/92/prazske-stavebni-predpisy-druhe-kolo-projednavani>)

⁷ Regulační plán Vídně, dostupný z <http://www.wien.gv.at/flaechenwidmung/public/>

7.2.1 Bytové domy Tomanova

Situace / problém

- bytové domy ve volné struktuře zástavby
- pozemek kolem jednoho z domů je oplocený (s neuzamčenou brankou)
- jiný (sousední) dům je na neoploceném, volně přístupném pozemku
- na oploceném pozemku jsou udržované záhonky s květinami, na neoploceném trávníku parkování pod stromy

Které plochy jsou a mají sloužit a být vymezeny jako veřejná prostranství?

Klíč k vymezení veřejných prostranství:

- vlastnictví pozemků (v obou případech jsou ve vlastnictví města)
- potřeba veřejného prostranství - Je v okolí dostatek jiných veřejných prostranství pro krátkodobou rekreaci obyvatel lokality? Pro posuzování nejsou stanovena objektivní kritéria, nicméně:
- ve vzdálenosti do 300m se nacházejí dvě veřejná prostranství lokálního významu s rekreačním případně společenským významem
- bytové domy jsou součástí bloku, kde ostatní domy jsou situovány v soukromých zahradách
- péče o prostranství
- neoplocenou část udržuje město, u oplocené se na údržbě v současné době podílí obyvatelé BD

Možnosti řešení:

Fyzické vymezení prostranství nízkým plotem při zachování veřejné přístupnosti je možné v jakémkoliv případě. Lze předpokládat, že tento model by byl pro obyvatele BD dostačující k přijetí spoluodpovědnosti a péče o prostranství a jeho větší využitelnosti. Formálně by ale pozemek zůstal veřejným prostranstvím.

Pronájem nebo privatizace pozemku není asi v tomto případě nutná. Pokud by o ni byl zájem, po podrobnějším prověření je zřejmě přípustná. Město by nemuselo vynakládat prostředky na péči, oplocené pozemky zahrad by navázaly na charakter okolní zástavby.

Okolí bytového domu obklopeného volně přístupným prostranstvím.

Okolí bytového domu přístupného brankou v nízkém oplocení.

7.2.2 Bytové domy Bručná (ul. V obilí)

Situace / problém

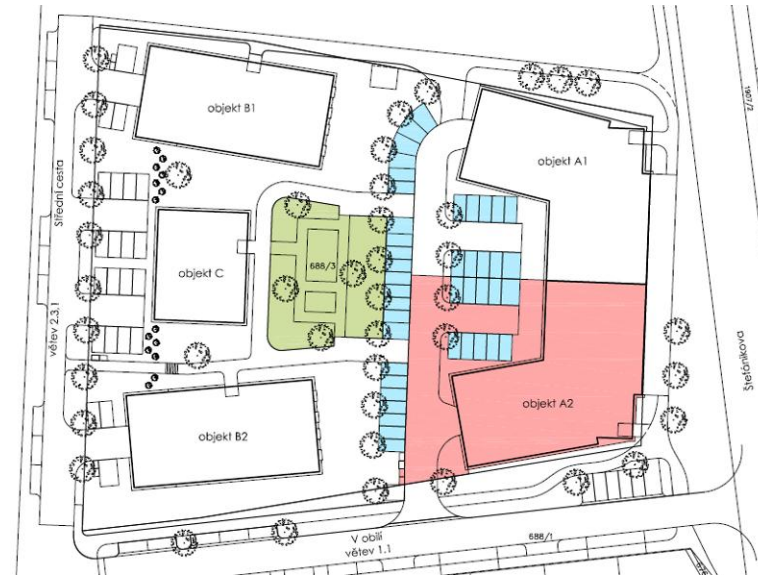
- soukromý projekt bytového domu na soukromém pozemku
- otevřený vnitroblok má charakter veřejného prostranství
- investor neměl předepsaný požadavek na vymezení veřejného prostranství

Klíč k vymezování VP:

- je zde potřeba vymezovat veřejné prostranství?
- je případně město ochotno převzít prostranství do správy?
- je vlastník ochoten uznat statut veřejného prostranství?

Možnosti řešení:

- lze použít kritérium potřebnosti, respektive dostupnosti jiného veřejného prostranství uvedené výše na příkladu BD Tomanova
- v případě BD Bručná není zatím adekvátní veřejné prostranství dostupné vzdáleností vymezeno, je zde ale potenciál v předprostoru na křižovatce ulic Štefánikova – Nepomucká
- v intencích Pražských stavebních předpisů, resp. vídeňského vzoru, můžeme tento developerský projekt považovat za blok, který bude buď uzavřený (o prostranství pečuje vlastník) nebo veřejně přístupný (město jej zřejmě převezme do správy nebo jeho část odkoupí) – což je podmíněno dohodou s vlastníkem
- je zřejmé, že veřejná prostranství by měly být vymezena dříve, než bude vydáno územní rozhodnutí, resp. dříve než soukromý investor vstoupí do území; nástrojem je územní plán a navazující územní studie, regulační plán, případně dohoda o parcelaci, a to v širším kontextu území tak, aby byla koncepčně nalezena nejvhodnější poloha VP

Situace – zeleně vyznačeno dětské hřiště jako potenciální veřejné prostranství (zdroj: www.bytybrucna.cz)

Pohled do vnitrobloku – soukromá parkovací stání (v situaci vyznačena modře)

7.2.3 Sídliště Košutka (Kralovická-Rabštejnská)

Problém:

- jak vymezit veřejná prostranství v sídlištním mezidomí?
- lze sídlištní veřejná prostranství hierarchizovat?
- má město dostatek prostředků na údržbu všech ploch anebo je možné odstupňovat intenzitu péče, případně nabídnout některé části „k adopci“ veřejností?

Klíč k vymezování VP:

- sídliště nelze přestavět na blokovou kompaktní strukturu, měl by být zachován koncept bydlení v zeleni
- využít (navázat na) zpracované projekty regenerace sídlišť (Regenerace sídliště Severní předměstí, architektonické studio Hysek, s.r.o., 2007)

Možnosti řešení:

- hledat hierarchii veřejných prostranství, orientaci v plynoucím prostoru pomůže traktování prostoru odlišením charakteru dílčích částí (například alejemi a stromořadími, pobytovými trávníky v kontrastu s extenzivními loukami)
- umožnit vyčlenění polosoukromých prostorů zahrádek, sousedských zón apod. s efektem rozvoje sousedství, potlačení anonymity i snížení nákladů města na údržbu
- „aktualizace“ cestní sítě podle skutečné potřeby také pomůže v hierarchizaci prostranství

7.2.4 Zahrádkářská kolonie Výsluní

Problém:

- tlak na přestavbu rekreačních objektů na trvalé bydlení
- chybějící parametry veřejné infrastruktury
- téměř všechny pozemky soukromé

Důvody k vymezení VP:

- lokalita Výsluní je rozlehlým územím, ve kterém by při transformaci měla být vymezena veřejná prostranství – komunikace splňující základní parametry pro provoz všech účastníků a alespoň v minimální míře také prostranství nad rámec pouhé dopravní potřeby
- v budoucnu, při větším podílu staveb pro bydlení, bude obtížnější veřejná prostranství vymežit

Možnosti řešení:

- stanovit minimální a ideální rozsah koridorů a ploch VP (existují územně technické podmínky: *Plzeň – lokalita „Výsluní“, Základní územně technické podmínky pro transformaci území, ÚKRMP 2004*) a řídit se těmito pravidly
- přestavby na bydlení podmínit splněním závazných pravidel (územní studie, regulační plán, předkupní právo města)
- motivovat majitele nemovitostí k aktivnímu hledání koncepčního uspořádání území
- z pozice města aktivně hledat (ve spolupráci se zaangažovanými majiteli nemovitostí) a vykoupit pozemky pro veřejná prostranství

7.2.5 Pasáž U Františkánů

Problém:

- město má zájem vymezit pasáž jako veřejné prostranství z důvodu zajištění průchodnosti a jeho architektonické i užité hodnoty
- podle platné městské vyhlášky⁸ je pasáž veřejným prostranstvím
- jedná se o prostranství v soukromém vlastnictví, s časově omezeným přístupem
- je možné soukromou pasáž vymezit jako veřejné prostranství?

Klíč k vymezování VP:

- diskutabilní je splnění znaků veřejného prostranství dle zákona o obcích⁹ z hlediska omezení přístupnosti, právní výklad omezení přístupnosti připouští

Možnosti řešení:

- zvykově lze prohlásit za VP - město se tím zavazuje k péči o prostranství, soukromý majitel je však motivován k vyšší úrovni péče z důvodu pronájmu komerčních ploch, městská policie může v pasáži vymáhat dodržování veřejného pořádku, majitel musí zajistit průchodnost
- nevymezovat jako VP - město ztrácí vliv na prostupnost, pokud například v územním plánu nevyznačí požadavek na průchod územím, předpokládá se, že není v zájmu soukromého vlastníka pasáž uzavírat, naopak pasáž je koncipována jako rozšíření obchodní ulice

8 Vyhláška statutárního města Plzně č. 2/2004 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství, ve znění vyhlášek statutárního města Plzně č. 7/2004, 10/2005, 16/2005, 9/2006, 8/2010, 4/2011, 1/2012, 8/2012 a 8/2013

9 Zákon o obcích, definuje veřejná prostranství v § 34 jako „všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“

8 Možnosti participace občanů na podobě veřejných prostranství

8.1 Úvod

V celé České republice a zejména ve větších městech roste přirozený zájem obyvatel o vzhled a fungování města a jeho veřejných prostor. Roste i počet lidí, kteří chtějí svému městu rozumět a podílet se na utváření jeho dlouhodobé vize i zlepšování konkrétního místa, kde žijí. Od roku 1989 výrazně narostly zkušenosti, četnost i kvalita participativních procesů. Heslem a nutností dnešní doby je potřeba kvalitní komunikace a shody na společných cílech ze strany města, investorů a obyvatel města. Živá, neformální a atraktivní komunikace je předpokladem přívětivého, kulturního a atraktivního města, které je lákavé k návštěvě i trvalému pobytu. V obecné rovině je vhodné mít na zřeteli tyto hlavní důvody a přínosy participace:

- Veřejné prostory patří do oblasti **každodenní zkušenosti**, jejich vnímání je tedy důležitou součástí pocíťované kvality života ve městě a tedy i tvorby názoru občanů na město, jeho podobu, fungování a kvalitu správy města.
- Procesy zapojování veřejnosti jdou ruku v ruce se zvyšováním **transparentnosti** veřejné správy. Otevřené plánovací procesy přináší informace a zprůhledňují rozhodování.
- Participativní procesy posilují **vztahy** mezi vedením obce a občany a dalšími aktivními hráči ve městě (investoři, zástupci institucí apod.)
- Zapojování veřejnosti obvykle vede ke zvyšování pocitu **sounáležitosti** občanů s obcí i s konkrétním místem.
- Participativní procesy posilují **sociální** (komunikace, argumentace, slovní projev, naslouchání) a **odborné kompetence** občanů i dalších účastníků procesu.
- Participací na plánování konkrétních i menších prostranství se zvyšuje **zájem** občanů o větší projekty, koncepce a záměry a o celkovou budoucí podobu obce (strategický a územní plán, plán sociální péče, rozpočet obce apod.).
- Účastí veřejnosti při plánování se zvyšuje **kvalita** samotných projektů díky získaným informacím a námětům a díky komplexnosti plánování.

- Díky účasti veřejnosti lze **předejít konfliktům**, často přecházející až do blokáce záměrů.
- Participace veřejnosti může přispět i ke **sdužování prostředků potřebných** k realizaci projektu (občané, spolky firmy apod.).

Situace v Plzni

Plzeň patří mezi ta města, která mají s participativním pojetím plánování dlouhodobé zkušenosti (například díky spolupráci s dlouhodobě zde sídlícím Centrem pro komunitní práci). I v současné době je téma veřejných prostor jedním z klíčových témat veřejné diskuze, mimo jiné i díky účasti města v projektu Evropské hlavní město kultury a výrazné činnosti obecně prospěšné společnosti Plzeň 2015. I v Plzni je velmi silné podhoubí iniciativ, které se veřejným prostorem zabývají. Od celoměstských (referendum o výstavbě obchodního centra Aréna/Corso na Americké) až po množství lokálních námětů (program Pěstuj prostor). Situaci napomáhá dlouhodobá koncepční práce ÚKRMP i dostupnost řady relevantních informací na webovém portálu města.

8.2 Aktivismus, participace a partnerství

Přes výše popsanou situaci stále převládá na pomyslných stranách trojúhelníku (město – investor - občané) nedůvěra. Zahraniční zkušenosti ale potvrzují, že tento vývoj je běžný a participace přináší reálné a hlubší dopady na změnu politické kultury měst až v dlouhodobějším horizontu. Důvěra se buduje dlouhodobou a systematickou prací, kdy se efektivní komunikace stane určitým standardem chování všech zúčastněných.

Aktuální stav české společnosti stále nahrává více méně vyhraněným postojům. Zjednodušeně řečeno je cílem systematickou, profesionální a soustavnou komunikací vytvořit z mlčící většiny většinu vzdělanou a příležitostně aktivní. S aktivisty pak díky proaktivní, profesionálně vedené komunikaci navázat partnerský postoj, ve kterém budou hrát roli profesionálů, kteří mají možnost vyjádřit své názory strukturovaně a systematicky a konfrontovat je s experty zastupujícími město, případně investora. Nikdy nelze očekávat, že by aktivismus vymizel. Jde o přirozenou součást živé občanské společnosti, která má svou přirozenou dynamiku, související se vzděláním, věkem, bohatstvím společnosti a společenským děním.

8.3 Měřítka - rozdílný přístup k městu a místu

Projekty s účastí veřejnosti se odehrávají na škále od celoměstských (hlavní náměstí, dopravní obchvat) až po velmi lokální (vnitroblok, místní parčík). Měřítka projektů je velmi důležitým faktorem pro přístup k participaci, zejména s ohledem na identifikaci cílových skupin a použití dílčích technik komunikace a zapojení veřejnosti.

V místě je komunita mnohem jasněji definována a její sounáležitost s místem je mnohem těsnější. Můžeme zde stavět na velmi dobré každodenní znalosti místa, podporovat rozvoj sousedství a s tím spojené potlačování anonymity. V tomto mikroměřítku místa a komunity je důležité, že někoho zajímá názor lidí, kteří nejsou experty ani profesionálními aktivisty.

Klíčová je zde zejména včasná komunikace i v případech relativně drobných změn (zeleň, parkování apod.), případně prostor pro jednoduchý způsob vyjádřit se k danému záměru nebo jej i ovlivnit. Samozřejmě ne vše, co místní navrhnou, musí být akceptováno, ale všechny podněty by měly být zváženy a lidé by se měli dozvědět, jak a proč bylo s jejich náměty naloženo. Velmi dobře mohou lidé vstoupit do projektu ve fázi formulace zadání. Obvykle jsou schopni dobře formulovat odpovědi na otázky, k čemu má prostor sloužit, co zde chtějí dělat apod. Je ideální, pokud se podaří zaangažovat místní komunitu i do následné správy prostranství.

Na úrovni města se většinou jedná o dlouhodobější procesy, s formulováním koncepce, projekční přípravou, dlouhým obdobím od záměru k realizaci. Z pohledu vedení města a úřadu je klíčová otevřenost, poskytování informací, argumentace opírající se o nezávislá fakta. Složitě záměry a projekty je třeba představovat v přiměřeném objemu a komplexnosti, srozumitelně, aby je lidé zvládli vstřebat. Po etapách je také vhodné umožnit lidem aktivní účast formou setkání, anket apod. Důležité je, aby ve správě a rozvoji města byl patrný postup od vize k projektům, od celku k detailům – to je základ pro pochopení jednotlivých projektů a jejich přijetí veřejností. V celoměstských projektech hrají větší roli aktivisté a občané odborně vzdělání.

8.4 Zásady a předpoklady efektivní participace

- Město komunikuje **proaktivně**, samo **iniciuje** diskuzi dříve, než se jí chopí komunita.
- Nutným předpokladem úspěšného zapojení veřejnosti je **základní důvěra aktérů projektu (procesu) ve smysl participace**. V projektech, kde je participace pouze politicky nebo úředně nařízena, vyžadována zvenčí,

příslibem dotací apod. bez reálného zájmu veřejnosti, je participace kontraproduktivní.

- Zejména u složitějších a dlouhodobějších projektů je vhodné spolupracovat s externí, **nezávislou osobou/organizací jako facilitátorem (nebo konzultantem) procesu** či dílčích akcí.
- Na začátku každého participativního projektu je třeba **jasné vymezení rolí a kompetencí** mezi zadavatelem (obvykle město), zpracovatelem (obvykle architektonický atelier) a facilitátorem (externí konzultant, komunikační agentura apod.).
- Během celého procesu je nutná **otevřenost, snadná dostupnost a srozumitelnost poskytovaných informací**.
- Základem každého procesu je **včasnost zahájení komunikace**, tedy dříve, než je rozhodnuto, na základě srozumitelného **plánu komunikace** (zapojení veřejnosti) s jasně definovanými kroky, etapami a okamžiky formálního rozhodování (usnesení zastupitelstva, stavební povolení apod.).
- Předpokladem dobrého plánu komunikace je dobrá **znalost cílových skupin a partnerů** (byť jen potenciálních) projektu, tedy znalost uživatelů, návštěvníků, majitelů pozemků a jinak zainteresovaných jednotlivců i organizací.
- S dobře definovanými cílovými skupinami souvisí **vhodně zvolené nástroje komunikace a participace** s ohledem na množství a pestrost cílových skupin.
- Plán zapojení veřejnosti by měl **obsahovat a vyvažovat dlouhodobé a krátkodobé cíle projektu** tak, aby každý občan rozuměl dlouhodobé vizi území a dokázal si představit a viděl konkrétní výsledky v rozumném a adekvátním čase.
- Součástí zvyšování úrovně participace je i **vzdělávání laické i odborné veřejnosti** formou přednášek, workshopů, exkurzí apod. (viz akce v rámci Plzeň EHMK 2015).

8.5 Současné výzvy participačních procesů

Jak již bylo naznačeno výše, zájem o plánování a podobu města ze strany občanů roste a nelze čekat, že by se tato situace změnila. Společnost je vzdělanější,

bohatší a má lepší a hlubší znalost fungování a kvality života měst zahraničních (práce, stáže, studentské pobyty apod.). Města bojují o přízeň občanů v rostoucí konkurenci. I participace, respektive způsob komunikace města s občany se stává jednou z přidaných hodnot toho, jak občané město vnímají a mají chuť v něm žít a pracovat.

Problematika plánování měst se stává stále komplexnější a náročnější, vyžaduje interdisciplinaritu, pružnost, otevřenost a komunikativnost. Měkké dovednosti se stávají nezbytnou součástí profesionálního úředníka i politika. S těmito potřebami je třeba počítat při vzdělávání veřejné správy.

Mění se také podoba úřadů. Musí zachovávat určité standardy a postupy, současně ale vycházet vstříc reálnému životu města. Participace v tomto ohledu klade zvýšené časové nároky na zaměstnance úřadu (práce po večerech, víkendech). S těmito nároky je třeba počítat a reflektovat je při stanovování náplně práce zaměstnanců úřadu.

Velkou výzvou a příležitostí pro usnadnění participativních procesů je využívání nových elektronických technologií. Investice v této oblasti se městu dříve či později vrátí. Půjde zejména o využití mobilních aplikací v oblasti sociálních sítí, interaktivních map, GIS aplikací apod. I tato oblast vyžaduje investice a to jak do samotných technologií, tak do vzdělávání pracovníků, kteří s nimi pracují.

8.6 Doporučení

- systematicky nastavit dlouhodobou spolupráci se zástupci spolků a aktivních skupin formou pracovních skupin ke konkrétním tématům (cyklodopravy, nábřeží, centrum města) či záměrům
- rozvíjet partnerství s občanským sektorem v místech, kde existuje přirozený zájem a poptávka (viz projekty Pěstuj prostor)
- regeneraci veřejných prostranství pojmout jako nástroj sociální prevence v potenciálně problematických lokalitách
- rozvíjet spolupráci s veřejností na jednodušších tématech, například obnově parků a zahrad

9 Studie a analýzy všech urbanistických struktur plzeňské zástavby

V této kapitole jsou uvedeny výsledky analýz vybraných veřejných prostranství se zastoupením všech urbanistických struktur v plzeňské zástavbě (podle kategorizace návrhu nového územního plánu).

Na každém z míst byl proveden terénní průzkum a dle navržené metodiky byl proveden záznam údajů.

Posouzením jednotlivých kritérií a následným návrhem cílového stavu byl vyhodnocen potenciál konkrétního prostranství. Ten v porovnání se strukturálním významem prostranství v urbanistické koncepci ukáže prioritu, se kterou je třeba realizovat zlepšení.

V části tabulky Kategorizace je pro každý z hodnocených parametrů vyznačena odpovídající kategorie formou barevného podbarvení a vtučnění písma.

V části tabulky Klasifikace je splnění daného kritéria bodováno na škále 1-5. Vyšší číselná hodnota znamená vyšší kvalitu.

Kritéria a způsob hodnocení jsou podrobněji popsány v kapitolách 4 Kategorizace veřejných prostranství a 5 Klasifikace veřejných prostranství.

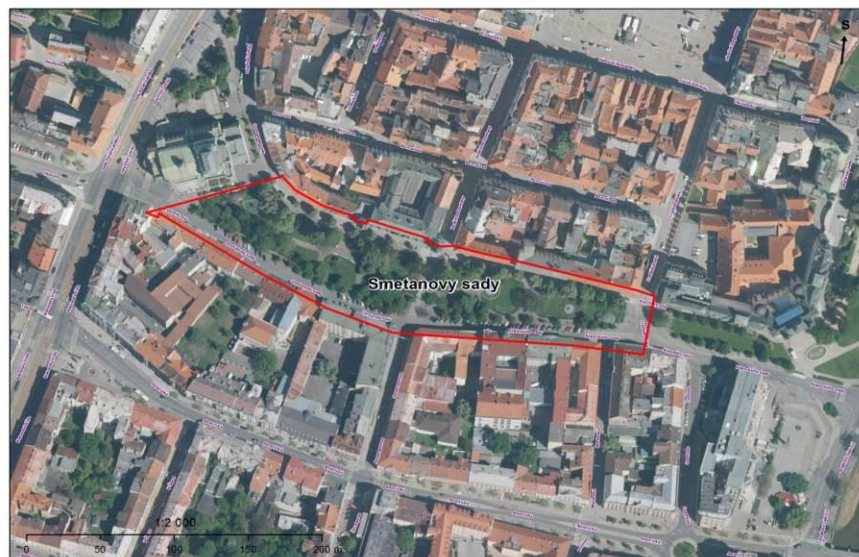
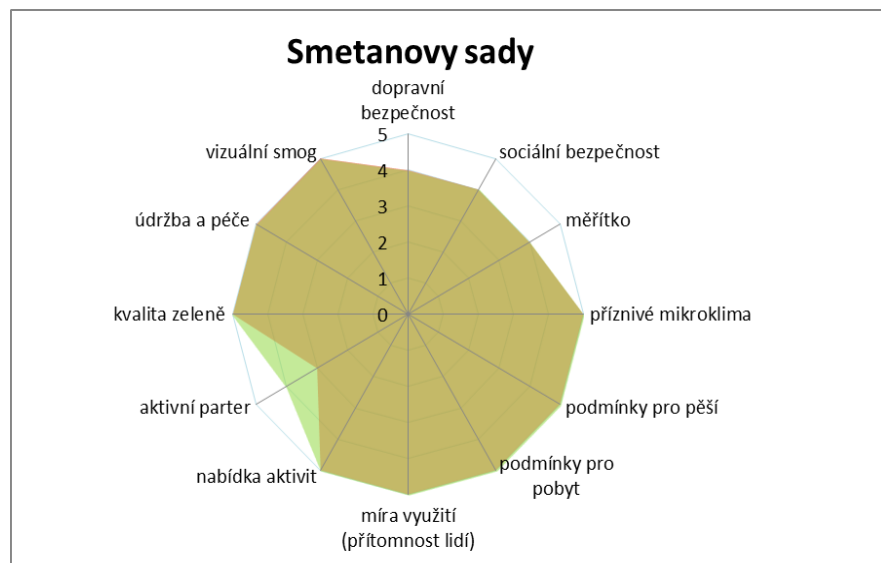

Schéma rozmístění vybraných analyzovaných veřejných prostranství na území města

IDENTIFIKACE	název VP	Smetanovy a Kopeckého sady	lokality	3_14 Historické jádro
	označení	VP-01	rozměry VP (m ² / m)	19421

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	rostlá městská	rostlá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých budov	0	I-II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlisťní mezdomy	areálové mezdomy	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okreskový (čtvrť)	lokální	minimální
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

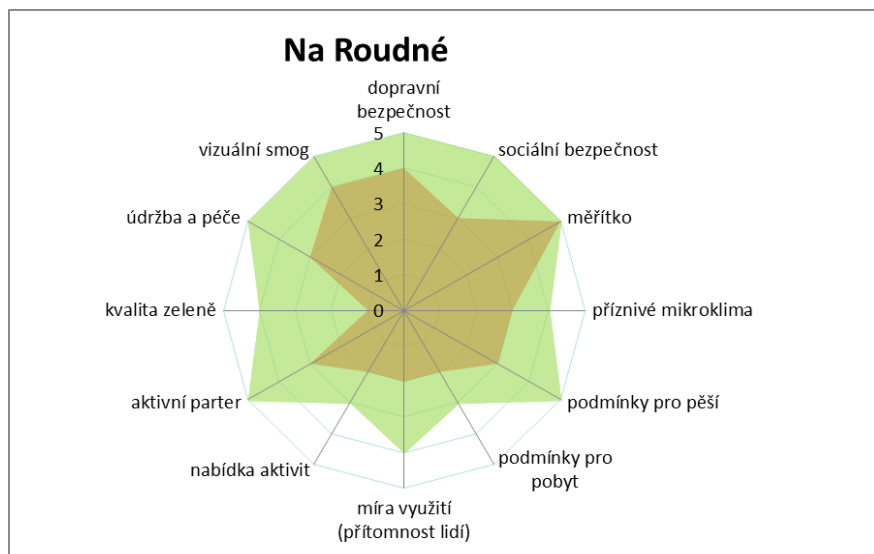
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost		v části absence přechodů / míst přecházení	doplnit místa přecházení v obslužné komunikaci	4	4	4,0	4,0	0,0
		sociální bezpečnost		místa nepřehlednost prostranství (keře)	pročistit a udržovat keřové patro	4	4			
	pohodlí	měřítka				4	4	4,8	4,8	0,0
		příznivé mikroklima				5	5			
		podmínky pro pěší				5	5			
		podmínky pro pobyt	různé možnosti sezení a stání, příjemné prostředí			5	5			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)				5	5	4,0	4,1	0,1
		nabídka aktivit	zahrádky restaurací a kaváren, fontána, veřejné akce			5	5			
		aktivní parter		nízká atraktivita výloh, nízký počet vstupů do objektů		3	4			
		kvalita zeleně				5	5			
		údržba a péče				5	5			
		vizuální smog				5	5			

IDENTIFIKACE	název VP	Na Roudné	lokalita	1_27 Roudná
	označení	VP-02	rozměry VP (m2 / m)	2985

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	rostlá městská	rostlá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých budov	0	I - II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlíštní mezdomy	areálové mezdomy	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okresový (čtvrť)	lokální	minimální
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

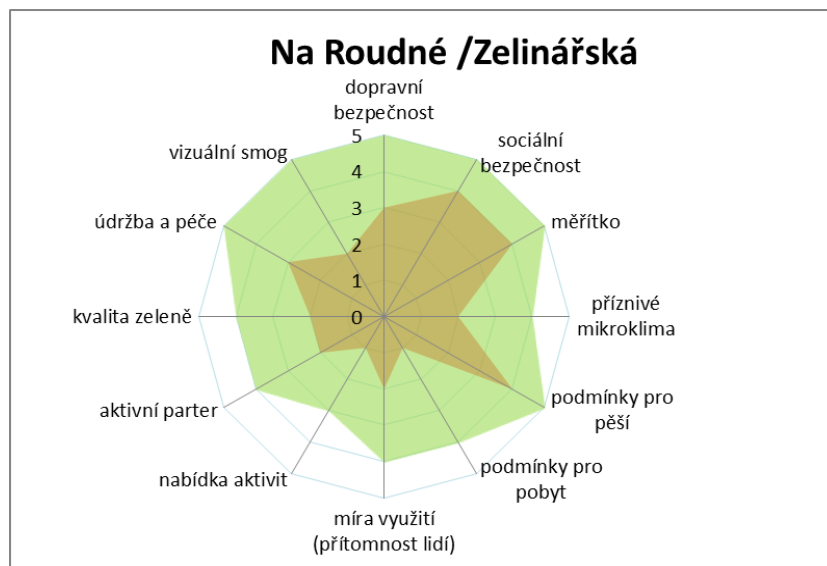
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost		nedostatek přechodů, vysoká rychlost motorové dopravy	zpomalovací prvky	4	5	3,5	5,0	1,5
		sociální bezpečnost	smíšené funkce	málo lidí, vyprázdněné domy, hemy		3	5			
	pohodlí	měřítka	výjimečně příznivé měřítka			5	5	3,3	4,3	1,0
		příznivé mikroklima		absence zeleně	doplnit stromořadí	3	4			
		podmínky pro pěší	vyhovující chodníky	ale občas úzké, parkování brání snadnému přecházení	vynechat místa pro přecházení	3	5			
		podmínky pro pobyt		chybí prostor pro pobyt	získat prostor redukci parkování	2	3			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)		izolace od okolí	napojit na okolí, posílit spádovost do místa, co by místního centra	2	4	2,1	3,7	1,6
		nabídka aktivit	hotely, restaurace		doplnit jedinečný prvek např. s odkazem na historii	2	3			
		aktivní parter	příjemné měřítka, vstupy á 10-12 m	nevyužitý potenciál původně živého parteru	využití potenciálu parteru, dostavba proluk	3	5			
		kvalita zeleně		absence zeleně	výsadba soliterní zeleně /alejí	1	4			
		údržba a péče		poškozené fasády, neudržované chodníky	větší důraz na údržbu	3	5			
		vizuální smog		množství reklam a dopravních značek		4	5			

IDENTIFIKACE	název VP	Na Roudné / Zelinářská	lokality	1_27 Roudná
	označení	VP- 03	rozměry VP (m2 / m)	1773 m2

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	roslá městská	roslá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlíštní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okrskový (čtvrť)	lokální	minimální
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

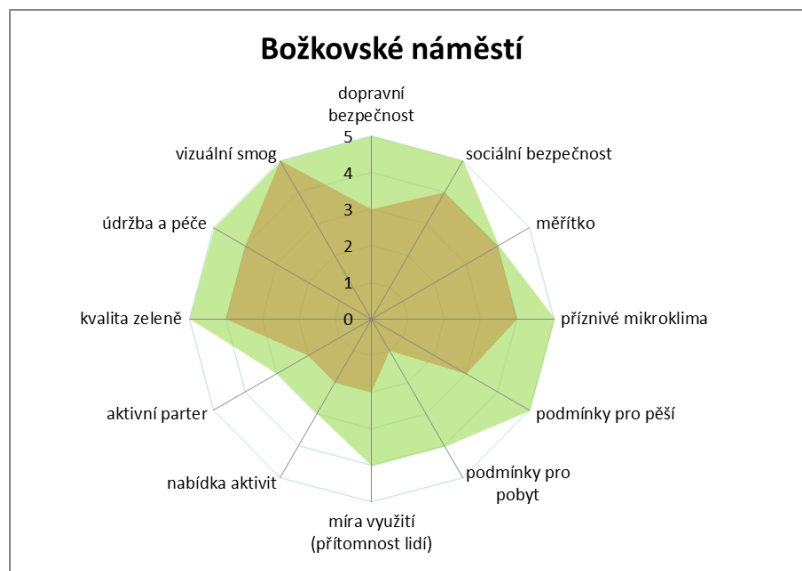
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost		i přes provedené dopravní zklidnění stále příliš široká vozovka	redukce parkování podél chodníku tv. ořicí bariéru pro chodce	3	5	3,5	5,0	1,5
		sociální bezpečnost	funkční rozmanitost, přehledný otevřený prostor			4	5			
	pohodlí	měřitko			dostavba proluk	4	5	2,8	4,5	1,8
		příznivé mikroklima		málo zeleně, z jedné strany otevřené	dosadba stromů, doplnění a uzavření zástavby v proluce	2	4			
		podmínky pro pěší		nesouvislé trasy, dlouhé úseky pro přecházení	posílení významu chodců v hierarchii užívání, rozšíření obytné zóny	4	5			
		podmínky pro pobyt		absence mobiliáře, většinu prostranství vyplňují parkující vozidla	doplnění laviček, vytvoření předprostoru městským domům s aktivním parterem	1	4			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)			úpravou prostranství iniciovat oživení parteru	2	4	1,7	3,6	1,9
		nabídka aktivit			vytvoření prostoru pro venkovní zahrádky, restaurací, otevření dvora penzionu	1	3			
		aktivní parter		proluky, nízká četnost existujících vstupů, výlohy nevyužitě a zaměřované, bez záhradek s posezením		2	4			
		kvalita zeleně		málo stromů (2ks), nízká úroveň údržby	doplnění o solitéry stromů, případně trvalkový záhon	2	4			
		údržba a péče		poškozené fasády, neudržované chodníky		3	5			
		vizuální smog		proluka s reklamami na plotě snižuje úroveň celku		2	5			

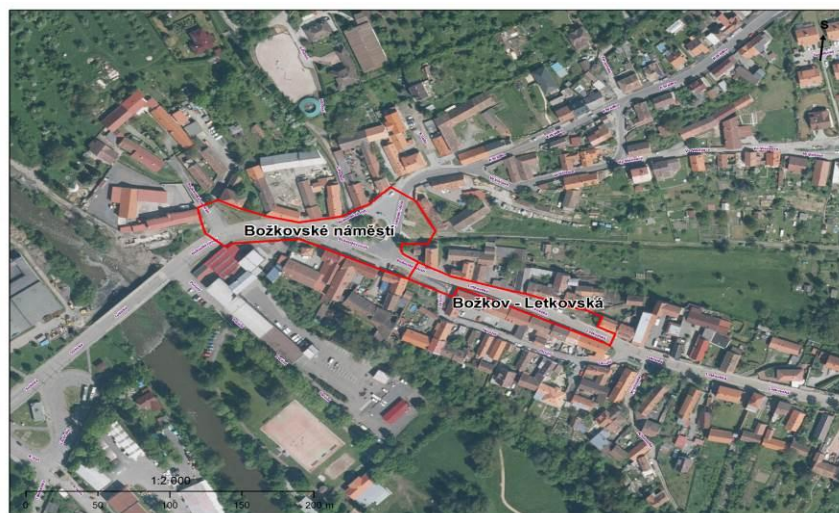
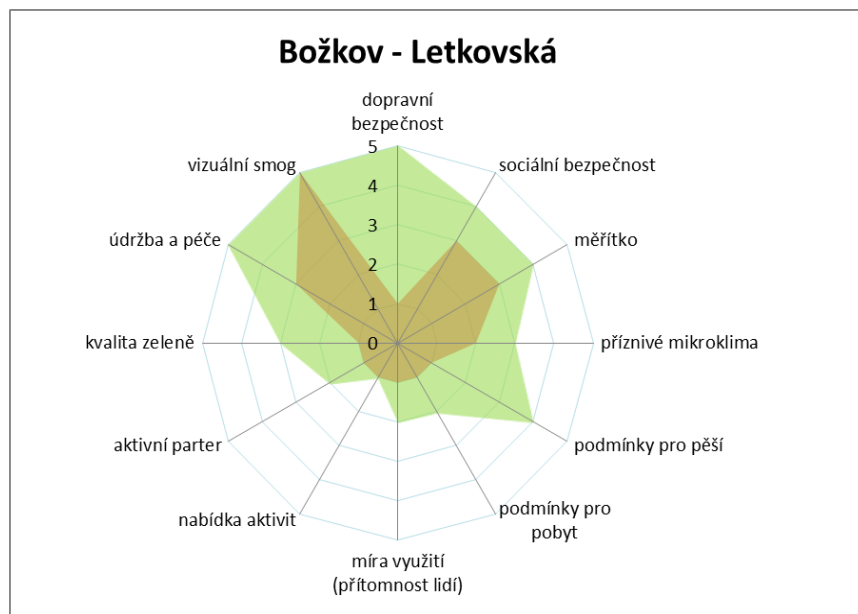
IDENTIFIKACE	název VP	Božkovské náměstí	lokalita	2_1_Božkov
	označení	VP- 04	rozměry VP (m2 / m)	5261

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	roslá městská	roslá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	VI a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlištní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okreskový (čtvrť)	lokální	minimální
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost		nesouvislé chodníky, nebezpečné pro cyklisty, nevhodné podmínky pro přecházení	zúžení vozovky, zpomalení provozu v křižovance	3	5	3,5	5,0	1,5
		sociální bezpečnost	přehledný venkovský prostor, pravděpodobně fungující místní komunita			4	5			
	pohodlí	měřítka				4	4	3,0	4,5	1,5
		příznivé mikroklima		hluk z dopravně neuklidněné silnice		4	5			
		podmínky pro pěší		neupravený povrch v části prostoru	doplnění chodníků	3	5			
		podmínky pro pobyt	příjemný prostor s potenciálem	absence mobiliáře	doplnění mobiliáře	1	4			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)				2	4	2,7	3,6	0,9
		nabídka aktivit	hospoda	hospoda (bez známek provozu)	zatraktivnění místa pro zastavení, odpočinek a občerstvení návštěvníků	2	3			
		aktivní parter	příjemné měřítko, atraktivní detaily (fasády, brány)		využití jednoho ze statků pro veřejnou funkci (volnočasové centrum, penzion, apod.)	2	3			
		kvalita zeleně	kvalitní zeleň, mimo části u potoka, kde je nízká úroveň údržby			4	5			
		údržba a péče	poškozené fasády			4	5			
		vizuální smog				5	5			

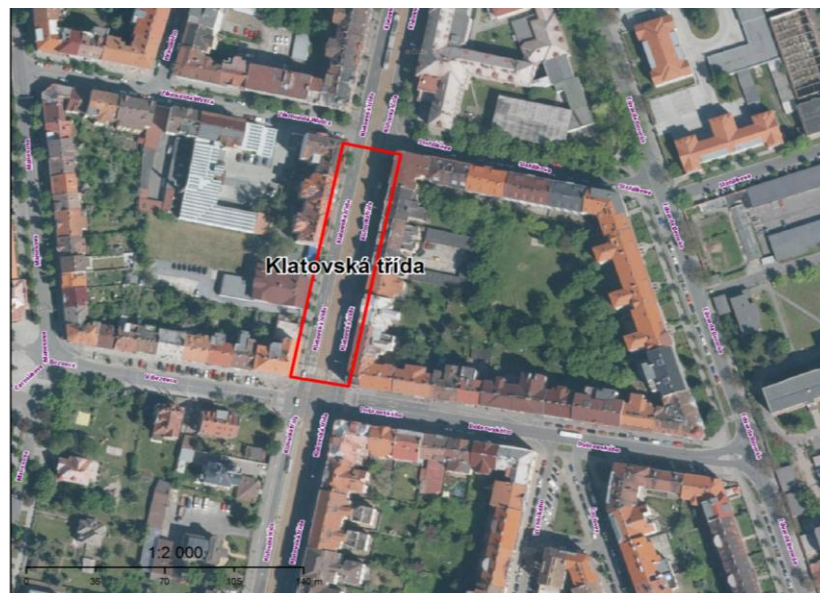
IDENTIFIKACE	název VP	Božkov - Letkovská		lokalita	2_1_Božkov					
	označení	VP- 05		rozměry VP (m2 / m)	8 - 15 m					
KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace					
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	roslá městská	roslá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná				
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná				
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více				
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"				
		vnitroblok	náves	sídlištní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž				
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor				
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální						
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okrskový (čtvrť)	lokální	minimální				
význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna					
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost		rychlost aut, chybějící chodník, nebezpečné pro chodce i cyklisty	vytvorení bezpečného prostoru pro chodce (jednostranný chodník)	1	5	2,0	4,5	2,5
		sociální bezpečnost			vytvorení podmínek pro přítomnost obyvatel domů na ulici	3	4			
	pohodlí	měřitko	původní příjemná roslá struktura		potlačení dominantního vlivu dopravy	3	4	1,8	3,3	1,5
		příznivé mikroklima		absence zeleně, hluk, zápach		2	3			
		podmínky pro pěší		absence chodníků, přechodů	vytvorení bezpečného prostoru pro chodce (jednostranný chodník)	1	4			
		podmínky pro pobyt			úprava předprostorů domů přiléhajících k vozovce	1	2			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)			vytvorení podmínek pro přítomnost obyvatel domů na ulici	1	2	1,7	2,6	0,9
		nabídka aktivit				1	1			
		aktivní parter				1	2			
		kvalita zeleně		absence zeleně	doplnění zeleně při úpravě uličních prostorů	1	3			
		údržba a péče		neupravené okolí vozovky, povrchové odtokové žláby		3	5			
		vizuální smog				5	5			

IDENTIFIKACE	název VP	Klatovská třída (úsek Zikmunda Wintra - V Bezovce)	lokality	3_17 Jižní předměstí
	označení	VP- 06	rozměry VP (m2 / m)	28

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	rostlá městská	rostlá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlíštní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž
		předprostor v ýzn. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	v ýznam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	v ýznam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okreskový (čtvrť)	lokální	minimální
	v ýznam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	v ýzn. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost	dobré zázemí pro chodce v podobě širokých chodníků	vysoká rychlost aut, chybí bezpečný prostor pro cyklisty	vyznačení cyklopruhů / cyklopietokoridorů	3	5	3,5	5,0	1,5
		sociální bezpečnost	rozmanitost funkčního využití, zastávka veřejné dopravy	anonymní charakter daný měřítkem městské třídy	rozvoj svébytných lokálních podniků s aktivním vztahem k veřejnému prostoru	4	5			
	pohodlí	měřítka	charakteristická městská třída			4	4	3,3	4,0	0,8
		příznivé mikroklima	stromová zeleň	hluk		4	4			
		podmínky pro pěší	relativně široké chodníky v části území	nerovný povrch chodníku	zlepšení možností přecházení, zlepšení kvality povrchů	3	5			
		podmínky pro pobyt	příjemné prostředí díky stromořadí	minimální nabídka pro sezení	doplnění mobiliáře, zejména laviček	2	3			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)				3	3	2,9	3,6	0,7
		nabídka aktivit	rozmanitá nabídka v parteru: restaurace, potraviny, večerka, trafika, rychlé občerstvení			2	3			
		aktivní parter	relativně živý fungující parter	rozmanité využití, vzhled parteru spíše podprůměrný, některé domy stavebně nevhodné pro živý kontakt s ulicí, existující výlohy (50% parteru) jsou nevyužitelné nebo neatraktivní		3	4			
		kvalita zeleně		nížeší úroveň údržby		4	5			
		údržba a péče		grafiti		4	5			
		vizuální smog		odpadové nádoby na chodnících		4	5			

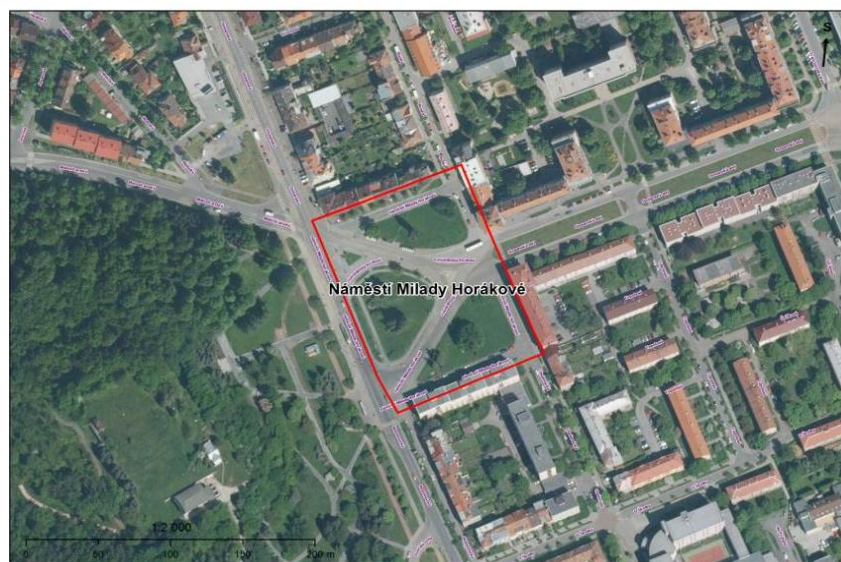
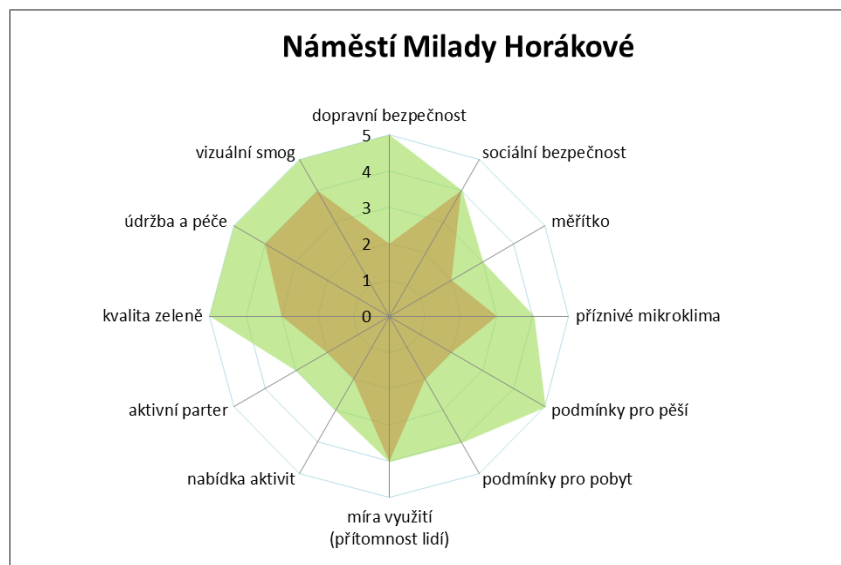
IDENTIFIKACE	název VP	Chodské náměstí		lokalita	3_17 Jižní předměstí	
	označení	VP- 07		rozměry VP (m2 / m)	5975	

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	rostlá městská	rostlá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlíštní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okrskový (čtvrť)	lokální	minimální
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

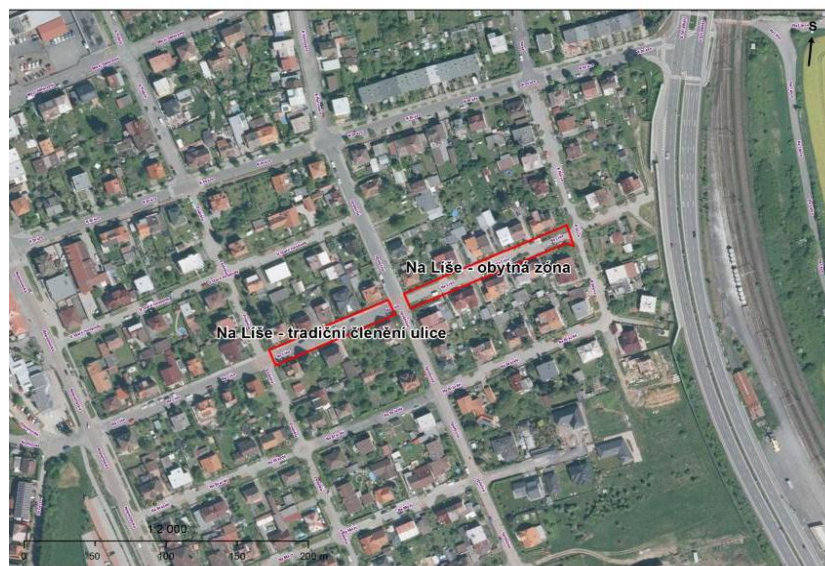
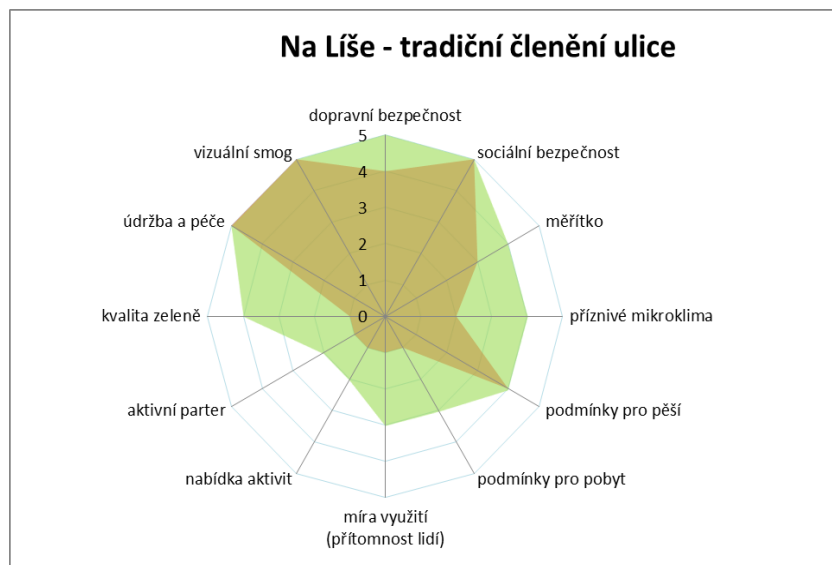
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost		široká vozovka v ulici Edv. Beneše jako bariéra pro pěší pohyb náměstím	redukce plošného rozsahu v ozovek, doplnění míst pro přecházení	3	5	3,5	5,0	1,5
		sociální bezpečnost		nepřehledný parčík uprostřed náměstí	zřehlednění parčíku	4	5			
	pohodlí	měřítka		dominantní vliv dopravy, prostorově stísněná plocha tržiště	potlačení negativního vlivu dopravy (snížení prostorových nároků)	3	4	3,3	4,5	1,3
		příznivé mikroklima		zejména hluk z dopravy	snížení rychlosti a intenzity dopravy	3	4			
		podmínky pro pěší		zábradlí a široké vozovky jako bariéry pro pěší pohyb náměstím, široké vozovky		3	5			
		podmínky pro pobyt	dobré podmínky zejména v okolí vodního prvku u kostela, příjemné prostředí, vhodný mobiliář			4	5			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)	živé náměstí			4	5	2,9	3,9	1,0
		nabídka aktivit	trh s pečivem, ovocem a zeleninou, památník, fontána			4	4			
		aktivní parter	kostel a SŠ jako veřejné budovy s monumentálními vstupy jako příjemné dominanty	univerzitní budova s pasivním a nepřístupným parterem	propojení plochy náměstí s budovou univerzity na jeho jižní straně	2	3			
		kvalita zeleně		nepřehledné keřové porosty, nevhodné druhy zeleně, proschlé větve		3	5			
		údržba a péče		chybějící odpadkové koše, nízká úroveň údržby		3	5			
		vizuální smog		lavičky s reklamou		4	5			

IDENTIFIKACE	název VP		Náměstí Milady Horákové		lokality		2_8 Chválenická													
	označení		VP- 08		rozměry VP (m2 / m)		16838													
KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území		bydlení		obč. vybavení		výroba		rekreace											
	urbanistická struktura dle ÚP		historická kompaktní		roslá městská		roslá venkovská		kompaktní bloková		bloková volná									
			bloková souvislá		volná sídlištní		areálová kompaktní		areálová volná		drobná izolovaná									
	podlažnost přilehlých domů		0		I - II		III 50%		IV		V a více 50%									
	typ veřejného prostranství		ulice		náměstí		park		nábřeží		"drobný VP"									
			vnitroblok		náves		sídlisťní mezidomí		areálové mezidomí		pasáž									
			předprostor význ. budovy		dopravní terminál		parkoviště		zahrada		technický prostor									
	význam funkční		environmentální		provozně-technický		sociální													
	význam ve struktuře města		nadměstský		celoměstský		okreskový (čtvrť)		lokální		minimální									
význam dopravní		dopr. koridor / plocha		městská třída / uzel		význ. ulice / křižovatka		obslužná ulice / plocha		pěší / obytná zóna										
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY		NEDOSTATKY		MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ		STAV		CÍL		STAV		CÍL		POTENCIÁL			
	bezpečí		dopravní bezpečnost				chybějící přechody, nebezpečné prostředí pro jízdu na kole, předimenzovaný prostor		jasné vymezení pěších tras, doplnění přechodů pro chodce a zkrácení jejich délky		2		5		3,0		4,5		1,5	
			sociální bezpečnost		rozmanitost funkcí		rozlehlost prostoru bez přirozeného dohledu				4		4							
	pohodlí		měřítko						zlepšení měřítka pomocí stromořadí, alejí apod.		2		3		2,3		4,0		1,8	
			příznivé mikroklima				hluk, nedostatek zeleně		"uzavřít" prostranství pomocí stromořadí nebo jinou formou		3		4							
			podmínky pro pěší				chybějící přechody, rozlehlá centrální část, nekvalitní povrchy chodníků		jasné vymezení pěších tras, doplnění přechodů pro chodce a zkrácení jejich délky		2		5							
			podmínky pro pobyt				rozlehlý prostor bez mobiliáře		identifikace center aktivit a jejich vymezení zelení, doplněním mobiliáře s cílem zmenšit měřítko prostranství		2		4							
	atraktivita		míra využití (přítomnost lidí)		rozmanitost funkcí				posílení významu místního centra situováním instituce, vybaveností apod.		4		4		2,7		3,6		0,9	
			nabídka aktivit		zastoupení základní komerční vybavenosti						2		3							
			aktivní parter				nespojnost prostoru nepřivádí zákazníky do provozoven		funkční pěší propojení zastávky MHD a obchodního parteru		2		3							
			kvalita zeleně				nehodná náletová zeleň, nižší úroveň údržby		navýšení procentuálního podílu zeleně ve středových parkových plochách)		3		5							
			údržba a péče								4		5							
			vizuální smog								4		5							

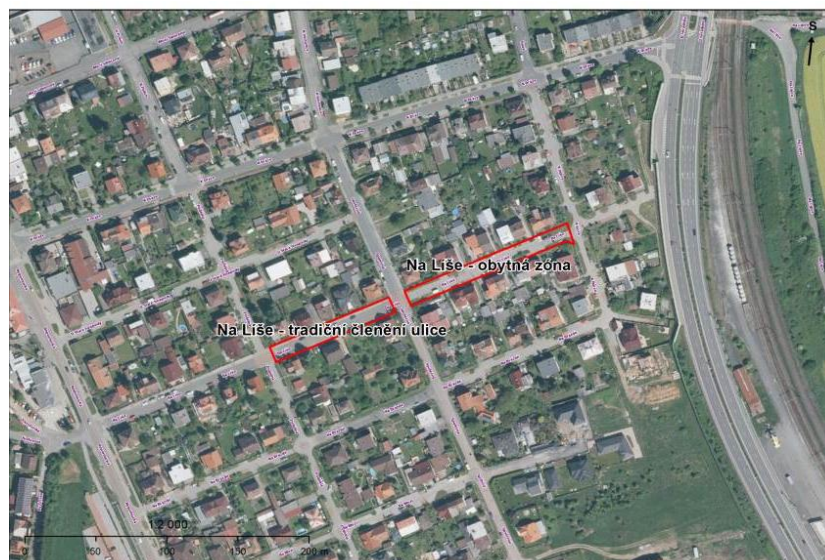
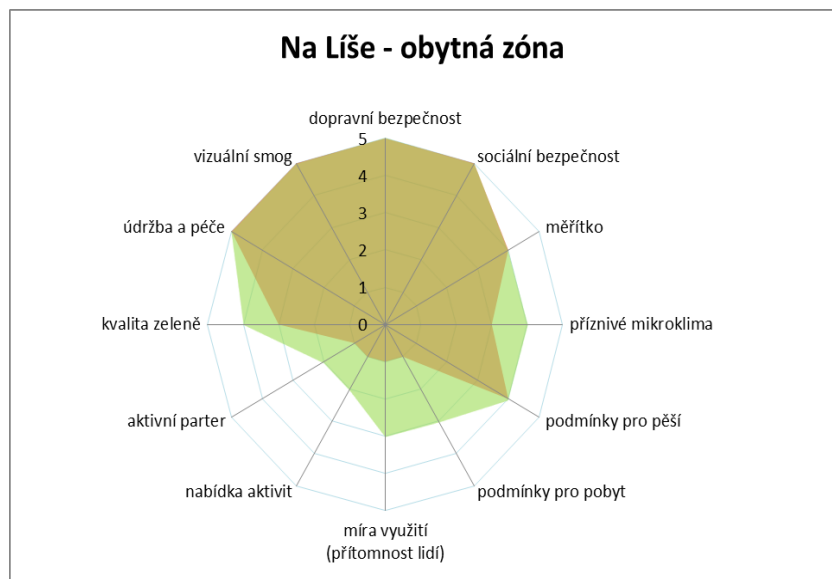
IDENTIFIKACE	název VP		Na Líše - tradiční členění ulice		lokalita		2_5 Bručná			
	označení		VP- 09b		rozměry VP (m2 / m)		12			
KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území		bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace				
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	roslá městská	roslá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná				
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná				
	podlažnost přilehlých domů		0	I - II	III	IV	V a více			
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"				
		vnitroblok	náves	sídlisťní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž				
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor				
	význam funkční		environmentální	provozně-technický	sociální					
	význam ve struktuře města		nadměstský	celoměstský	okreskový (čtvrť)	lokální	minimální			
význam dopravní		dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna				
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost		předimenzovaná šířka vozovky		4	5	4,5	5,0	0,5
		sociální bezpečnost				5	5			
	pohodlí	měřitko			členění prostoru, doplnění stromů	3	4	2,5	3,8	1,3
		příznivé mikroklima		otevřenost a s tím spojené nepřijemné proudění větru, chybějící stín	doplnění stromů, aleje	2	4			
		podmínky pro pěší				4	4			
		podmínky pro pobyt		chybějící vybavení pro pobyt, současné uspořádání prostoru to ani neumožňuje	úprava do podoby obytné zóny: lavičky, piknikové stoly, herní prvek, plocha pro hry dětí, setkávání sousedů	1	3			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)		nízká míra využití vzhledem k monofunkčnosti území a nízké hustotě osídlení	vytvořit podmínky pro sousedské interakce zejména vymezením pobytových ploch a zlepšením mikroklimatu	1	3	2,0	3,0	1,0
		nabídka aktivit			vytvoření plochy umožňující setkávání (dětí, seniorů)	1	2			
		aktivní parter			zlepšení prostředí ulice vybízející k posezení v předzahrádkách v kontaktu s ulicí	1	2			
		kvalita zeleně		pustý prostor bez stromové zeleně	výsadba aleje / stromořadí	1	4			
		údržba a péče				5	5			
		vizuální smog				5	5			

IDENTIFIKACE	název VP	Na Líše - obytná zóna	lokalita	2_5 Bručná
	označení	VP- 09a	rozměry VP (m2 / m)	12

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	rostlá městská	rostlá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlisťní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okrskový (čtvrť)	lokální	minimální
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

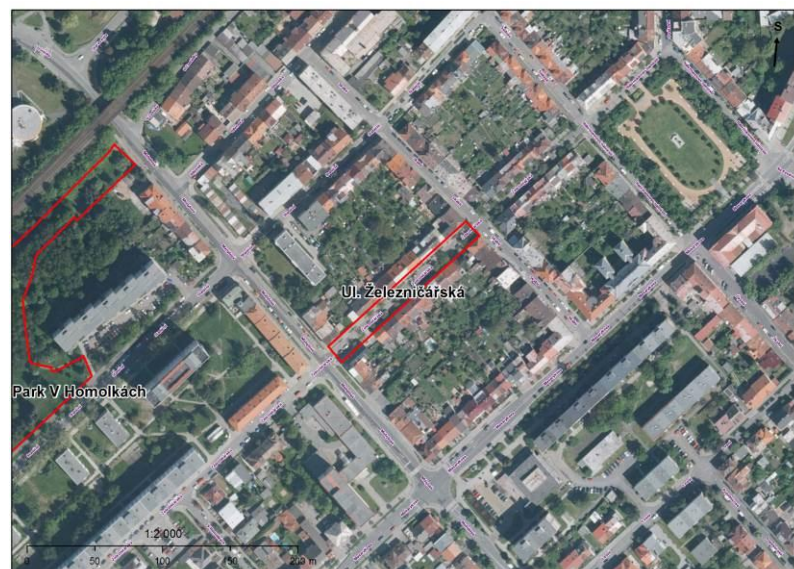
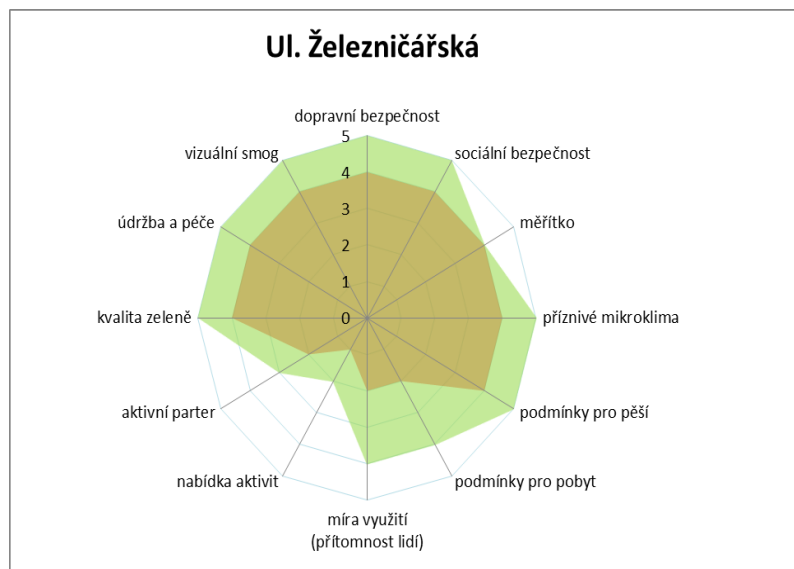
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost	zklidněná doprava, režim obytné zóny			5	5	5,0	5,0	0,0
		sociální bezpečnost	polov veřejný prostor, sousedství			5	5			
	pohodlí	měřitko				4	4	3,0	3,8	0,8
		příznivé mikroklima		otevřenost a s tím spojené nepříjemné proudění větru, chybějící stín	výsadba stromů	3	4			
		podmínky pro pěší	400 m docházka na MHD			4	4			
		podmínky pro pobyt		chybějící vybavení pro pobyt, uspořádání ploch to ani neumožňuje	instalace laviček, piknikových stolů, vymezení plochy pro hry dětí, prostoru pro setkávání sousedů	1	3			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)		dopoledne nikdo	vytvoření podmínky pro sousedské inetrakce (viz výše)	1	3	2,3	3,0	0,7
		nabídka aktivit			doplňné plochy nebo herního prvku pro děti	1	2			
		aktivní parter			zlepšení prostředí ulice vyběžící k posezení v předzahrádkách v kontaktu s ulicí	1	2			
		kvalita zeleně		malý podíl stromů / vzrostlých stromů		3	4			
		údržba a péče				5	5			
		vizuální smog				5	5			

IDENTIFIKACE	název VP	Ul. Železničářská		lokalita	4_18 Masarykova - Mohylová	
	označení	VP- 10		rozměry VP (m2 / m)	14	

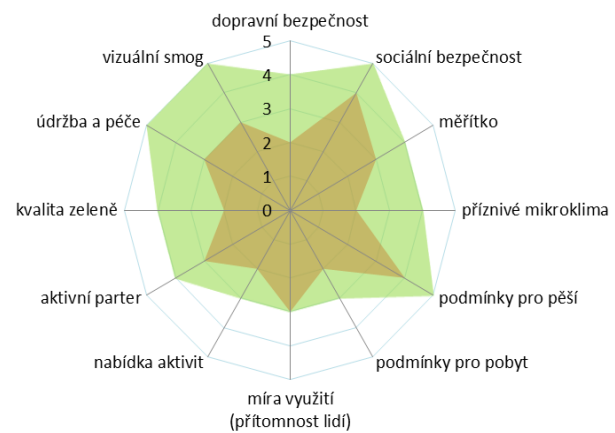
KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	rostlá městská	rostlá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlisťní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okrskový (čtvrť)	lokální	minimální
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost		auta parkující na travnatých plochách, zabírající prostor	přeuspořádání uličního profilu (oboustranné parkování, ale ne průběžné)	4	5	4,0	5,0	1,0
		sociální bezpečnost	fungující sousedské vazby	malá přítomnost lidí na ulici, pouze procházející	zlepšení podmínek pro zastavení a pobyt na ulici (širší chodníky, posezení)	4	5			
	pohodlí	měřítka				4	4	3,5	4,5	1,0
		příznivé mikroklima				4	5			
		podmínky pro pěší		výškové oddělení v ozovky a chodníku je bariérou	doplnění míst propojujících strany ulice	4	5			
		podmínky pro pobyt		chybějící prostor pro pobytové aktivity	přeuspořádání uličního profilu, vyrušení některých parkovacích stání a tím vytvoření alespoň minimální pobytové plochy	2	4			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)			viz podmínky pro pobyt	2	4	2,4	3,4	1,0
		nabídka aktivit			doplnění mobiliáře pro posezení, případně drobného herního prvku v pobytových plochách	1	2			
		aktivní parter		pouze vstupy RD, příjemné měřítka, vstupy á 10-12 m	vytvoření širšího předprostoru RD pro aktivity vázané na vstupy do domů	2	3			
		kvalita zeleně			postupná obnov a stromořadí	4	5			
		údržba a péče				4	5			
		vizuální smog		odpadové nádoby, parkující auta		4	5			

IDENTIFIKACE	název VP		Slovanská třída / Suvorovova		lokality		2_21 Slovanská / 2_26 U Bachmače			
	označení		VP- 11a		rozměry VP (m2 / m)		30			
KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území		bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace				
	urbanistická struktura dle ÚP		historická kompaktní	rostlá městská	rostlá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná			
			bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná			
	podlažnost přilehlých domů		0	I - II	III	IV	V a více			
	typ veřejného prostranství		ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"			
			vnitroblok	náves	sídlisťní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž			
			předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor			
	význam funkční		environmentální	provozně-technický	sociální					
	význam ve struktuře města		nadměstský	celoměstský	okreskový (čtvrť)	lokální	minimální			
význam dopravní		dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna				
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost	jedná se o jednu z hlavních městských tříd	nedostatečné možnosti pro přecházení, vysoká rychlost dopravy, nebezpečné prostředí pro jízdu na kole	doplnění přechodů a míst přecházení, zpomalení dopravy	2	4	3,0	4,5	1,5
		sociální bezpečnost	rozmanité funkční využití			4	5			
	pohodlí	měřitko			zvýšení podílu ploch pro chodce (širší chodníky, nároží)	3	4	2,8	4,0	1,3
		příznivé mikroklima		hluk z dopravy a s tím spojený zápach, emise, chybějící stromy poskytující stín	doplnění stromořadí	2	4			
		podmínky pro pěší		chybějící přechody pro chodce, resp. místa pro přecházení	doplnění přechodů a míst přecházení	4	5			
		podmínky pro pobyt		absence mobiliáře	doplnění mobiliáře	2	3			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)				3	3	2,3	3,4	1,1
		nabídka aktivit				2	3			
		aktivní parter				3	4			
		kvalita zeleně		nedostatek stromové zeleně v uličním prostoru	doplnění souvislejší liniové výsadby	2	4			
		údržba a péče		přítomnost graffiti, celkově nižší úroveň údržby		3	5			
		vizuální smog		množství reklamy, přehlcenost automobily v pohybu i v klidu		3	5			

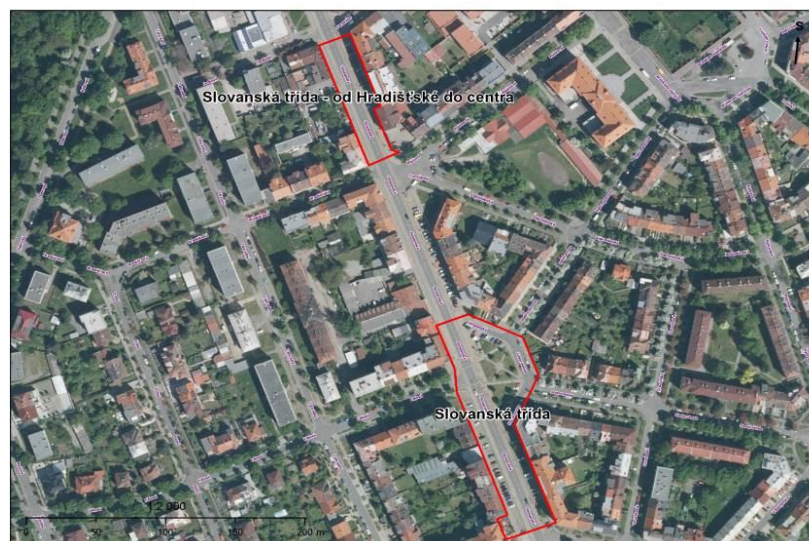
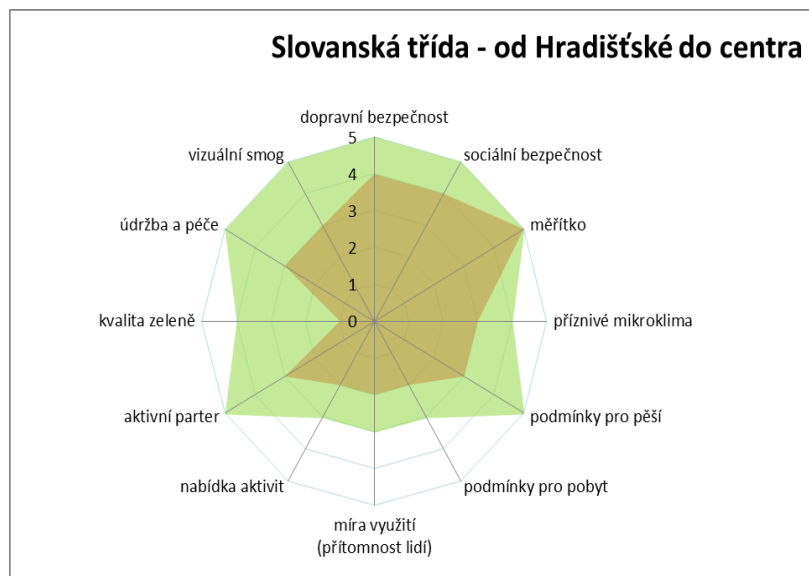
Slovanská třída / Suvorovova

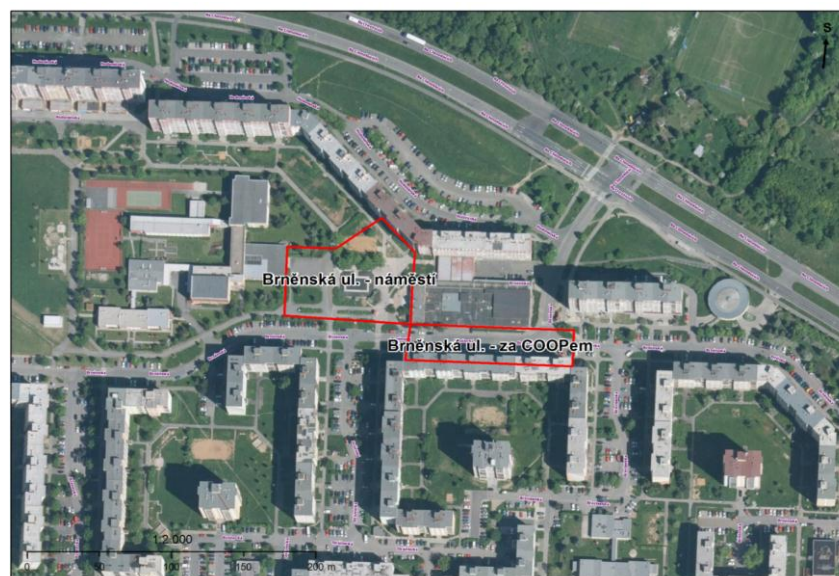
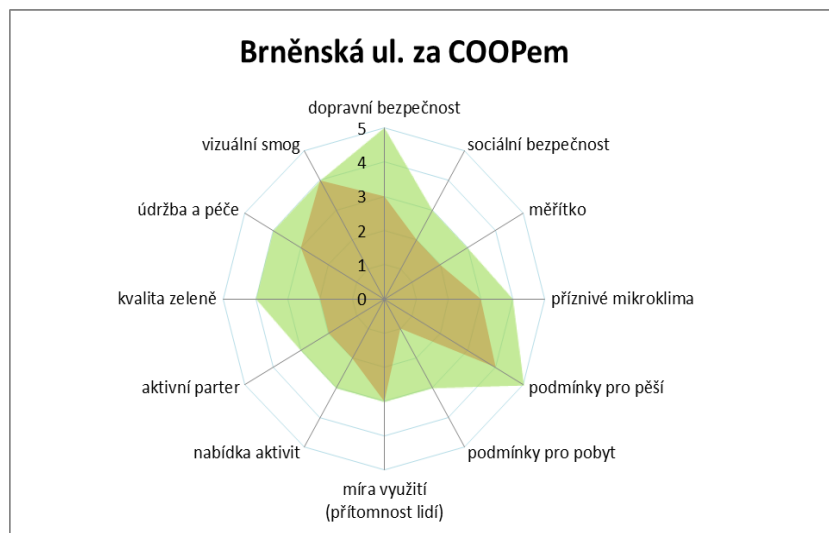
IDENTIFIKACE	název VP	Slovanská třída - od Hradištské do centra	lokalita	2_21 Slovanská
	označení	VP- 11b	rozměry VP (m2 / m)	18 - 24

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	rostlá městská	rostlá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlisťní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okrskový (čtvrť)	lokální	minimální
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

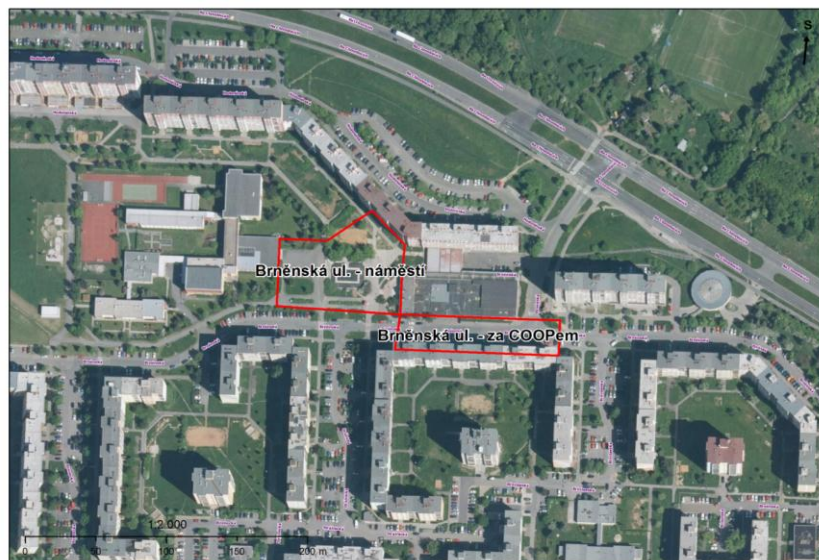
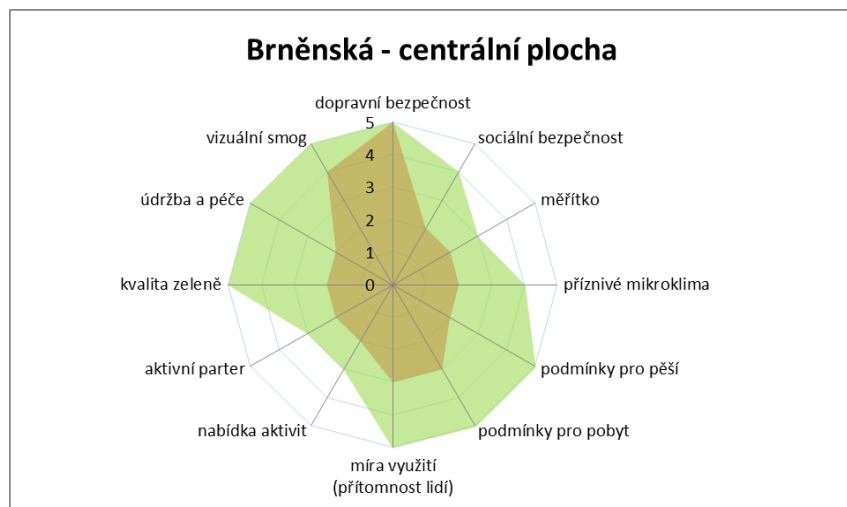
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost	jedná se o jednu z hlavních městských tříd	nedostatečné možnosti pro přecházení, vysoká rychlost dopravy, nebezpečné prostředí pro jízdu na kole	doplnění přechodů a míst přecházení, zpomalení dopravy	4	5	4,0	5,0	1,0
		sociální bezpečnost	rozmanité funkční využití			4	5			
	pohodlí	měřitko			zvýšení podílu ploch pro chodce (širší chodníky, nároží)	5	5	3,3	4,3	1,0
		příznivé mikroklima		hluk z dopravy a s tím spojený zápach, emise, chybějící stromy poskytující stín	doplnění stromořadí	3	4			
		podmínky pro pěší		chybějící přechody pro chodce, resp. místa pro přecházení	doplnění přechodů a míst přecházení	3	5			
		podmínky pro pobyt	nároží s umístěnými lavičkami	absence mobiliáře	doplnění mobiliáře	2	3			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)		veřejný prostor s velmi malým využitím		2	3	2,0	3,6	1,6
		nabídka aktivit				2	3			
		aktivní parter				3	5			
		kvalita zeleně		nedostatek stromové zeleně v uličním prostoru	doplnění souvislejší liniové výsadby	1	4			
		údržba a péče		přítomnost graffiti, celkově nižší úroveň údržby		3	5			
		vizuální smog		odpadové nádoby na chodnících		3	5			

IDENTIFIKACE	název VP	Brněnská ul. za COOPem		lokalita	1_37 Vinice					
	označení	VP- 12a		rozměry VP (m2 / m)	24					
KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace					
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	rostlá městská	rostlá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná				
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná				
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více				
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"				
		vnitroblok	náves	sídlíštní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž				
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor				
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální						
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okrskový (čtvrť)	lokální	minimální				
význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	v ýzn. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna					
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost		parkující auta tvořící bariéru pro pěší pohyb	přerušení bariéry parkujících aut vložním chodníkových my sů	3	5	2,5	4,0	1,5
		sociální bezpečnost		"slepá" fasáda obchodního střediska	"otevření" fasády komerčního objektu, oživení předprostorů vstupů do BD jejich úprav ou pro pobyt	2	3			
	pohodlí	měřítka			úprav a profilu ulce ve prospěch pěších, dosadba stromů	2	3	2,5	3,8	1,3
		příznivé mikroklima			dosadba stromů jako zlepšení mikroklimatu	3	4			
		podmínky pro pěší			přerušení bariéry parkujících aut vložním chodníkových my sů, rozšíření chodníků	4	5			
		podmínky pro pobyt			oživení předprostorů vstupů do BD jejich úprav ou pro pobyt, úprav a nároží jako míst zastavení	1	3			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)				3	3	2,3	3,0	0,7
		nabídka aktivit	fungující občerstvení a další služby v parteru			2	3			
		aktivní parter			zachování provozoven a zvýšení jejich kulturní úrovně	2	3			
		kvalita zeleně			dosadba stromů	2	4			
		údržba a péče				3	4			
		vizuální smog				4	4			

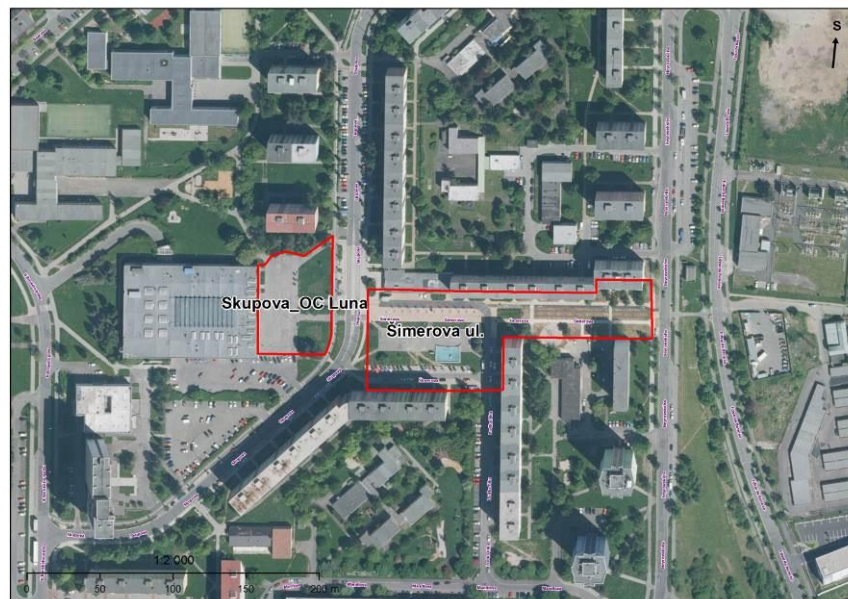
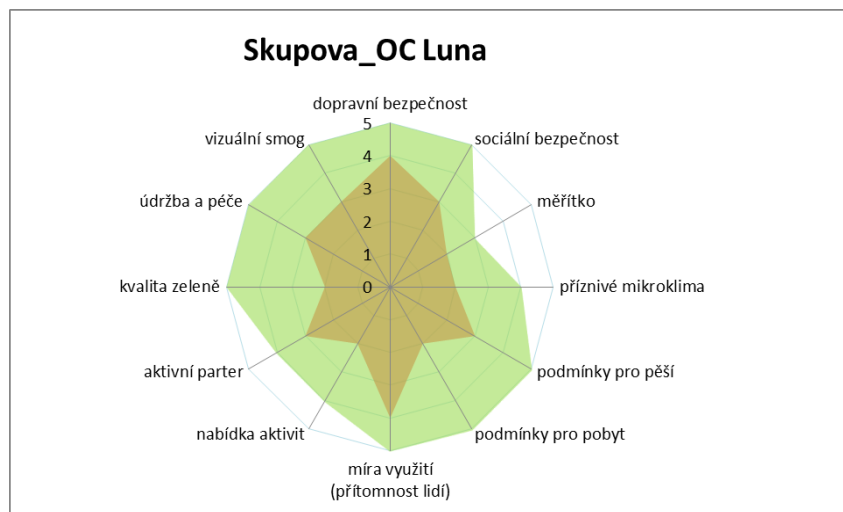
IDENTIFIKACE	název VP	Brněnská - centrální plocha			lokalita	1_37 Vinice				
	označení	VP- 12b			rozměry VP (m2 / m)	5098				
KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace					
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	roslá městská	roslá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná				
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná				
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více				
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"				
		vnitroblok	náves	sídlíštní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž				
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor				
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální						
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okreskový (čtvrť)	lokální	minimální				
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna				
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost				5	5	3,5	4,5	1,0
		sociální bezpečnost	relativně vysoká přítomnost lidí	keřové skupiny znepřehledňující prostor, přítomnost skupin ovládajících prostor	zvýšení přehlednosti prostoru úpravou zeleně, zejm. keřového patra	2	4			
	pohodlí	měřítka				2	3	2,3	4,3	2,0
		příznivé mikroklima		hlavní prostranství vystaveno povětrnostním vlivům (vůtr, slunce)	doplnění stromů, případně jiných prvků stínění	2	4			
		podmínky pro pěší		nerovné povrchy, bariéry, nevhodné trasování	nová úprava centrální plochy, zejména zlepšení dostupnosti, prostupnosti, bezbariérovosti	2	5			
		podmínky pro pobyt	dostatek laviček	zastaralý mobiliář	obměna mobiliáře, různé možnosti sezení i ve vazbě na školu	3	5			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)	relativně vysoká přítomnost lidí		při lepším uspořádání potenciál spojení občerstvení a pobytového prostoru	3	5	2,1	3,7	1,6
		nabídka aktivit			viz míra využití	2	3			
		aktivní parter		částečně aktivní partner	propojení parteru s přilehlým prostorem	2	3			
		kvalita zeleně		převaha keřů, starší výsadby, nižší úroveň údržby	pročištění, vyšší úroveň údržby, nové výsadby	2	5			
		údržba a péče			obnova povrchů a mobiliáře	2	5			
		vizuální smog				4	5			

IDENTIFIKACE	název VP	Skupova_OC Luna	lokalita	3_35_Sídlíště Bory
	označení	VP- 13	rozměry VP (m2 / m)	3514

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	roslá městská	roslá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlištní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okreskový (čtvrť)	lokální	minimální
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	v ýzn. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

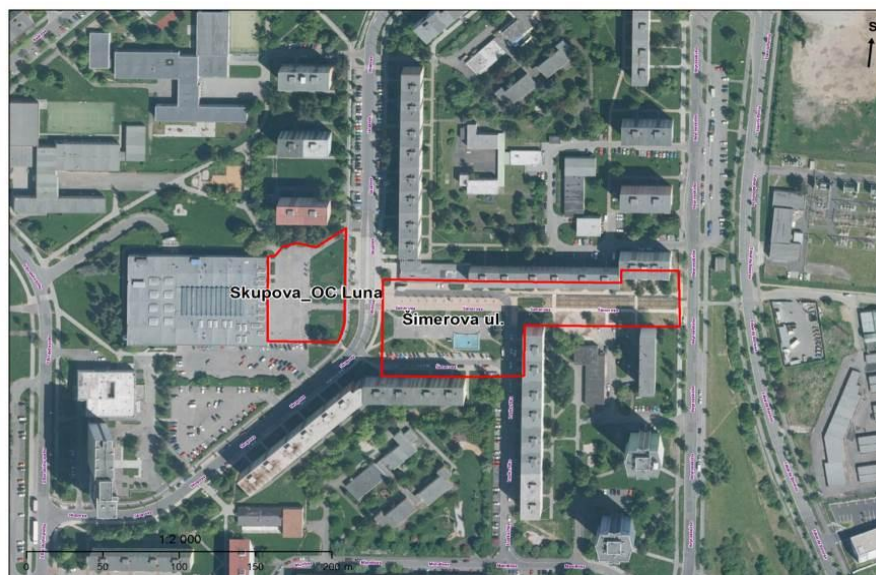
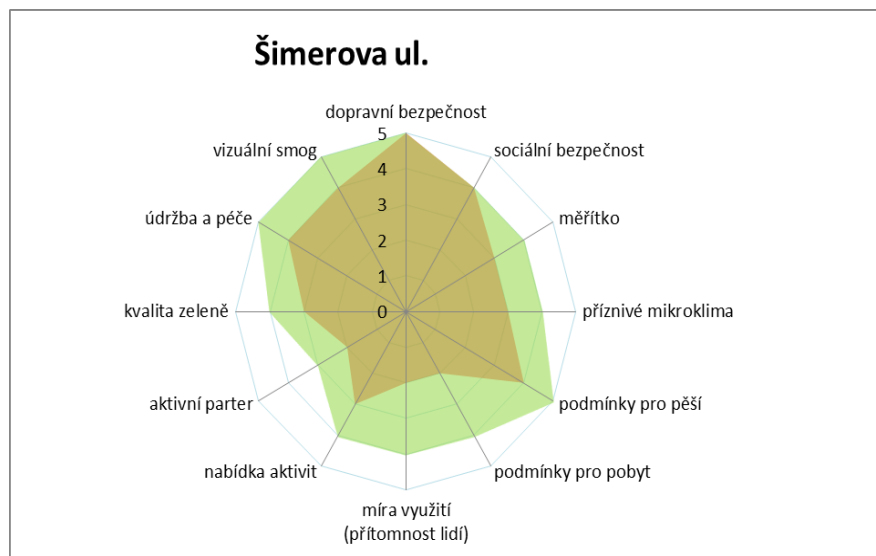
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost		pěší prostor, z jedné strany přístup pouze přes parkoviště	řešení kvalitního přístupu ze strany od parkoviště	4	5	3,5	4,5	1,0
		sociální bezpečnost	využívaný prostor během dne	nedostačující veřejné osvětlení, chybějící přirozený dohled i v nočních hodinách	zlepšení veřejného osvětlení	3	4			
	pohodlí	měřítka		rozlehlá asfaltová plocha	zlepšení měřítka prostoru dlažbou, stromy, mobiliářem	2	3	2,3	4,3	2,0
		příznivé mikroklima	stínění částí prostranství přesahem střechy OC	otevřenost prostranství, absence stínu	doplnění stromů (alespoň po obvodu)	2	4			
		podmínky pro pěší		křivé povrchy, asfalt, vychozené pěšiny	vyměnění povrchů, úprava povrchů žádaných (vyšlapaných) tras	3	5			
		podmínky pro pobyt		rozlehlý prostor, nedostatek mobiliáře	doplnění mobiliáře, možností druhotného sezení, vodního a/nebo herního prvku	2	5			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)	existující soustředěná vybavenost se odráží ve zvýšené přítomnosti lidí		viz podmínky pro pobyt	4	5	2,4	4,0	1,6
		nabídka aktivit	rychlé občerstvení s minizáhradkou, ale obsluha pouze z vestibulu, asijské bistro se záhradkou		rozšířit možnosti občerstvení, zvážit obnovu pravidelných (farmářských) trhů	2	4			
		aktivní parter	lehní zahrádka provozoven občerstvení	dostupnost některých obchodních jednotek pouze z centrální haly OD oslabuje roli parteru, výlohy převážně zalepené, přítomnost herny		3	4			
		kvalita zeleně		přestálá výsadba, chybí kvalitní zeleň	náhrada novou výsadbou zeleně, zejména stromy (vymezení "náměstí" od zastávek MHD)	2	5			
		údržba a péče		nepořádek	zlepšení úklidu, zvýšení kultury	3	5			
		vizuální smog		lavičky s reklamou		3	5			

IDENTIFIKACE	název VP	Šimerova ul.	lokality	3_35_Sídlíště Bory
	označení	VP- 14	rozměry VP (m2 / m)	30- 67 m / 9883 m ²

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	roslá městská	roslá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlištní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okrskový (čtvrť)	lokální	minimální
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

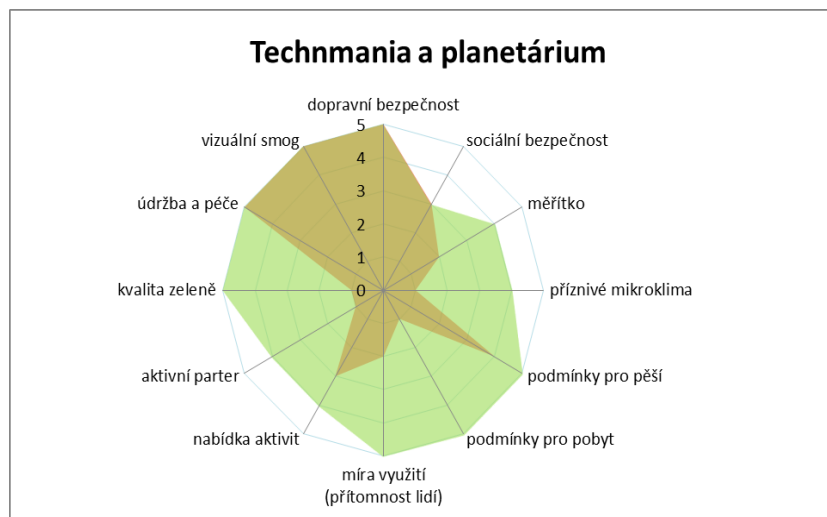
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost				5	5	4,5	4,5	0,0
		sociální bezpečnost	polyfunkční využití (zastoupení parteru s obchodem a službami v části území)			4	4			
	pohodlí	měřitko			viz mikroklima	3	4	3,0	4,3	1,3
		příznivé mikroklima		otevřenost prostranství povětrnostním vlivům, nedostatek stínu	členění zelení, zejména stromy	3	4			
		podmínky pro pěší		v části horší povrch, chybějící napojení centrální plochy s bazénem z jedné strany prostranství	zlepšení dostupnosti a prostupnosti	4	5			
		podmínky pro pobyt		možnost sezení na lavičkách pouze u fontány	doplnění mobiliáře pro pobyt	2	4			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)	vodní prvek (bazén), prostor je využíván		viz podmínky pro pobyt	2	4	2,6	3,6	1,0
		nabídka aktivit	dětské hřiště, atraktivní fontána		viz podmínky pro pobyt, propojení s existující nabídkou občerstvení	3	4			
		aktivní parter	převaha obytné funkce se vstupy a 12 m doplněné vybaveností	zalepené výlohy, nízká kultura předzahrádky		2	3			
		kvalita zeleně	vhodné druhy zeleně i šířka zeleného pásu	neudržovaná zeleň, i když se jedná o novou výsadbu	zlepšení péče o stávající zeleň	3	4			
		údržba a péče				4	5			
		vizuální smog		obchodní jednotka Iceland se zalepenými výlohami bránicími kontaktu vnitřku s vnějškem	zvýšení kulturnosti komerčního parteru	4	5			

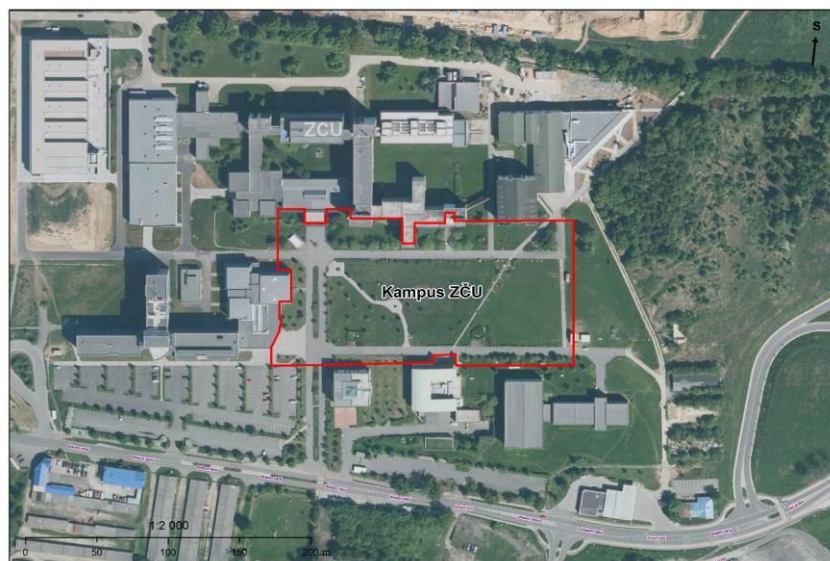
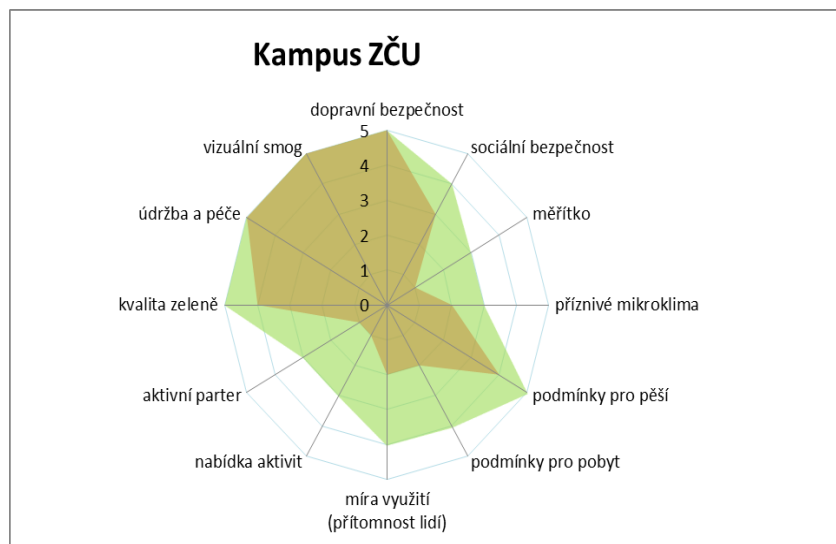
IDENTIFIKACE	název VP	Technmania a planetárium	lokality	3_37 Škoda
	označení	VP- 15	rozměry VP (m2 / m)	4377

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	rostlá městská	rostlá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlisťní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okrskový (čtvrť)	lokální	minimální
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost				5	5	4,0	4,0	0,0
		sociální bezpečnost		monofunkční využití, kamery, problematická bezpečnost v nočních hodinách?	rozvoj další typů využití v navazujícím areálu	3	3			
	pohodlí	měřitko	monumentální industriální stavby zpřístupněné veřejnosti		doplnění objektů do podoby kompaktnější městské struktury	2	4	2,0	4,5	2,5
		příznivé mikroklima		absence stínu, odclonění, vodního prvku	vymezení a částečné zastínění otevřené rampy, doplnění stromů, případně vodního prvku	1	4			
		podmínky pro pěší	blízkost MHD, parkování, před vstupem pěší zóna	členění do úrovní, pouze jeden přístup, izolovanost od okolí	nápojení dalšími přístupy, např. od ulice Břežkovy	4	5			
		podmínky pro pobyt		absence mobiliáře, stínu, závěťí	vytvoření podmínek pro pobyt návštěvníků	1	5			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)		nárazové využití, pouze skupiny návštěvníků	doplnění expozice o malou venkovní část	2	5	2,4	4,0	1,6
		nabídka aktivit	v části venkovní expozice : interaktivní sluneční hodiny, planety		doplnění venkovní expozice	3	4			
		aktivní parter		prevážně pasivní parter, bez aktivního vztahu vnitřku a vnějšku, výlohy s tmavými reflexními skly	odstranění fólií ze skel (planetárium), zřízení kavárny s venkovním posezením, větší propojení interiéru s exteriérem	1	4			
		kvalita zeleně		absence zeleně	doplnění zeleně dle technických možností (konstrukce ramp apod.)	1	5			
		údržba a péče				5	5			
		vizuální smog				5	5			

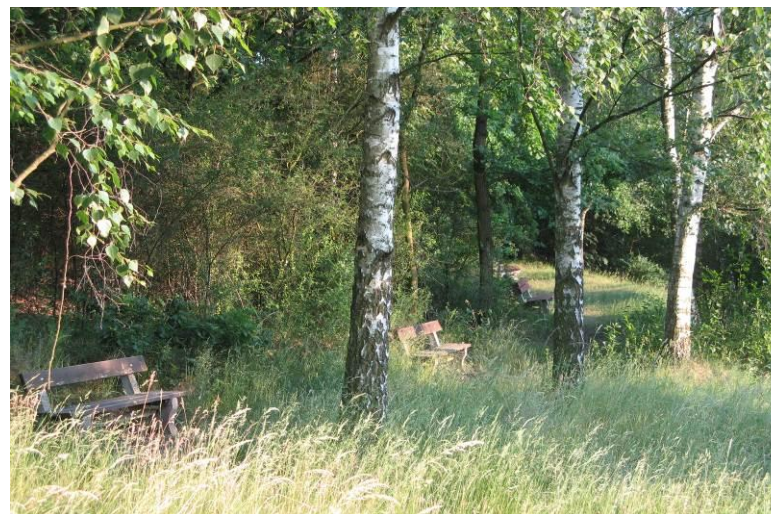
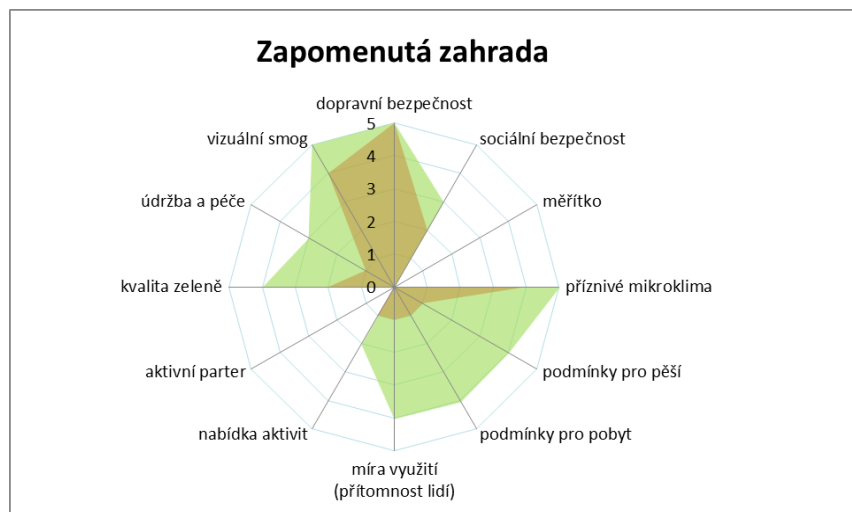
IDENTIFIKACE	název VP	Kampus ZČU		lokalita	3_62 Kampus ZČU					
	označení	VP- 16		rozměry VP (m2 / m)	21822					
KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace					
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	rostlá městská	rostlá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná				
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná				
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více				
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"				
		vnitroblok	náves	sídlisťní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž				
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor				
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální						
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okrskový (čtvrť)	lokální	minimální				
význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna					
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost				5	5	4,0	4,5	0,5
		sociální bezpečnost		monofunkční prostor	doplnění dalších typů využití (bydlení, obchod) do monofunkčního území	3	4			
	pohodlí	měřitko		rozlehlost, chybějící jednotící koncepce nebo její nezřetelnost	artiklace jednotlivých prostorů, urbanistické "zahuštění" (=ekonomické využití území)	1	3	2,3	3,8	1,5
		příznivé mikroklima		otevřenost	prostorové vymezení (artiklace) jednotlivých prostorů, doplnění stínění	2	3			
		podmínky pro pěší		chybějící orientace, velké vzdálenosti	zvýšení atraktivity monotónních cest architektonickým řešením, doplněním mobiliáře atp.	4	5			
		podmínky pro pobyt		chybějící hierarchie	vytvoření míst pobytu - nalezení ohnisek aktivit, jejich vymezení a doplnění mobiliářem	2	4			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)			viz výše	2	4	2,6	3,6	1,0
		nabídka aktivit			viz výše	1	3			
		aktivní parter			viz výše	1	3			
		kvalita zeleně	dostatek zeleně			4	5			
		údržba a péče				5	5			
		vizuální smog				5	5			

IDENTIFIKACE	název VP	Zapomenutá zahrada		lokality	1_23 Pod všemi svatými	
	označení	VP- 17		rozměry VP (m2 / m)	18191	

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	roslá městská	roslá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlíštní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	prov. ozné-technický	sociální		
význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okresový (čtvrť)	lokální	minimální	
význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna	

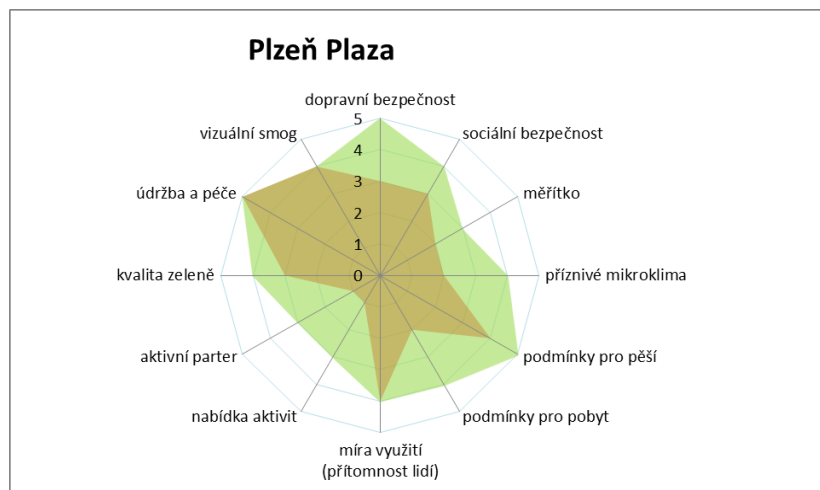
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost				5	5	3,5	4,0	0,5
		sociální bezpečnost		izolované území bez vazeb do okolí		2	3			
	pohodlí	měřítka				0	0	1,5	3,3	1,8
		příznivé mikroklima	pestrá krajina ve městě			4	5			
		podmínky pro pěší		špatná dostupnost, neexistující cestní síť	doplnit základní cestní síť	1	4			
		podmínky pro pobyt		absence základního vybavení	zřízení piknikových míst, laviček, vyhlídek	1	4			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)	"zapomenutost"		viz výše	1	4	1,3	2,6	1,3
		nabídka aktivit			viz výše	1	2			
		aktivní parter				0	0			
		kvalita zeleně	rozsáhlá plocha zeleně ve městě		stanovení stupně údržby - zachování charakteru původních ovocných sadů a zahrady v kultivované podobě, možnost zřízení komunitních zahrad	2	4			
		údržba a péče			viz výše	1	3			
		vizuální smog				4	5			

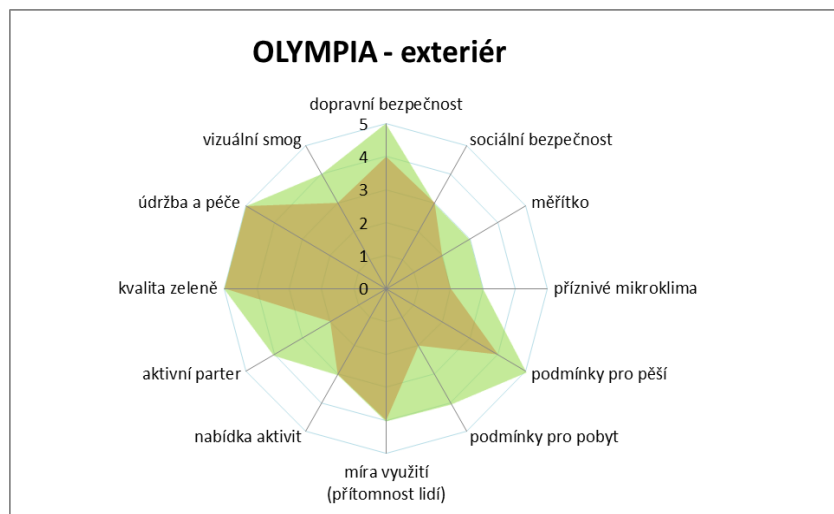
IDENTIFIKACE	název VP	Plzeň Plaza	lokalita	3_16 Jizdecká
	označení	VP- 18	rozměry VP (m2 / m)	1962

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	roslá městská	roslá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlištní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okrskový (čtvrť)	lokální	minimální
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost		chybějící rozptylová plocha, nebezpečný přechod	přemístění hlavní obslužné komunikace dále od vstupu, případně dát preferenci pěším	3	5	3,0	4,5	1,5
		sociální bezpečnost	otevřeno od 8:00 do 3:00 (v části objektu)	monofunkční prostor	doplnění dalších funkcí v okolí (bydlení, administrativa)	3	4			
	pohodlí	měřitko				2	3	2,5	4,0	1,5
		příznivé mikroklima		absence stromů, otevřenost prostranství	doplnění stromů a stínění	2	4			
		podmínky pro pěší	blízkost MHD	nepříjemný pěší pohyb přes parkoviště	přemístění hlavní obslužné komunikace dále od vstupu, případně dát preferenci pěším	4	5			
		podmínky pro pobyt	přístřešek u vstupu umožňující postávání	absence mobiliáře	doplnění mobiliáře	2	4			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)				4	4	2,6	3,3	0,7
		nabídka aktivit	fontána		úprava okolí fontány, posezení	1	3			
		aktivní parter		jediny vstup, objekt bez výloh, bez letních předzáhradek	postupné otevírání provozoven i "ven" do veřejného prostoru (kavárny s předzáhradkami)	1	3			
		kvalita zeleně	solitérní stromy s podrostem rozčleňují plochy parkoviště	výšlepné zbytkové travnaté plochy, zatím malé stromy, absence stromů v prostoru u kašny		3	4			
		údržba a péče				5	5			
		vizuální smog		výrazné názvy obchodů, dominance automobilů		4	4			

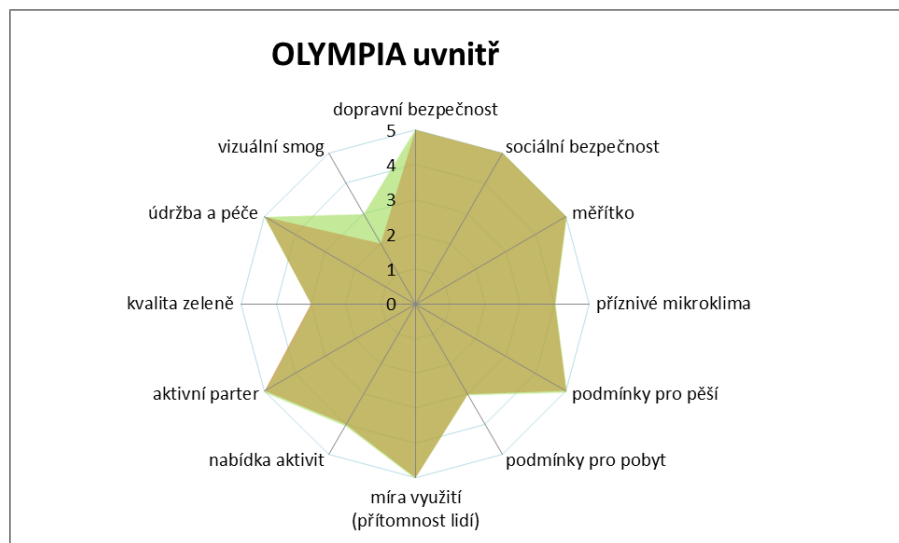
IDENTIFIKACE	název VP	OLYMPIA - exteriér		lokalita	8_9 Zóna Čemice					
	označení	VP- 19a		rozměry VP (m2 / m)	1972					
KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace					
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	rostlá městská	rostlá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná				
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná				
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více				
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"				
		vnitroblok	náves	sídlištní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž				
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor				
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální						
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okrskový (čtvrť)	lokální	minimální				
význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	v ýzn. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna					
KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost				4	5	3,5	4,0	0,5
		sociální bezpečnost				3	3			
	pohodlí	měřitko				2	3	2,5	3,8	1,3
		příznivé mikroklima		otevřenost		2	3			
		podmínky pro pěší				4	5			
		podmínky pro pobyt		chybějící mobiliář	doplnění míst zastavení a odpočinku	2	4			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)				4	4	3,1	3,6	0,4
		nabídka aktivit	fungující malý trh se zeleninou			3	3			
		aktivní parter		pouze jeden vstup, neatraktivní parter	postupné otevírání provozoven i "ven" do veřejného prostoru (kavárny s předzahrádkami)	2	4			
		kvalita zeleně				5	5			
		údržba a péče				5	5			
		vizuální smog		reklamy		3	4			

IDENTIFIKACE	název VP	OLYMPIA - interiér	lokalita	8_9 Zóna Čemice
	označení	VP- 19b	rozměry VP (m2 / m)	2396

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	rostlá městská	rostlá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlíštní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okresový (čtvrť)	lokální	minimální
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost				5	5	5,0	5,0	0,0
		sociální bezpečnost				5	5			
	pohodlí	měřitko				5	5	4,3	4,3	0,0
		příznivé mikroklima		umělé prostředí s klimatizací, hudbou		4	4			
		podmínky pro pěši				5	5			
		podmínky pro pobyt	prostředí umělé ulice s lavičkami, stromy			3	3			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)				5	5	3,4	3,6	0,1
		nabídka aktivit		pouze komerční nabídka		4	4			
		aktivní parter				5	5			
		kvalita zeleně		interiérové rostliny		3	3			
		údržba a péče				5	5			
		vizuální smog				2	3			

IDENTIFIKACE	název VP	Park v Homolkách	lokalita	4_47 Park v Homolkách
	označení	VP- 20	rozměry VP (m2 / m)	28610

KATEGORIZACE (zařazení / třídění)	využití území	bydlení	obč. vybavení	výroba	rekreace	
	urbanistická struktura dle ÚP	historická kompaktní	rostlá městská	rostlá venkovská	kompaktní bloková	bloková volná
		bloková souvislá	volná sídlištní	areálová kompaktní	areálová volná	drobná izolovaná
	podlažnost přilehlých domů	0	I - II	III	IV	V a více
	typ veřejného prostranství	ulice	náměstí	park	nábřeží	"drobný VP"
		vnitroblok	náves	sídlisťní mezidomí	areálové mezidomí	pasáž
		předprostor význ. budovy	dopravní terminál	parkoviště	zahrada	technický prostor
	význam funkční	environmentální	provozně-technický	sociální		
	význam ve struktuře města	nadměstský	celoměstský	okrskový (čtvrť)	lokální	minimální
	význam dopravní	dopr. koridor / plocha	městská třída / uzel	význ. ulice / křižovatka	obslužná ulice / plocha	pěší / obytná zóna

KLASIFIKACE (hodnocení / kvalita VP)	KRITÉRIA		HODNOTY	NEDOSTATKY	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	STAV	CÍL	STAV	CÍL	POTENCIÁL
	bezpečí	dopravní bezpečnost				5	5	4,0	4,5	0,5
		sociální bezpečnost		místa nepřehledné keřové porosty		3	4			
	pohodlí	měřítka				3	4	3,0	4,8	1,8
		příznivé mikroklima				4	5			
		podmínky pro pěší		cesty s nerovným neupraveným povrchem, chybějící bezbariérové přístupy	dorešení trasování a údržby chodníků	2	5			
		podmínky pro pobyt		neúdržbovanost mobiliáře snižuje pohodlí	vyšší úroveň údržby, obnova a doplnění mobiliáře	3	5			
	atraktivita	míra využití (přítomnost lidí)				2	5	2,1	3,7	1,6
		nabídka aktivit	využívané dětské hřiště		kultivace jezírka	2	4			
		aktivní parter				1	2			
		kvalita zeleně		průměrná údržba - především keřových porostů, chybějící nová výsadba	údržba v režimu přírodního parku (lesoparku), probírka keřových porostů	3	5			
		údržba a péče		přítomnost odpadků, graffiti	zlepšení běžné údržby	2	5			
		vizuální smog				5	5			

